Bugün 16 sahife

AKŞAM

Bugün 16 sahife

Sene 19 — No. 6490 — Fiatı her yerde 5 kuruş — SALI — 10 TEŞRİNİSANİ 1936 — Telefon: 24[...] (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Madridde başlıyan kanlı harp şiddetle devam ediyor

Hükûmet, dün yapılan bütün taarruzların püskürtüldüğünü bildiriyor

Milisler: "Düşman Madridin kapılarını çalıyor, fakat içeri giremiyecek,, diyorlar

Dün bütün gün Madride gülleler düştü bir çok ölü ve yaralı var

Paris 9 (Akşam) — Madridin kenarında başlıyan kanlı muharebe bütün şiddetile devam ediyor. Asiler dün sabah şimail garbide Manzanares nehrini geçerek şiddetli bir taarruzda bulunmuşlar ve Madridin bir kısım evlerini işgal etmişlerdir. Fakat milisler akşama doğru mukabil taarruzla bu yerleri istirdat etmişlerdir.

Asiler Madridin cenubu garbisinde de taarruzda bulunmuşlardır. Fakat bu taarruz tardedilmiştir.

Havas muhabirinin bildirdiğine göre hükûmet kuvvetleri Toledo ve Segova köprülerini berhava etmiştir. Bunun üzerine asilerin buradaki hareketi durmuştur. Asiler mavunalar tedarik ederek Manzanares nehrini geçmişler ve Toledo köprüsü mahallesini top ateşine tutmuşlardır. Burada birçok evler yanmıştır.

Madridde yer yer barikadlar yapılıyor. Şehrin içinde şiddetli bir muharebe hazırlığı vardır. Bugün sabahtan akşama kadar Madride gülleler düşmüştür. Ölenlerle yaralananların miktarı belli değildir. Asi tayyareler beyannameler atarak kadınlarla çocukların sefaret ve konsoloshanelere iltica etmelrini bildirmiştir.

Madridin kenarında harbin vuku bulduğu yerleri gösterir harita

SON MUHAREBELER

Paris 9 — Milisler Carabanchel cephesinde kuvvetli mevzilerde bulunuyorlar. Vilaverde'ye takviye kıtaatı gönderilmiştir. Asilerin Leganes'deki mevzileri bombardıman edilmiştir. Milisler: «Düşman Madridin kapılarını çalıyor, fakat içeri giremiyecektir» diyorlar.

Asiler Baodilla cephesinde çevirme yapmak istemişlerse de bu teşebbüs akim kalmıştır.

Madrid 9 (A.A.) — «Müdafaa meclisi» asiler tarafından yapılmış olan taarruzların püskürtülmüş olduğunu resmen bildirmektedir. Hükûmet kuvvetleri, dün asilerin tazyiki altında tahliye etmiş oldukları bütün mevzileri yeniden işgal etmişlerdir.

TAYYARE BOMBARDIMANI

Madrid 9 — Asilerin tayyareleri sık sık Madride bomba atıyor. Şimdiye kadar 12 kişi ölmüştür. 150 yaralı vardır. Ekser bombalar caddelere, bir kaç bomba kral sarayının bahçesine, bir tane şimal istasyonuna, bir bomba eski bir manastıra, bir bomba Şili sefarethanesi yakınına, bir bomba da bir polis merkezine düşmüştür. Dört polis memuru yaralanmıştır.

ASİLERİN TEBLİĞİ

Paris 9 — Asilerin bir tebliğine göre bunlar şiddetli muhareblerden sonra Madrid hastanesi ile üniversite mahallesini zaptemişler, Toledo ve Segodina köprüleri arasında şehrin bazı kenar mahallelerini ele geçirmişlerdir.

Madridin şimali garbisinde milislerin üç sıra siperleri göğüs göğüse muharebelrden sonra ele geçirilmiştir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Sancağı dolaşan bir fransız muharriri diyor ki:

"Bütün İskenderun ve havalisi halkının gözleri Türkiyeye müteveccihtir,,

"Sancakta yapılan bir gezinti eski Türkiyenin şairane bir kısmını gösterir,,

Antakyadan bir görünüş

Pariste çıkan İllustration mecmuası, muharrirlerinden Pierre İchacin Suriyed yaptığı tedkik seyahati hakkında intibalarını neşrediyor. Fransız muharriri, İskenderun ve Antakyadan bahsederken diyor ki:

«Trablusşamın şimalinde Türk hudududunun ikiye ayrıldığı bir körfezde başka bir liman vardır: İskenderun.

Beyrut ahalsi Suriyelilere:

— Elinizde İskenderun limanı vardır. Trablus limanını ne yapacaksınız? diyorlar. Fakat çok iyi görünüyor ki, İskenderun halkının gözleri şamdan başka bir tarafa müteveccihtir. Şoseleri, demiryolu ve belki de kalbinin bir kısmı şimale, Türkiyeye müteveccihtir. İktisad bakımından bu vaziyet oldukça gayri müsaiddir. Suriyeye gönderilmekte olan mallar, evvelâ trenle Türkiye dahilinde bulunan Toprakkaleye, sonra aşağıya inerek ve tekrar hududu geçerek Halebe ve Şama gitmektedir. Bu şartlar altında, İskenderun limanı, büyük bir istikbale namzed görünmüyor.

Fakat bunda yalnız İskenderun limanı değil İskenderun sancağı da mevzuu bahistir. Kilikya seferi askerlerimiz için çok acı olmuş ve Suriyelilere hiç bir şeye mal olmamıştı. Suriyeliler, şimdi bizi 20 teşrinievvel 1920 tarihli Ankara itilâfnamesile bu sancağı Türkiyenin lehine katî uzuv ameliyesine uğratmakla muahaze ediyorlar ve o tarihten beri sancaktaki Türk unsurlarının kültür ve lisan haklarını himaye etmekte olan bu idarei hususiyenin, Türkiye için artık hiç bir zaman gözünden uzak tutmıyacağı «gayri müstahles» bir mıntaka yarattığını ilâve ediyorlar.

(Devamı 4 üncü sahifede)

M. Mussolini Ingiltere ile anlaşmak istiyor

"Akdenizde iki memleketin menfaati birbirine zıt değildir,, diyor

Londra 9 (A.A.) — M. Mussolini, Daily Mail gazetesinin muharriri M. Ward Price'yi kabul etmiş ve kendisine İngiliz - İtalyan münasebatı hakkında beyanatta bulunmuştur. M. Mussolini demiştir ki:

«İki hükûmet arasında bir pakt değil, dostane bir anlaşma istiyorum. Bu uzlaşmaya verilecek şekil mümkün olduğu kadar basit olmalıdır. Her iki memleketin Akdenizdeki menfaatleri biribirine zıd değildir. Bilâkis bu menfaatler biribirini itmam etmektedir.

Hiç bir devlet, bu denz hakkında başka bir devlete karşı koymak salâhiyetini ve kuvvetini kendisinde göremez. Bu itibarla, bu mesele etrafında yeni bir hava yaratmak güç olmıyacağı gibi, İngiliz - İtalyan münasebetlerinin yeni bir devresine gireceğimizi tahmin etmek de mümkündür.

M. Mussolini, Milletler cemiyeti ademi müdahale politikasına taraftar olduğunu söylemiş ve Majorque adasını elde etmek niyetinde olduğu hakkındaki şayiaları yalanlamıştır.

M. Ward Price mülâkatı intibaını şu şekilde izah etmektedir:

«Mussolini, İngiltere ile olan eski dostane münasebetleri yeniden tesise amade bulunmaktadır.»

DOSYA

Diderot ve Katerina

Yazan: FAZIL AHMED AYKAÇ

Üçüncü sahifemizde okuyunuz

★

Hergün bir hatıra

İki defa doktorluktan nasıl vazgeçmek istedim ?

Anlatan: Dr. Prof. Mazhar Osman

Yedinci sahifemizde okuyunuz

Doktor Şaht

Pazartesi günü geliyor iktisad vekâleti konuşulacak mevzuları hazırladı

Ankara 9 (Telefon) — İktsad vekâletine gelen malûmata göre, Alman İktisad nazırı doktor Şaht bu ayın on altıncı pazartesi günü hususî tayyaresi ile doğruca Ankaraya gelecek ve burada kaldığı müddetçe iktisadî ve malî mahafil ile temas edecek ve gene tayyaresi ile memleketine dönecektir. Öğrendiğime göre doktor Şaht İstanbula uğramıyacaktır.

Alman İktisad nazırının yanında refikası ve iki maliye mütehassısı vardır. İktisad vekâleti doktor Şaht ile müzakereye esas olacak mevzuları hazırlamıştır.

Dün Mecliste encümenler intihabı yapıldı

Ankara 9 (Telefon) — Büyük Millet meclisi bugün B. Fikret Sılayın riyasetinde toplandı adliye, arzuhal, bütçe, dahiliye, divanımuhasebat, gümrük ve inhisarlar hariciye, iktisad kütüphane, maarif, maliye, meclis hesaplarını tedkik, millî müdafaa, nafıa, sıhhat ve içtimaî muavenet, teşkilâtı esasiye ve ziraat encümenleri intihaplarını yaptı.

En gülünç adam!...

(Karikatür müsabakası serisinden: 6)

AKŞAM ın karikatür müsabakası kuponu: 6
(Bu kuponu kesip saklayınız)

Son dakika

Madrid etrafındaki harb bir parça hafifle[illegible]di

Asiler tahmin ettiklerind[illegible]çok şiddetli mukavemetle karşı[illegible]tılar

Paris 10 (Akşam) — Madridde muharebe devam ediyor. Maamafih dün harb evvelki güne nisbetle bir parça şiddetini kaybetmiştir. Buna sebep âsilerin tahmin ettiklerinden çok şiddetli bir mukavemetle karşılaşmalarıdır. Havas muhabiri dün öğleden sonra harbin bir tevakkuf devresine girdiğini bildiriyor.

Hükûmet kuvvetleri çok derin siperler kazmışlar, dikenli tellerle manialar yapmışlardır. Âsiler bunları aşamamışlardır. Dün Madridin bir çok yerleri bombardıman edilmiştir.

Âsiler şimal istasyonu ile Üniversite mahallesini, Krallar sarayını, Ziraat mektebini ele geçirdiklerini iddia ediyorlar. Fakat bu iddialar tahakkuk etmemiştir. İlk günlerde elde edilen muvaffakıyet milislerin şevkini arttırmıştır. [illegible]unlar âsilerin işgal ettikleri bir ç[illegible] yerleri geri almışlardır.

MALAGA CEPHESİNDE

Paris 10 (Akşam) — Cebelüttarıktan gelen haberlere göre bir çok Faslı askerler Elcezire ve Sutadan Malaga cephesine gönderilmiştir. Burada âsiler tarafından bir taarruz yapılması bekleniyor.

MADRİDDE HAZIRLIK

Berlin 10 — Madridde neşredilen bir tebliğde her binanın küçük bir istihkâm haline konması, âsiler şehre girerlerse, benzin dolu şişeler atarak tankların berhava edilmesi bildirilmiştir. Âsiler şehre girerlerse her sokak ayrı ayrı müdafaa edilecektir.

Bu Sabahki Telgraflar

M· Bekin Londra seyahatı

Leh hariciye nazırı bir çok mühim meseleler hakkında görüşecek

Londra 9 (A.A.) — Polonya dış işleri bakanının Londraya yaptığı ziyareti mevzuu bahseden Times gazetesi, bu ziyaret esnasında başlıca üç mühim meselenin tedkik edileceğini yazmaktadır.

İlk önce, teklif edilen beşler konferansı hakkında bir noktai nazar teatisi yapılacaktır. Bundan sonra Polonyanın sulh ve emniyet hakkındaki fikri sorulacaktır. Nihayet Danzig meselesi mevzuu bahsedilecektir. Yahudî muhacereti meselesinin tedkikinin Filistin komisyonunun mesaisi malûm oluncaya kadar tehir edildiği söylenmektedir.

Daily Telegraf gazetesinin yazdığına göre, Polonya, Fransız - Sovyet paktını itimatsızlık ile telâkki etmektedir. Polonya, kollektif emniyetin sulhü temin eden en iyi vasıta olduğu hakkındaki kanaatini muhafaza etmekte ve binaenaleyh beşler konferansına büyük bir ehemmiyet vermemektedir. Polonya bu konferansı, umumî bir Avrupa anlaşmasına doğru ilk adım olarak telâkki etmektedir.

Times makalesine şu suretle devam etmektedir: «Eğer Polonya, şarktaki, ananevî sulh bekçiliği rolünü oynamaya devam etmek istiyorsa, bütün hayatî kuvvetlerini inkişaf etirmelidir. Fakat bu, Polonya nüfusu mütemadiyen artmakta olduğundan, ekonomik sahada bir yardım emretmektedir. Bunun için Polonyaya iptidaî maddeler bakımından kolaylık göstermek ve yahudîlerin Filistine muhaceretini kolaylaştırmak lâzımdır.

Gazete bundan sonra Polonyanın Almanya ve Sovyetler birliği ile anlaşmalarını kayd ile Fransız - Polonya ittifakının gerçekleşmesini yazmaktadır. Bütün bu anlaşmalar şarkda bir müvazene tesisine yardım etmektedir. Ancak ifası mümkün taahhütlerin deruhde edilmesi bakımından Polonya ve İngilterenin dış siyasaları birbirlerine tamamile uymaktadır. Yahudî meclisi, İngiltere ile Polonya arasında bir iş birliğini elzem kılmaktadır. Çünkü Polonyadaki yahudi ahalisi nisbeti bir hayli yüksektir.

BUGÜNKÜ KONUŞMALAR

Londra 9 (A.A.) — M. Beck bugünkü konuşmadan pek ziyade memnun kalmış olduğunu bildirmiştir. M. Beck, yarın sabah, arka arkaya M. Baldwin, Neville Chamberlain ve Eden ile görüşmelerde bulunacaktır.

Boğazlar mukavelesi

Dünden itibaren tam surette meriyet mevkiine girdi

Paris 9 (A.A.) — Boğazlar mukavelenamesi bugün tam surette meriyet mevkiine girmiştir. Bugün saat 16 da dış işleri bakanlığında, Fransa dış işleri bakanı M. Delbos, Türkiye, Büyük Britanya, Sovyetler birliği büyük elçileri ve Bulgaristan, Romanya, Yunanistan ve Yugoslavya elçileri, tasdiknamelerin yatırıldığını tesbit eden vesikayı imzalamışlardır. Bu vesika, 20 temmuz 1936 tarihli mukavelesinin son maddesi mucibince Fransa dış işleri bakanlığı hazinei evrakında saklanmak üzere, bu bakanlığa tevdi olunacaktır.

M. Pol Bastid

Fransız ticaret nazırı Ankaraya gelecekmiş

Sofya 9 (Akşam) — Zora gazetesinin yazdığına göre, Fransa ticaret nazırı Pol Bastid, ay sonlarına doğru Belgradı oradan da Ankarayı ziyaret edecektir. Bu arada Sofyaya da uğrıyacaktır.

Üç devlet merkezinde Fransanın, Türkiye, Yugoslavya ve Bulgaristanla olan ticarî münasebatını inkişaf ettirmek için görüşmelerde bulunacaktır.

Emden gitti

Bir haftadanberi limanımızda bulunan Emden kruvazörü bu sabah saat 9 da limanımızdan ayrılmıştır. Alman mekteb gemisi top atarak şehri selâmlamıştır.

Bu sabahki sis

Boğaz vapurları ilk seferlerini yapamadılar

Bu sabah şehrin her tarafını kesif bir sis tabakası kaplamıştı. Karada, denizde bir kaç metre ilerisini görmek kabil olmıyordu. Bu yüzden bilhassa denizde nakil vasıtaları bir müddet işliyememiştir. Boğaziçinin Rumeli cihetinden saat sekiz buçuğa kadar vapur seferleri yapılamamıştır. Anadolu kısmında Beykozdan ancak saat sekize doğru bir vapur kaldırılabilmiştir. Rumeli cihetinde bekleşen talebe ve memurlar ancak saat dokuza doğru Kavaktan hareket edebilen vapurla İstanbula gelmişler ve bu yüzden vazifelerine geç kalmışlardır.

M. Makdonald bayıldı

Londra 10 — M. Makdonald dün akşam belediye reisinin ziyafetinde bayılmıştır. M. Makdonald derhal dışarı çıkarılmıştır. On dakika sonra kendine gelmiştir. Fakat istirahat için evine gitmeğe mecbur olmuştur.

Atlantikte müthiş fırtına

Küin Maride gene birçok yolcular yaralandı

Londra 10 (Aksam) — 24 saattenberi İngilterede ve şimalî Atlantikte çok şiddetli bir fırtına hüküm sürmektedir. Rüzgârın sürati saatte beş kilometredir. 30 vapur limanlara iltica etmiştir.

İsis adındaki Alman vapuru batmıştır. Mürettebatından 39 kişi boğulmuştur. Yalnız bir muço kurtarılmıştır.

Küin Mari vapuru fırtınadan çok müteessir olmuştur. Sallantıdan bir çok yolcular yaralanmışlardır.

Prens Pol Londraya gidiyor

Londra 10 (Akşam) — Yugoslav hükûmet naibi prens Pol çarşamba günü Londraya gelecektir.

Viyana konferansı

Habsburgların avdeti meselesi görüşülmiyecek

Viyana 10 (Akşam) — İtalya, Avusturya ve Macaristan arasındaki konferans bugün başlamıştır. Bugün Milletler cemiyeti meselesi görüşülmüştür. İtalyanın noktai nazarı ne olursa olsun Avusturya Milletler cemiyetine bağlı kalacaktır.

Ruznamede Habsburgların tahta geçmesi meselesi yoktr. Fakat bu, Habsburgların tekrar tahta geçmesi meselesinin terkedildiğine delâlet etmez. Avusturya zimamdarları bu hususta teenni ile hareket etmek istiyor. Habsburgların gelmesi meselesi halkın kararile olacaktır. Halk bu hususta rey vermeğe davet edilecektir.

Bükreş konferansı

Beş devletin askerî programı görüşülmüş

Londra 9 — Bükreşte toplanan Balkan andlaşması erkânı harbiye reisleri konferansı bir çok mühim meseleleri görüşmektedir. Bu münasebetle Balkan andlaşması devletlerile küçük antat devletleri için müttehid askeri bir program hazırlanmaktadır. Proğram mucibince Türkiye, Yugoslavya, Yunanistan, Romanya ve Çekoslovakya ordularında ayni cins silâh kullanılacağı zannediliyor.

Sancak halkı Suriye seçimine iştirak etmiyecek

Antakya 9 — Sancak Türkleri Suriye seçimine iştirak etmemeğe kati surette karar vermişlerdir. Halk yapılan propagandaya ve neşredilen beyannamelere ehemmiyet vermemektedir.

Halk türküleri

Mütehassıs yarın Adana ve Yozgat havalisine seyahata çıkıyor

Ankara 9 (Telefon) — Ankara Halkevince davet edilen Macar mütehassısı bugün halk musikisi etrafında Halkevinde bir konferans vermiş ve bizzat muhtelif parçalar çalmıştır. Mütehassıs, maarif vekâletince tayin edilen iki Türk kompozitörü ve müzeler müdürü olduğu halde yarın Çoruma gidecek, buradan Yozgada geçerek ve bu havalide halk türkülerini plâklar üzerine alacaktır.

Mütehassıs beraberindeki zevat ile ayın 18 inde de Adana ve Gaziantebe giderek oralarda da halk türkülerini plâklara geçirecektir. Mütehassıs bu seyahatin sonunda halk türküleri hakkında Halkevine bir rapor ve bir de plâk verecektir.

Eski rıhtım şirketi müdürü geldi

Eski rıhtım şirketi müdürü M. Kanoş bu sabahki ekspresle Paristen şehrimize gelmiştir. Misafir olduğu otele Fransız sefarethanesinin hususî otomobilile giden M. Kanoşun buradan Ankaraya da gideceği haber alınmıştır.

Antakya erkek lisesi talebesinin kararı

Tardedilen kız lisesi talebelerinin mektebe alınmasını istiyorlar

Paris 9 (Akşam) — Antakyadan buraya gelen haberlere göre, 29 tevrinievvel Cumhuriyet bayramına iştirâk ettiklerinden dolayı mektepten tardedilen kız lisesi talebeleri hakkındaki karar henüz geri alınmamıştır.

Erkek lisesi talebeleri bu kararın bir iki gün içinde geri alınması için alâkadarlar nezdinde teşebbüsata girişmişlerdir.

Karar geri alınıp kız lisesi talbelerinin derslere devamı temin edilmediği takdirde erkek lisesi talebeleri grev yapmağa karar vermiştir.

Tahkikat evrakları çabuk gönderilecek

Ankara 9 (Telefon) — Devlet memurları hakkındaki tahkikat evraklarının ihmal yüzünden tamamlanamadığı ve bu yüzden adaletin çabuk tecelli edemediği görülmüştür.

Başvekâlet bunu ehemmiyetle nazarı dikkate alarak vilâyetlere bir tamim göndermiştir. Bu tamime göre tahkikat evrakları üzerinde her nevi ihmal ve dikkatsizliği görülecek alâkadar memurlar hakkında hemen ceza tatbik edilecektir.

Adanaya ceviz büyüklüğünde dolu yağdı

Bütün binaların pencere camları kırıldı, sebze bahçeleri zarar gördü

Adana 9 (A.A.) — Bugün saat 15,20 de şehrimize yağmurla karışık ceviz büyüklüğünde müthiş bir dolu yağmuru düşmüştür. Dolu tam 19 dakika devam etmiş ve şehrin her tarafını 11 santimlik bir tabaka halinde kaplamıştır. Şehirde garbe mütevecih bütün binaların pencere camları kırılmış, bir buçuk saat kadar şehirde münakalât kesilmiştir. Telgraf, telefon ve elektrik telleri kopmuş, biri Büyük camiin saika direğine ve diğeri de şehrin dışına olmak üzere iki yıldırım düşmüştür. Şehir parkının çiçekleri harap olmuş ve portakal, limon, sebze bahçeleri de hasara uğramıştır. Dolu hinterlandın büyük bir kısmına düşmüştür.

Elekirik çarptı

Dereye düştü, hastaneye kaldırılırken öldü

Konya 7 — Geçen hafta şehrimizde acıklı bir vaka olmuştur. Elektrik şirketi memurlarından Niyazi Meram bağında bir elektrik tesisatı yaparken her nasılsa kendisini cereyana kaptırmıştr.

Bu sırada büyük bir ağacın üstünde bulunan Niyazi baygın bir halde Meram deresine düşmüştür.

Niyazi 3 saat dere içinde, sular arasında yuvarlandıktan sonra yarı ölü bir halde çıkarılmıştır. Niyazi hastaneye kaldırılırken yolda vefat etmiştir.

Kefalet sandığı

Sandığın sermayesi nasıl tedarik edilecek?

Ankara 9 (Telefonla) — Yeni kefalet kanunile memurlardan nakdî ve şahsî kefalet alınması usulü kaldırılarak kefaleti müteselsile esası konulmuştu. Bu kanun icra iflâs kanununun altıncı maddesi hükmüne muhalif olduğundan ayrıca bir hususî kefalet sandığı tesisine karar verilmiş ve bir lâyiha hazırlanmıştır.

Bu sandığın sermayesi devletin mesuliyetine iştirâk edeceği vazifedarların maaşlarından kesilecek bir mikdarla alınacak cezalardan teşekkül edecektir.

Almanyadan Bağdata tayyare postası

Atina 10 (A.A.) — Selânikde nihayet bulan Alman hava hattının, Atinaya ve oradan Rados ve Bağdada kadar uzatılması hakkında bir hava mukavelesi imzalanmıştır.

Feci yanlışlık

Bir kadın zeytinyağı zannile tuzruhu içti, hastanede öldü

Beyoğlunda oturan Sürpik adında bir kadın uzun müddettenberi midesindeki ağrının tedavisi için birçok ilâçlar almış fakat ağrı bir türlü geçmemiştir. Geçen gün Sürpik bir ahpabına derdini anlatmış ve ahpabı zeytinyağı içmesini tavsiye etmiştir. Bunun üzerine Sürpik hergün bir fincan zeytinyağı içmeğe başlamıştır.

Dün Sürpik odasında şişeden fincana zeytinyağını koyup bir yudumda içmiştir. Fakat bu defa kadıncağızın ağzı, boğazı haşlandığı gibi midesinde de şiddetli bir sızlama başlamıştır. Kadının ev içinde çırpınarak bağırmasını duyan komşular gelmişler ve vaziyeti görünce polise haber vermişlerdir. Sürpik Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır. Yapılan muayene neticesinde Sürpiğin zeytinyağı zannederek yanlışlıkla tuz ruhu içtiği anlaşılmıştır.

Sürpik biraz sonra hastanede ölmüştür. Adliye doktoru tarafından yapılan muayene neticesinde Sürpiğin cesedi morga kaldırılmıştır.

Bir polis mevkufen muhakeme ediliyor

Bir sarhoşun palto ve parasını almaktan suçludur

Dün Beşiktaş sulh ceza mahkemesinde 1776 numaralı Kenan adında bir polisin mevkufen muhakemesine bakılmıştır. Kenan, 15 gün evvel bir akşam Beyoğlunda yolda sızıp kalmış Kemaleddin adında birini otomobille evine götürürken paltosunu, ,saatini ve parasını almaktan suçludur.

Tahkikata göre Kenan Kemaleddini yarı yolda otomobilden çıkarmış ve şoföre beş lira vererek hâdiseyi kimseye söylememesini tenbih etmiştir. Fakat şoför polis merkezine giderek vakayı anlatmıştır. Emniyet müdüriyeti derhal tahkikata el koyarak Kenanı tevkif etmiş, evinde Kemaleddinin paltosu ve saati bulunmuştur.

Mevkuf Kenan cürmü inkâr etmektedir. Yolda sarhoşun kendisini bırakmasını istediğini, bunun üzerine otomobilden indirdiğini, şoför, sarhoşun paltosunu ve saatini otomobilde unuttuğunu söylemesi üzerine bunları ertesi günü sahibine teslim etmek üzere alıp evine götürdüğünü söylemiştir.

Mahkeme, mahiyeti itibarile bu davayı salâhiyeti haricinde gördüğünden ceza mahkemesine verilmek üzere evrakın müddeiumumiliğe iadesine karar vermiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Biriken para

İstanbul radyosu bile gazetelerde okuduğumuz şu fıkrayı taze havadis diye bize tekrar etti:

Tramvay ücretlerine zammedilen on paradan şimdiye kadar bir milyon sekiz yüz bin lira toplanmış. Köprü bir milyon altı yüz bin liraya ihale edilmiş. Bu hesapça iki yüz bin lira kadar artıyor demek. Fakat köprüye ait başka masraflar da varmış. Hepsi iki milyon lira tuttuğuna nazaran, tramvay ücretlerine yapılan zam devam edecekmiş.

Şu hesabı bize tebliğ etmek nezaketinden dolayı, her şeyden evvel, teşekküre kendimizi borçlu görüyoruz.

Muazzam bir köprü bir milyon altı yüz bin liraya yaptırılıyor. Ona ait ufak tefek masraflar ise köprünün dörtte biri kadar bir yekûna yükseliyor. Anlaşılan, köprü inşa masrafı arasına istimlâk ve saire gibi masrafları da sokacaklar. Buna hak var mı yok mu? Diye düşünmeyi çok nazarî ve mânasız bulurum. Çünkü hak olsa ne olur, olmasa ne olur?

Yalnız bir şeyden korkarım: İştiha yedikçe gelir dediklerine göre, şu iki milyon lira dolduktan sonra, bizden köprü inşaat masrafı diye onar para fazla almakta devam edecekler ve bunu tamamen başka şeylerde kullanacaklar.

Burada gene nazariyata dalacak değilim. Tramvay ücretlerine onar para zammederken belediye buna köprü inşaat karşılığı dedi. Demese ne lâzım gelecekti?

Belediyenin o zamanki nezaketini katî bir sened ittihaz ederek şimdi oyun bozanlığa kalkmaktan ne fayda hasıl olacak? Belediyemizin varidatı ne kadar az olduğunu hep görüyoruz. Senelerden beri alışmış olduğumuz küçük bir vergi var. Şimdi belediyeyi ondan vaz geçmeğe zorlamak biraz insafsızlık, hattâ belediyenin bu kadar nazikâne hareketine karşı biraz kabalık olmaz mı?

Fakat burada, zannederim ki, küçücük bir ricaya da bizim hakkımız olur. Mademki onar paradan birike birike böyle mühim bir yekûn hasıl oluyor. Bari bu para muayyen bir hedefe tahsis edilsin de belediyenin umumî masrafları arasında kaybolup gitmesin. Hiç olmazsa verdiğimiz fazla bir paranın bir işe yaradığını görerek memnun ve müteselli olalım.

Geçenlerde İstanbulun su ihtiyacından bahsediyoduk. Bu milyonlara lüzum gösteren bir mesele idi. Etüdler ve plânlar hazır olsa idi işte bu onluklar İstanbul sularını içilir hale sokmak için sarfedilirdi. Bu uğurda yapılacak bir istikrazın faiz ve amortismanını belki karşılardı.

İstanbulun hastane ihtiyacını bu kadar acı bir şiddetle göze ve vicdana batıyor. Onluklar belki bu ıztırabı hafifletmeğe de yarar. Onluklar bizden alınsın, fakat maaşat ve masarifata gitmiyerek muayyen bir işe yarasın. İşte ricamız.

Akşamcı

Bir otomobille bir kamyon çarpıştı

Şoför Recebin idaresindeki kamyon dün Aksaray caddesinden geçerken karşıdan gelen şoför Bekirin otomobille çarpışmıştır. Bu çarpışmada otomobilin ön tarafı parçalanmış, Recebin kamyonu da kırılmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

Ekmek çeşnisi

Glüten nisbeti % 10 dan aşağıya indirilecek mi?

Bu sene yazın sık sık yağan yağmurlar yüzünden fazla miktarda rutubet olduğundan buğdayın glüten nisbeti düşmüştür. Buğdaylarımızda glüten miktarının azalması üzerine değirmencilerle kırmacılar belediyeye müracaat etmişler ve ekmek çaşnisinin değişmesi lâzımgeldiğini ileri sürmüşlerdir.

Bunların iddiasına göre yüzde on nisbetinde glüteni ihtiva edecek un imal ettikleri takdirde zarar görecеklerdir. Belediye değirmencilerle kırmacıların bu müracaatı üzerine ticaret ve zahire borsasından malûmat istemiştir. Ticaret ve zahire borsası değirmencilerin iddiasını teyid etmiştir.

Ekmeklerin gıda evsafını haiz olabilmeleri için mutlaka yüzde on nisbetinde glüteni ihtiva etmeleri lâzımdır. Vaktile ekmeklerin çaşnısı tayin edildiği zaman bu noktaya bilhassa dikkat edilmişti. Binaenaleyh bu hususta karar vermek için sıhhiye müdürlüğünün fikrini sormuştur. Fakat sıhhiye müdürlüğü de kati bir karar verememiş, sıhhiye vekâletinden talimat istemiştir.

Üç kaza

Bir çocuk tramvaya asılmak isterken düştü, bacağı kesildi

Yedikulede oturan Aslan adında on üç yaşında bir çocuk hızla giden bir tramvayın arka vagonuna asılmak isterken düşmüştür. Bu düşmede çocuğün sağ bacağı tramvay tekerlekleri altında kalarak diz kapağından kesilmiştir. Çocuk hastaneye kaldırılmıştır.

Gene on üç yaşında Sami adında bir çocuk da Şişli caddesinden geçerken bir tramvaya asılmak istemiş ve düşerek başından tehlikeli surette yaralanmıştır. Yaralı çocuklar hastaneye kaldırılmışlardır. Kazalar etrafında tahkikat yapılıyor.

Bahaddin adında biri de Beşiktaş durak yerinde tramvay durmadan atlamak isterken düşmüş, başından ağır yaralanmıştır.

Bkırköy noterinin bir tavzihi

9/11/936 günü gazetenizin üçüncü sahifesinin 2 nci sütununda hazineyi izrar davası başlığı altında (Bakırköy noter kâtibi Şefik ile Meleti adında bir dava vekili aleyhine hazine tarafından açılan davadan dolayı ağır ceza mahkemesinde yakında muhakemelerine başlıyacağı) yazılıyor.

Halbuki dairemde Şefik isminde bir kâtip olmadığı gibi Meleti adında tanıdığım bir dava vekili de yoktur. Fazla olarak dairem namına ağır ceza mahkemesinde görülmek üzere açılmış ve açılacak bir dava da yoktur.

Lûtfen ayni sahifenin ayni sütununda tashihini saygılarımla dilerim.

Bakırköy Noteri Ahmed Ayhan

Tütün deposunda

Mithat Nemli müessesesinin bir mektubu

Mithat Nemli müesesesi tarafından, matbuat kanununa tevfikan neşredilmek üzere, aldığımız mektubu aynen dercediyoruz:

Ahırkapı depomuzda tahaddüs eden ve matbuatımızca lüzumundan fazla izam olunan ve hattâ bazı gazetelerde mahiyeti büsbütün tahrif edilen vakanın esası şudur:

Amele çalıştıran her tütün imalâhanesi amelesinin istihkakını ya on günde bir ve yahut haftada bir öder. Bunun bir usul ve teamülü yoktur. Meselâ resmî bir teşekkül olan inhisarlar idaresi amelesinin istihkakını on günde bir verir. Buna mukabil haftalık veren tütün ticarethaneleri vardır.

Müessesemiz evvelce haftalık usulünü tatbik ederken, uzun tetkikattan sonra on günde bir tediye tarzının sayısız faydalarını görmüş ve inhisarlar idaresinin bir çok zamandan beri muvaffakıyetle tatbik edegeldiği bu tarzı tediyeyi kabul ederek ağustos bidayetinden itibaren amele istihkaklarını on günde bir ödemeğe başlamıştır.

Üç aydan beri Üsküdar, Beşiktaş ve Ahırkapı imalâthanelerimizde muntazaman tatbik edilen bu tarzı tediyeye, Ahırkapı amelemizin bir kısmı, geçen cuma günü her nedense itiraz etmek istemiş ve kendilerine yedi günde bir para verilmesi arzusunu izhar etmişlerdir. Müessesemizin amele istihdam ettiği imalâthane yalnız Ahırkapı deposu değildir. Üsküdar depolarımızda bine yakın, Beşiktaş depomuzda dört yüz küsur amele çalışır. Müessesenin faydaları müsbet bir usulü tediyeyi küçük bir kısım amelesinin keyif ve arzusuna tebaan değiştirmesine mahal olmadıktan başka her istenilen şeyi de tatbik edivermek disiplin bakımından doğru bir şey olmasa gerektir.

Kaldı ki, müessese yedi gün yerine on günde bir para alan amelesinin ilk zamanlarda bütçelerini tanzim edebilmesi için hiç bir mecburiyeti yokken, kendisine açıktan avans suretile yardımda bulunmayı da ihmal etmemiş ve elân istihkakları nisbetinde avans vermekten geri kalmamıştır.

Hakikî sebeplerini, bir tediye şekil ve tarzından ziyade daha başka membalarda aramak lâzım geldiğini zannettiğimiz bu meseleye elyevm zabıtamız vaziyet etmiş bulunuyor. Bu itibarla bu mesele hakkında bizim için söylenecek fazla bir şey yoktur.

Ahırkapı imalâthanemizi, mamul tütünlerimizi sevk hazırlıklarının ikmali için bir kaç gün kapalı bulunduracağız. Bu istihzarat ikmal edilince müessesemizin dahili usullerini eskisi gibi benimsiyerek çalışacak amelemize imalâthanemiz kapılarını yeniden açık bulunduracaktır.

Bilvesile şurasını da tebarüz ettirmek isteriz ki müessesemizde her hangi bir amelenin beş para alacağı kalmış değildir. Bu itibarla amelenin gürültüsüne sebep, bazı gazetelerce iddia edildiği gibi, bir hak iddiası ve yevmiyelerinin muntazam verilmemesi mevzuu bahsolamaz.

Karadeniz hattı

Yeni vapurlar gelince seferler arttırılacak

Deniz yolları idaresine aid bir vapurun İneboludan yük ve yolcu almıyarak İstanbula geldiğinden şikâyet edilmiştir. Yapılan tahkikat sonunda bu vapurun diğer limanlardan aldığı yüklerle tamamen dolmuş olduğu ve kanunen fazla yük alamadığından doğruca İstanbula hareket ettiği anlaşılmıştır.

İhraç mevsimine girmiş bulunduğumuz için Karadenizden bilhassa ticaret eşyası sevkiyatı çoğalmıştır. Hayvan nakli bunların başında gelmektedir. Bu cihet göz önünde tutularak Deniz yolları idaresi proğram harici vapurlar işletmeye mecbur kalmıştır. İnebuluda kalan yolcu ve ticaret eşyalarını ertesi günler araka arkaya geçen vapurlar almış, bu suretle bilhassa yumurta, elma vesaire gibi ihraç maddelerimizin bozulmadan sevkine çalışılmıştır.

Deniz yolları idaresi Karadeniz hattına şimdilik haftada dört vapur tahsis edebilmiştir. Avrupaya ısmarlanan yeni vapurlar geldikten sonra bu ve buna benzer güçlükler tamamen ortadan kalkacaktır.

Gerek Deniz yolları idaresinin yeni vapurları ve gerek limanlarımızda yapılacak asrî tesisat için şehrimize gelecek olan Holanda ticaret ve sanayi nazırlarının riyaset ettikleri iki heyetle müzakerelerde bulunulacaktır.

Şehir meclisi

Dün gelen evrakın tetkikile meşgul oldu

Şehir meclisi dün toplandı. Gelen evrak tetkik edilmek üzere alâkadar encümenlere havale edildi. Resmî ve hususî binalarda yapılacak sığınaklar hakkındaki talimatnamenin bazı maddelerinin tadiline dair kavanin ve mülkiye encümenlerinin müşterek mazbataları, bazı noktalarının tetkiki için, belediye riyaseti makamına iade edildi.

Tepebaşında Asrî sinemanın kiraya verilmeyerek Şehir tiyatrosuna tahsis edilmesi hakkındaki mazbata okundu. Azadan Avni ve Abdüakadir, bu tiyatronun kiraya verilmesinden temin edilecek varidattan vazgeçilmesi doğru olmadığını ileri sürdüler. Fakat mazbata kabul edilmedi.

Hafta tatili ruhsatiye harçlarının - yeni emlâk tahriri dolayisile - yüzde ondan yüzde üçe indirilmesi hakkındaki teklif bütçe encümenine havale edildi. Ruznamede müzakere edilecek başka birşey kalmadığından toplantı perşembe gününe talik edildi.

DOSYA

Diderot ve Katerina

Yıl 191...

Meşhur (Diderot) ya (Katerina) nın verdiği cevap malûm. Büyük mütefekkir, uçarı imparatoriçeye bir gün Rusya hakkında uzun nazariyeler söylemiş, felsefeler dökmüş. Halbuki Katerina (Diderot) yu dinledikten sonra azizim, demiş; bütün bu sözlerle âlimane bir kitab yazılabilir. Fakat bir devlet idare olunur sanırsan vay haline!»

Şu sahifeleri doldururken hep bu lâkırdı hatırıma geliyor. Niçin böyle? Galiba şunun için ki çok defa mütefekkir, amelî hayatın seviyesine inemiyor ve pratik insanlar da düşünce adamının ulaştığı tepeye çıkamıyor! Bu her vakit böyle gelmiş ve böyle gitmekte!

Şu halde Himalayalar gibi ilim dağları nazariye silsileleri kurmakta ne faide var?

Mademki bu iki unsur, biribirile ya hiç görüşmeyen ya pek az konuşan iki geçimsiz komşu vaziyetindedir; bizim dışarıdaki telâşımız niçin? Biz kitab adamları yanyana geldiğimiz zaman hep idare edenlerin bilgisizliğine gülmek istiyoruz. Ve bu hal yalnız burada değil. Dünyanın her memleketinde böyle. Bizim belâhatimize karşı acaba başka şey mi yapıyorlar? Elbette hayır! Ve belki bizden daha haklı olarak!.

Neticede ne oluyor? Şu oluyor ki bu iki komşu, rakib iki dükkâncıya dönüyor. Birisi bulabildiği müşterilerle nazariye alış verişi ederken öbürü kendi (spekülâsyonu) ile meşgul. Peki ama bu kadar biribirine yakın iki varlık arasında niçin bu kadar zararlı bir uzaklık devam edip dursun? İlim, felsefe, yalnız bir azlık içinde alınıp satılan hususî bir meta mı olmalı? Ve bunlarla uğraşanlar sırf balığa meraklı, yahut avcılıktan haz duyan küçük bir yâran zümresi mi teşkil etmeli?.. İşte bunu düşünüyorum.

Acaba bahsettiğim iki komşunun arasındaki bahçe duvarı kalkamaz mı? Hiç olmazsa ikisi arasında daha sık görüşme ve anlaşma imkânını hazırlıyacak bir mabeyin kapısı açmak kabil değil midir?.

Sanıyorum ki bu imkânı hazırlamak için iki şeyi unutmamalı; bilmeli ki idealist nazariyeci demek, daima mutlak ve tam kemali kovalıyan kimse demektir. Pratik idareci ise mümkün olana kanaat edebilen; beş aşağı beş yukarıdan sıkılmıyan ve düşünmekten ziyade yapan bir örnektir. Demek olur ki bu iki tabiati biribirine yaklaştırabilmek için birincinin mizacından birazını ikinciye, ikincinin seciyesinden bir parçasını birinciye geçirebilmek lâzım!. Son devirlerde çok kullandığımız bir kelime var: Tahsil.. Evet, hiç şüphe yok ki bu çok lâzım, hatta elzem şey.. Lâkin anlaşılıyor ki tahsil de kâfi değil. Zira, ilim ve nazariye denilen şey asla yerinde durmuyor. Bugün iş başında olanlar dünün tahsilini gören kimselerdir. Halbuki bugünün meseleleri, davaları, onların öğrendiklerine tamamen mugayir! Eğer zamanla beraber yürümemiş olurlarsa netice hazindir. Bununla beraber bütün cihanda hâdisatın tabiati icab ettiriyor ki kart kanaatleri olan bir takım

(Devamı 4 üncü sahifede)

Fazır Ahmed Aykaç

Bay Amcaya göre...

— Dün akşam senden ayrıldıktan sonra şair Şükrüyü gördüm bay Amca..

... O bildiğimiz, harabatı, haftada bir sakalını kazıyan oğlanı nerede görsem beğenirsin?...

... Bir manikürcüde!...

... Saatlerce manikürcünün önünde oturdu, tırnaklarını sivriltti, sivriltti, sivriltti!...

... Bu çocuğun bir gizli maksadı var amma dur bakalım nedir?...
B. A. — Belki evlenecektir!...

Yugoslavya ile ticaret münasebetleri artıyor

Yeni ticaret anlaşması bu hususta çok iyi tesirler yapacaktır

Dost Yugoslavya ile aramızdaki ticaret anlaşmasının tatbikine bu ayın beşinden itibaren başlanmıştır. Yeni ticaret anlaşmasının, iki memleket arasındaki münasebetlerin inkişafı üzerine büyük bir tesir yapacağına şüphe yoktur. Bu anlaşma münasebetile Türkiye - Yugoslavya ticarî münasebetlerine dair yaptığımız bir tedkiki aşağıya yazıyoruz:

Yakın senelere kadar Yugoslavya ile aramızdaki ticaret münasebetleri, muvakkat ticaret itilâfnamelerile idare ediliyordu. 20 temmuz 934 senesinde yapılan ticaret itilâfnamesi her altı ayda bir yenilenmek suretile devam etmiştir. Nihayet bu muvakkat anlaşmalar 19 temmuz 936 tarihinde bitmişti. O sene yeni bir anlaşma yaparak itilâfname üç ay daha uzatılmıştı. Nihayet bu anlaşmalardan sonra 936 teşrinisanisinden itibaren klering esası üzerine bir ticaret anlaşması yapılmıştır.

Vakıâ Türkiye - Yugoslavya klering anlaşması, hacmi itibarile pek küçüktür. Her iki memleket arasındaki ticaret münasebetleri mahdud sahada cereyan etmektedir. Fakat bu dar sahada, en iyi tatbik edilen klering anlaşması da, Yugoslavya ile yaptğımız anlaşmadır. Şimdiye kadar başka memleketlerle olduğu gibi, bu klering anlaşmasından dolayı, iki memleket tacirleri arasında hiç bir ihtilâf zuhur etmemiştir. İhracat tacirlerimiz hiç bir müşkülâta tesadüf etmedikleri gibi, Yugoslavya müesseselerinden büyük kolaylıklar görmüşlerdir. Yugoslavya ile olan ticarî münasebetlerimizdeki bu hususiyetler, dış ticaretimizde ehemmiyetli bir yer tutmaktadır.

Türkiye - Yugoslavya ticaret faaliyetlerinin böyle kolaylıklar içinde geçişini, her iki memleket ticaretinin inkişaf edeceğine bir delil olarak gösterebiliriz. Şimdiye kadar yaptığımız anlaşmaların tatbikinde böyle bir netice çıkarmaktan büyük bir memnuniyet duymamak kabil değildir.

Yeni anlaşmanın tatbikine başlandığı bu sırada piyasadaki ihracat tacirlerimizin büyük bir memnuniyet hissettiğini buraya kaydetmek lâzımdır. İhracat tacirlerimiz iki memleket arasında siyasî dostlukların ekonomik münasebetler üzerine de tesir yapacağını ümid etmektedir.

YUGOSLAVYADAN NELER ALIYORUZ?

Yugoslavyadan Türkiyeye muhtelif eşya gelmektedir. Bunların en mühimlerini aşağıya yazıyoruz:

Deri, fıçı, agaç mamulâtı, demir, elektrik malzemesi, demir soba ve demir malzemesi, mürekep, tıbbî mevad, boyalar, fıçılar, kâğıd mamulâtı. Yugoslavyadan aldığımız maddeler ekseriyet itibarile Almanyadan aldığımız maddelerin aynidir. Son senelerde Yugoslavya endüstrisi yukarıya yazdığımız maddeleri satışında diğer memleketlere rekabet etmeğe muvaffak olmuştur. Bilhassa Türkiye piyasasında elektrik ve demir malzemesi gittikçe şöhret almaktadır.

Yugoslavya müesseseleri, bu maddelerin satışı ve sürümü için daha ziyade fedakârlıklara girecek olurlarsa piyasamızda büyük bir yer tutacaklardır. Bu gibi maddeleri piyasada tanıttırmak, sergilerimizde teşhir ettirmek suretile, büyük muvaffakıyet elde edeceklerine şüphe yoktur.

BİZ NELER SATIYORUZ?

Türkiyeden Yugoslavyaya giden maddelerin başında, tuz, sebze konservesi, balmumu gibi maddeler bulunmaktadır. Yugoslavyada deri sanayii pek ileride olduğu için, deri fabrikaları, muhtaç oldukları ham maddeleri de bizden almaktadırlar. Palamut, mazı hasılı debagat işlerinde kullanılan maddelerin satışlarını arttırmak kabil olabilecektir.

Yugoslavya kuru meyvalarımızın da müşterisidir. İstatistiklere göre bir sene içinde Yugoslavyaya 70 ton incir, 23 ton kabuklu fındık, 10 ton da ceviz gönderilmiştir. Balmumu ihracatımız 1000 kiloyu bulmuştur. Bu sene Yugoslavya firmalarının balmumlarına karşı daha ziyade talepte bulunacağı söylenmektedir. Halı, ipek ihracatımız pek azdır. Hattâ sınaî ihracatımız diğer senelere nisbetle azalmıştır.

Yeni ticaret anlaşması, yukarıda yazdığımız gibi her iki memleket arasındaki ticarî münasebetlerin daha ziyade genişlemesine yardım edecektir.

A. O.

Madridde başlıyan kanlı harp

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Diğer bir tebliğe göre asiler Madridin kalbi mesabesinde olan Puerta de Sola üç kilometre mesafede bulunuyorlar. Bu tebliğde deniliyor ki: «Madride ileri hareketinin yavaşlaması hayreti mucip olmamalıdır. Çünkü önümüzde birçok manialar ve içerisinde tuzaklar olması muhtemel Campa ormanı vardır. İhtiyatlı hareket etmek lâzımdır.»

ŞEHRE GELEN MİLLİYETÇİLER

Madrid 9 — Dün şehrin kenar mahallelerinden 120 bin mülteci gelmiştir. Bunlar boş evlere yerleştirilmiştir. Dün iki bin ecnebi gönüllü şarkı söyliyerek caddelerden geçmiş ve ateş hattına gitmiştir. Halk gönüllüleri alkışlamıştır.

TANKLARA KARŞI HÜCUM

Madrid 9 (A.A.) — Havas ajansından: Madridi müdafaa edenlerin kahramanlığını aşağıdaki yararlık pek güzel bir surette göstermektedir:

Dün Carabanchel'de vukua gelen muharebe esnasında asilerin topçu kuvvetlerinin şiddetli bombardımanı hükûmetçilerin kuvvei maneviyelerini kırmıştır: Fakat komünist şeflerinden biri şu emri isdar etmiştir:

«Şimdi taarruz sırası bizimdir.» bunun üzerine cumhuriyetçiler enternasyonal marşını söyliyerek taarruza geçmişlerdir. O sırada karşılarına altı düşman tankı çıkmıştır. Bunları gören genç bir milis neferi, tankların üzerine atılmış ve bir mucize eseri olarak mitralyözlerin kurşunlarını yemeden bunların üzerine müteaddid el bombaları atmıştır.

Genç milis neferi, dört tankı tahrip etmiştir. Diğer ikisi ileri yürüyüşlerine devam etmişse de genç milis neferinin arkadaşları bu sefer taarruza geçmişler ve düşmanı püskürtmüşlerdir.

İKİ TARAFIN KUVVETİ

Paris 9 — Havas muhabirinin bildirdiğine göre, hükûmetçiler Toledo köprüsü yakınında betonarme ve telörgülü üç sıra siper hazırlamışlardır. Asilerin kuvveti dört fırkadır, mühim topçu kuvveti vardır.

Milisler 60 bin kadardır. Fakat topçu kuvvetleri azdır. Milisler Madridin etrafında muazzam bir çember teşkil etmişlerdir ve kuvvetli müdafaada bulunuyorlar.

VEFAT

Sabık Düyunu Umumiye nazırı bay Ahmed Mithatın damadı, Merkez Bankası idare meclisi azası bay Nusret Merayın eniştesi, Adapazarı Türk Ticaret bankası muhaberat şefi bayan Meliha Hakkı Erge ve Merkez Bankası memurlarından bay Ferruh Hakkı Ergenin babaları tüccardan bay İbrahim Hakkı Erge tutulduğu hastalıktan kurtulamıyarak ölmüştür. Cenazesi bugün Nişantaşında İbrahim Itrı apartımanından kaldırılarak namazı Teşvikiye camiinde kılındıktan sonra Feriköy mezarlığına gömülecektir.

Dosya

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

insanlar en taze müşküllere çare bulsun.. Merak ettim, bütün Loyd Corcun, Klemansonun, Briyanın, Lord Kürzon ve sairenin hayatlarını okudum. Üzerime bir ürperme geldi. Bunlar cihanın en tanınmış adamları! Hemen herkes insanlığın kurtulma yolunu bunların kılavuzluğundan bekliyor. Halbuki işin içyüzünü tetkik edin: Üzerinize dehşet basacak. Unutmamalı ki benim kitablar vasıtasile öğrenebildiklerim onların aleyhinde henüz bugün söylenebilen şeyler, yani devede kulak!. Ya asıl hakikat nedir?.. Zaten şüpheye ne lüzum var? Bütün cihanın tarihi meydanda? O meşhur krallar, sultanlar, şehriyarlar ne idi? Netice nedir diye soracaksınız! Hakkınız var. Ben de bu satırları yazarken onu düşünüyorum ve gene en büyük vazifenin mütefekkire, sanatkâra, edibe düştüğünü görüyorum. Yani anlıyorum ki pratik hayat üzerinde faideli surette müessir olmak çaresinin de gene idealist tarafından düşünülmesi lâzımdır.

Herkes için bir çok hak var. Lâkin kabul etmeli ki idealist için haktan fazla mevcut olan şey vazifedir. Şu sebeple idealistin «ben doğru bildiğimi söylüyorum ya; ilerisine karışmam» demeğe hakkı olmamak icab eder. «Beni anlamıyorlarsa ben ne yapayım?» demek onun dilinde makbul bir özür teşkil etmemeli. Mademki o düşünme, arama ve bulma adamıdır; o halde kendisini anlatmayı, bildiğini yapıcılara öğretmeyi de elinden geldiği kadar üstüne borc saymalı. Ve anlamıyorlar diye değil, acaba ben neye anlatamıyorum diye üzülmeli?

— Ama doğrudan doğruya inadın, kötü niyetin karşısında kalırsa ne olacak?

O zaman yapacak şey yok; fakat gene iktiza eder ki ümidsizliğe düşmemenin çaresini bulsun!

Fazıl Ahmed Aykaç

[Hamiş: Geçenlerde Fotoğrafçı Camlıkları unvanile yazdığımız fıkrada vezin ve mânayı bozan bir kaç tashih yanlışı kalmıştır. Okuyucularımızdan özür dileriz.]

Sancağı dolaşan bir fransız muharriri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Suriye milliyetperverler partisi, bu hususî idarenin aleyhindedir. Belki de Suriye milliyetperver partisi, Musul civarındaki mebzul Türk unsurlarını ekalliyetler hakkındaki prensipten başka himaye için herhangi bir maddeyi ihtiva etmeyen Irak muahedesile yaptığı mukayeseden müştekidir.

Sancakta Antakyaya kadar yapılan bir gezinti eski Türkiyenin şairane bir kısmını gösteriyor. Damlar sararmış kırmızı renkli kiremitler ile örtülüdür. Minareler yontulmuş kurşun kalemleri gibi sivridir. Kıyafet büsbütün başkadır. Kırlar bile burada manzarasını değiştirir. Vadiler göze daha hoş görülür. Anlaşılıyor ki, Suriyeliler İskenderun sancağını muhafaza etmek istiyorlar. Fakat Türk ordusile karşı karşıya gelmek ihtimali uykularını kaçırtıyor.»

BORSA

İstanbul 9 Teşrinisani 1936
(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	96,50	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933		» Müessis	81,—
istikrazı	96,50	T. C. Merkez	
Ünitürk I	23,72,50	Bankası	90,—
» II	21,92,50	Anadolu hisse	25,15
» III	22,25,—	Telefon	6,50
Mümessil I	45,50	Terkos	11,75
» II	42,40	Çimento	14,10
» III	—	İttihat değir.	10,25
İş Bankası	10,—	Şark »	0,80

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,12,75	Prağ	22,47,50
Londra	614,—	Berlin	1,97,30
Nev York	79,36,64	Madrit	7,41,—
Milâno	15,09,50	Belgrad	34,61,—
Atina	89,41,36	Zloti	4,23,50
Cenevre	3,45,35	Pengo	4,31,50
Brüksel	4,69,30	Bükreş	108,79,50
Amsterdam	1,48,—	Moskova	24,75,—
Sofya	65,14,65		

Evlenme

Deniz zabitliğinden mütekaid bay Azmi Saidin kızı bayan Seher Bedia ile Kadirli hâkimi bay Hulûsi Engürün evlenme merasimleri dünkü gün Azmi Saidin Fatih Zeyrekteki evlerinde tarafeynin akraba ve ahibbası arasında tesid edilmiştir. Evlilere saadetler dileriz.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

RADYONUN İSTİMAL TARZLARI

Amerikada reisicumhur seçimi için mücadele devam ederken Ruzvelt aleyhtarı Vandervelt ismindeki bir âyân âzası radyoyu propaganda vasıtası olarak kullanmakta, yeni bir üsul düşünmüştür. Ruzveltin plâğa çekilmiş nutuklarını gramofon neşriyatı ile radyodan neşrettikten sonra Vandervelt kendi nutkunu söylemeğe başlamış, ve tabiî evvelce büyük bir itina ile hazırlamış olduğu sözleri ile Ruzveltin her dediğini cerhetmiştir. Tabiî Vanderveltin bulduğu bu üsulü bilmeyen dinleyiciler de Ruzvelt ile Vandervelt arasında bir münakaşa oluyor kanaatini edinmişler ve âyân azasının reisicumhurun her iddiasını cerhettiği zannına kapılmışlardır. Tabiî uzun sürmeden hakikat meydana çıkmış ve Vandervelt bu kabil neşriyatta bulunmaktan menedilmiştir.

***

Şimali Kanadada buzlar arasında sıkımış bulunan üç avcıdan biri kalp hastalığına tutulmuş. Doktor olmadığı için arkadaşları ne yapacaklarını şaşırmışlar. Fakat birinin aklına yanlarında bulundurdukları radyodan istifade etmek gelmiş. Derhal büyük şehirlerden birinin istasyonunu bulmuşlar ve bir doktorun radyo başına gelmesini rica etmiştir. Doktor gelince arkadaşlarının sıhhî vaziyeti hakkında izahat verince 830 mil uzaktan doktor kurtulması için lâzım gelen tedabiri izah etmiş. Fakat maalesef yanlarında icap eden ilâçlar yok. Şimdi fennin diğer bir icadından istifade ederek tayyare ile hastaya alelacele ilâç gönderilmektedir.

İnsanlar ne garip mahlûklar, bir canı kurtarmak için bu kadar zahmete giriyorlar da harpte nehir gibi kan dökmekten çekinmiyorlar.

ŞAMPİYON

Salt Lake Siti'de oturan John Harrington şampiyondur: Hapşırma şampiyonu. Bu adam her dakika hapşırırmiş.

Hesap etmiş, bugüne kadar tam yüz bin kere hapşırmış.

Nezle olduğu zamanlar, meselâ bir hafta zarfında 10,000 mendil kirletiyormuş...

İZDİVAÇ MEKTUPLARI

İzdivaç mektupları, sonbaharda yaprak gibi, Hollivuda dökülür.

En çok izdivaç mektubu alan Mirna Loydur. Bu artistin aldığı mektupların yüzde yetmiş dokuzu izdivaç teklifidir. Fakat Mirna Loy evli olduğundan mektupları okumuyor bile, bir köşede saklıyor.

Ondan sonra en çok izdivaç teklifi karşısında kalanlar, Joan Kravford, Harlov, Lombara, Kay Fransi, Klodet Kolber'dir.

Artistler pek çabuk boşandıkları için, bekâr kalınca, mektup kolleksiyonlarını bulup kendilerine yeni bir koca tedarikinde güçlük çekmiyorlar.

KIRMIZI DERİLİLERİN DİLİ

Harbi umumî esnasında Almanlar müttefiklerin telefon konuşmalarını işletmeye muvaffak oluyorlar ve bu suretle bir çok kıymetli malûmat elde ediyorlardı. Fakat bir gün telefonda garip ve anlaşılmaz sedalar işitilmeye başladı. Şifre mütehassıları ve dil profesörlerine müracaat eden Alman askerî makamları bir türlü bu seslerin ne olduğunu anlayamadılar. Dil mütehassısları böyle bir şey işitmediklerini söylüyorlar, şifreciler ise böyle bir şifre olamıyacağını ileri sürüyorlardı.

Ancak harpten sonra mesele anlaşıldı. Müttefikler telefon muhaberelerinin düşman tarafından alındığını duyunca, lisanlarını unutmamış olan iki Amerikan kırmızı derili bulmuşlar ve gizli haberleri bunlar vasıtasile telefon ettirmeğe başlamışlar!

KONUŞMA GREVİ

Belgratta Bosilka Pançeva isminde bir kız konuşma grevi yapmağa karar vermiştir. Fakir bir kimya talebesi ile evlenmesine ailesi razı olmayınca kız son altı aydır tek bir kelime söylememiştir.

Kızın bu inadı karşısında ne yapacağını şaşıran baba nihayet kızının bu talebe ile evlenmesine razı olmuştur. Fakat şimdi de kızın âşığı talebe ortadan kaybolmuş, bulunmuyor. Kız bir kâğıd yazarak ağzını yalnız âşığı ile konuşmak için açacağını söylemiştir.

Başpehlivan Hüseyin Tekirdağında

Şehir halkı başpehlivanı tezahüratla karşıladı

Tekirdağ (Akşam) — Türkiye baş pehlivanı Tekirdağlı Hüesyin dün buraya geldi. Hüseyini şehir methalinde belediye reisi, belediye heyeti ve kalabalık bir halk kütlesi Halkevi bandosile karşılıyarak alkışladı. Hüseyin pehlivan kendini karşılıyanlarla birlikte doğru Atatürk anıtına giderek çelenk koydu ve oradan vilâyet makamına giderek vali B. Haşim İşcana saygılarını sundu. Burada bütün Tekirdağlıların hissiyatına tercüman olarak bir kaç söz söylemek istiyoruz:

Her güreşte üstünlüğünü isbat eden pehlivanımız geçen hafta İstanbulda halkın sevgi ve alkışları arasında er meydanına çıkınca serbes ve yağlı güreşlerde rakiplerini yenerek gerçekten lâyik olduğu Türkiye baş pehlivanlığını kazandı. Bu suretle evvelce bazılarının yaptığı aleyhdeki propagandaların yersizliğini isbat etti.

Biz isterdik ki her an bir yabancı pehlivanın sırtını yere getirerek memlekete şeref kazandıracak olan bu Türk çocuğunun her seçim ve müsabakada lâyik olduğu mevki verilsin. Pehlivanımız Hüseyinin de biricik dileği budur.

Tekirdağ hükûmet konağı

Tekirdağ (Akşam) — Hükûmet konağının yıllardan beri noksan bulunan arka kısmı ikmal edilmiş; bu hafta dışarıda bulunan bütün resmî daireler hükûmet konağına taşınarak yerleştirilmiştir.

Bütün dairelerin bir çatı altında toplanması hem esbabı mesalihin işlini kolaylaştırmış, hem de devairin iş randımanlarını arttırmıştır. Ayni zamanda şimdiye kadar dışarıda bulunan dairelerin verdikleri icar bedeli de tasarruf edilmiştir.

Yüksek tedrisat umum müdürü geldi

Maarif vekâleti yüksek tedrisat umum müdürü Cevad dün şehrimize gelmiştir. Cevad, dün üniversitede ve güzel sanatlar akademisinde meşgul olmuştur. Bay Cevad, üniversitede lise felsefe muallimlerine mahsus olarak teşkil edilmesi kararlaştırılan felsefe hazırlıklarile meşgul olmuştur.

B. Cevad, bundan başka güzel sanatlar akademisinde teşkil edilmesi kararlaştırılan tezyini sanatlar sergisi işile de meşgul olmaktadır.

Mühim bir kanun projesi

Polislik tam bir meslek haline getiriliyor

Terfi esasları, teknik lâboratuarlar, polis enstitüsü nasıl olacak?

Hükûmet tarafından hazırlanan polis teşkilât kanun projesinin Kamutaya verildiğini, bu lâyihanın polis teşkilâtımıza yepyeni ve modern bir hüviyet vermekte olduğunu yazmıştık.

Zabıta memurluğunu tam meslek haline koymak için on sene içinde polislerin orta mekteb mezunu olmaları temin edilecek ve bunlara ilk partide 20 lira aslî maaş verilecektir. Lise mezunları 22 lira ile komiser namzedi olarak alınacaklar. polis enstitüsünün orta ve yüksek kısımlarını ikmal eder etmez maaşları 25 liraya çıkarılacaktır.

Orta mektep mezunu polislerle,gedikli küçük zabitlikten terhis edilmiş polislerin sivil kısmında çalıştırılması esası vazolunmuştur. Terfi için birinci derecde liyakat, ikinci derecede kıdem esas olmaktadır. Müddet üç senedir.

Polis memurlarının komiserliğe terfileri için enstitünün orta, ve başkomiserlerin emniyet memurluğu derecelerine yükselmeleri için yüksek kısımlarını bitirmeleri mecburî tutulmuştur. Müsabaka usulü kaldırılmaktadır.

PROJENİN ANA HATLARI

Yeni kanun projesinin ana hatları ve ihtiva ettiği yeni hükümler şöyle hulâsa edilebilir:

1 — Polis kadrosunda bilgili memurları arttırmak maksadiyle tahsili orta ve daha yüksek olanlara bütçenin müsaadesi nisbetinde maaş verilmesi esası kabul edilmiştir. Bu suretle mesleğe, mesleğin icab ettirdiği derecde bilgili elemanların girmesi temin edilmiş oluyor.

2 — Polis kadrosunun temel varlığı, komiser sınıfına dayandığından, bu sınıfla birlikte, emniyet memurlarının terfihi cihetine gidilmiştir.

3 — Polis kadrosu memleketin ihtiyacını karşılayacak bir dereceye göre tanzim edilmiştir.

4 — Emniyet işlerinin ihtisas şubelerinde yüksek tahsil görmüş ve ihtisasla alâkadar meslek sahiplerinin hizmet görmelerine imkân verilmiştir.

5 — Polis mesleğinin bugün bulunmaz bir parçası haline gelen teknik lâboratuarlarının açılması esası kabul edilmiştir.

6 — Adlî zabıta ayrılmış ve adlî işlerde mütehassıs polis yetiştirilmesine ehemmiyet verilmiştir.

7 — Sivil zabıta kadrosuna ihtiyaçları karşılıyacak elâsitikiyet verilmiştir. Polis evvelâ, üniformalı ve üniformasız olarak ikiye ayrılmakta, üniformalılarda vasıtalı ve vasıtasız olarak iki sınıfa bölünmektedir.

8 — İhtiyaç görülen yerlerde motörlü, motörsüz polis teşkilâtı esası kabul edilmiştir.

9 — Polis inzibat cezaları daha makul esaslara bağlanmış ve tanzim edilmiştir. Emniyet müdür ve memurlarına azamî üç günlük maaş katına kadar resen ceza vermeğe izin verilmektedir.

10 — Polisin ve aile ferdlerinin bazı şartlar altında bütün ömrünce terfii esasını kuracak ve polis apartımanlarının yapılmasını temine çalışacak müşterek bir yardım sandığının kurulması kabul edilmiştir.

11 — Vilâyetlerde münhasıran emniyet müdürlüğü, kazalarda da emniyet âmirliği teşkilâtı esası kabul edilmiştir.

12 — Zabıta âmirlerinin otoritesi takviye edilmiştir.

13 — Aslî, idarî ve siyasî polis bölümlerinin kullanış tarzlarının bir nizamname ile ve her birinin vazifelerinin birer talimatname ile tesbiti esası kabul olunmuştur.

14 — Üniformalı ve faal polisi yazı işlerine kapatarak faal kuvveti azaltmamak için yazı, hesap ve levazım işleriyle uğraşmak ve kendi sınıfları dahilinde terfi etmek üzere muhtelif dereceli muamelât memurluğu sınıfı kurulmuştur. Bu tertip meslekte liyakatle hizmet görürken herhangi bir arıza ile faal hizmetten çekilme zorunda kalacakların hizmetlerinden yine meslek içinde faydalanma imkânını verecektir.

Yeni kanun projesinin; istediği ileri vasıftaki polis memurunu yetiştirmek için Ankarada kurulan «polis enstitüsü» için de bir kanun projesi hazırlanmıştır.

Polis enstitüsü üç kısım ve bir kurstan ibarettir. İlk kısım polis namzedi ve polis memuru yetiştirmek içindir. Orta kısım, terfi sicilli kazanmış polisleri komiser sınıfı için yetiştirir. Bu kısmı muvaffakıyetle ikmal edenler, liyakat ve kıdem sıralarına göre komiser sınıfına terfi hakkını kazanacaklardır.

İhtisas kısmı emniyet müdürü yetiştirmek içindir. Bu kısımda komiser muavinliğine veya muadil memuriyetlere tayin olunan yüksek tahsillilerle lise veya muadil mekteplerden mezun olup da birinci sınıf emniyet âmirliğine veya muadili dereclere kadar terfi etmiş olan memurlar bulunacaktır.

Bu kısmı muvaffaktyetle bitirenler, meslek dahilinde yüksek tahsil görmüş addolunarak daha yukarı derecelere terfi hakkını kazanacaklardır.

Enstitünün yetiştireceği kriminoloji mütehassısları adlî tıb işlerimiz için çok faydalı olacaktır.

Bir ay hapis

Kadını sokakta döven biri dün derhal muhakeme edildi ve mahkûm oldu

Ebûzer adında bir adam Karagümrük civarında Hayriye adında bir kadınla tanışmış, bir müddet beraber yaşamışlardır. Fakat son zamanlarda aralarında geçimsizlik baş göstermiş ve nihayet kavga edip ayrılmışlardır. Ebûzer bu ayrılmadan pişmain olarak tekrar birleşmek üzere Hayriyeye haber göndermişse de kadın bu teklifleri kabul etmemiştir.

Dün öğle vakti Hayriye evinden çıkarak Karagümrük pazarına giderken Ebûzer bu ayrılmadan pişman olarak zerine atılarak:

— Hem benimle birleşmiyorsun, hem de eşyalarımı alıyorsun..

Diye kadını yere yatırıp saçlarını yakalamış, kaldırımlar üzerinde sürüklemiştir. Taşlara çarpan Hayriyenin vücudü yaralar içinde kalmıştır.

Ebûzer mevcuden sulh üçüncü ceza mahkemesine getirilerek muhakemesi yapılmıştır. Ebûzer mahkemede bu suçu inkâr ederek:

— Ben onu dövmedim. Sokakta görünce eşyalarımı istedim. Hayriye hemen kendisini yere attı ve yaralandı.. diye kendisini müdafaaya kalkışmıştır. Muhakeme neticesinde suçu sabit olduğundan Ezûzerin bir ay müddetle hapsine karar verilmiştir. Ebûzer derhal mahkemede tevkif edilerek tevkifhaneye gönderilmiştir.

Ummumî çöplük

Belediyenin daimî çöplük olarak ittihaz etmeğe karar verdiği Kâğıthane sırtlarındaki eski taş ocağına yapılan yol bitmiştir. Yarından itibaren çöpler buraya dökülecektir.

Akçeabadda Atatürk anıtı

Akçeabadda rekzedilen Atatürk anıtı

Akçeabad (Akşam) — Belediyemiz hümmalı bir faaliyetle çalışmaktadır. Belediyenin son zamanlarda başardığı birkaç eseri size bildireyim:

Belediye bir ay evvel bir canavar düdüğü getirtmiştir. Bu canavar düdüğü hergün öğle vakti çalmakta ve saatlerin ayar edilmesini temin eylemektedir.

Cumhuriyet parkında inşa edilen Atatürk anıtı cumhuriyet bayramında büyük bir törenle açılmış, o gün havanın yağmurlu olmasına rağmen park tıklım tıklım halkla dolmuştu.

Şark demiryollarının satın alınması işi

Şark demiryollarının satın alınması müzakerelerine esas teşkil etmek üzere şirkete aid malzemeye kıymet takdir için yapılan tedkikatın bir kısmı bitmiştir. Tedkikat tamamen bittikten sonra hükûmet ve şirket delegeleri bir toplantı yapacak ve malzeme kıymetlerini müştereken tesbit ve tayin edeceklerdir.

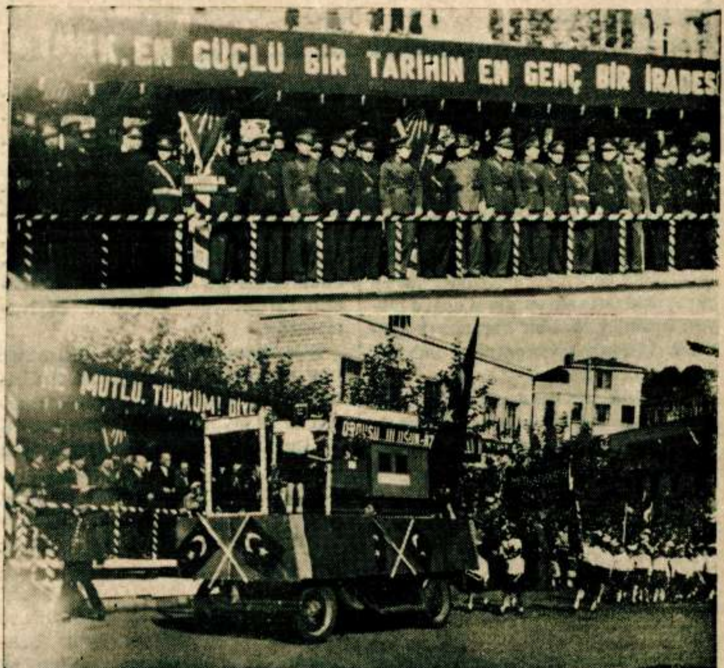
SİYASÎ İCMAL

Ispanyada vaziyet

İspanyanın payitahtı Madrid düşmek üzere olduğundan dahilî harp katî ve nihaî bir safhaya girmiştir.

Madridin sukutu ile İspanyanın dörtte biri Franko hükûmeti eline geçmiş olacaktır. Zaten şimdiden yedi hükûmete ayrılmış bulunan mütebaki kısmın haricin yardımı olmaksızın tutunmalarına imkân yoktur. Bu yardımı yapabilecek vaziyette yalnız Sovyetler bulunuyor. Fakat bu devlet de İtalya ile Almanyanın derhal ve müsellâh olarak müdahele ve mukabelede bulunacaklarını bildiğinden sulhü korumak için Londradaki kontrol komisyonunda yani siyasî sahada mübarezeyi tercih etmiştir. Madridin sukutu beynelmilel bir buhran ika etmiyecektir.

Çünkü Sovyetlerin müdahele etmesi üzerine İtalya ile Almanya Franko hükûmetini tanısalar bile gene bitaraflıktan ayrılmıyacaklardır. İngiltere ise Akdenizde İtalya ile anlaşmak istediği ve bu devletin Balear adalarını vaktile general Frankoya yaptığı yardımların mukabili olarak kendi elinde bırakmağı düşünmediğine kani bulunduğu cihetle Valanse taşınan hükûmeti tutması muhtemel değildir. Almanya da şimalî Fasta yerleşmek niyetinde olmadığını anlatmıştır. Binaenaleyh Madrid düştükten sonra devletler sulhün muhafazasına çalışacaklardır.

Zonguldakta Cumhuriyet Bayramına aid iki enstantane

EV KADIN MODA

Sebze kokteyli

Hollivuttaki sinema yıldızlarının hemen hepsinin kontratında şişmanlamayacağı kaydı vardır. Zayıf kalmak için yemekten kesenler hastalanıyor, yahut sarı, mariz bir çehre ile ortaya çıkıyorlardı. Bu hale mani olmak için sinema yıldızlarının sıhhati, cildi, gözleri, dişleri saçları ile alâkadar olacak, hepsinin mizacına göre yiyeceklerini tayin edecek biri meydana çıkmıştır.

(Benjamin Galeyford Hauser) ismindeki bu adam az zamanda o kadar iyi neticeler elde etmiştir ki, bu tecrübelerinden herkesin istifade etmesi için bir kitap neşretmiştir. Burada tarif ettiği reçeteler çok rağbet bulmuştur. Bastırdığı kitaptan bir buçuk milyon nüsha satmıştır.

B. G. Hausere göre şişmanlamadan güzel ve renkli bir cildi olmak için, kabız olmamak ve kuvvetli bir kana malik olmak lâzımdır.

Kabız olmamak için bol meyva ve bal yemeli icabında laksatif alınmalı imiş. Kanın kuvvetli ve cilde pembelik vermesi için demir ve kükürtü bol olan sebzeler çiğ olarak yenmelidir. Hauserin tarifine göre sebze suyundan yapılan kokteylin çok faydası vardır.

İspanak ve maydanoz kokteyli: İki avuç ispanak yaprağını ve bir avuç maydonozu makineden geçirip suyunu sıkmalı. Ayni miktar portakal suyu ile karıştırarak öğle ve akşam birer şarap bardağı içilirse vücude demir verilmiş olur.

Tere kokteyli: Bir avuç tereyi makineden geçirerek çıkan suyu portakal veya turunç suyu ile karıştırarak sabah ve ikindi vakti birer likör bardağı içilirse vücudü temizler, cildi berraklaştırırmış.

Havuç kokteyli: Havucu rendelemeli sıkarak suyunu almalı ayni miktar portakal suyu katmalı. Aperetif diye bir küçük kadeh içmeli.

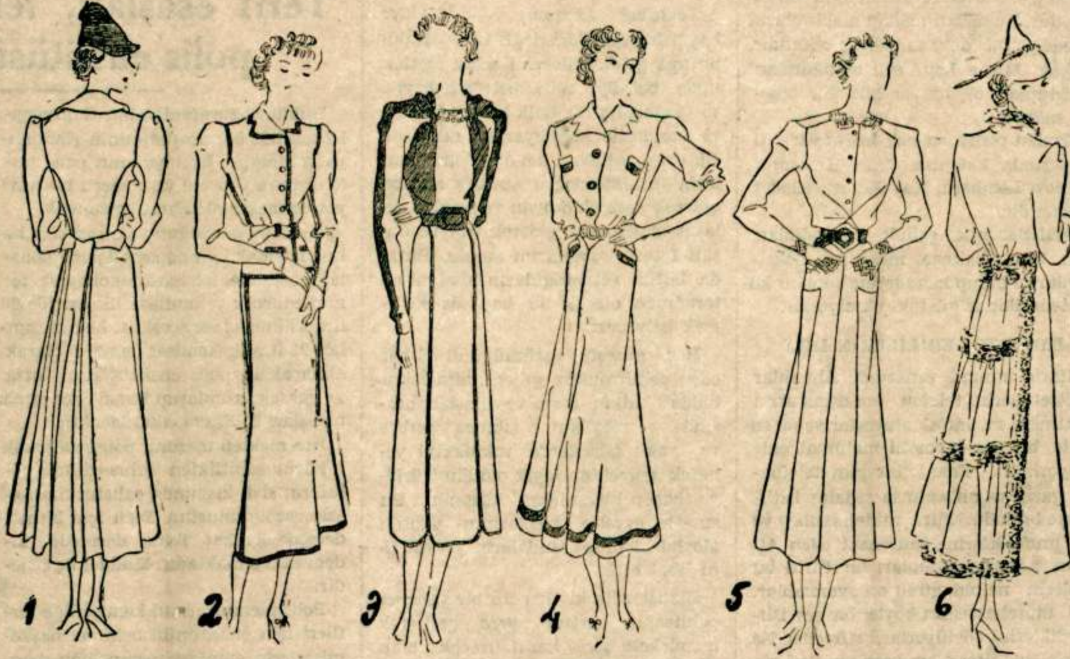
Domates suyu: Bir tomatesi sıkarak suyunu süzmeli içerisine makineden geçmiş bir hıyarın suyunu katmalı sofrada yemek arasında içmeli.

Turp, lahana, kereviz, karnıbahar, soğan ve sarmısak çok bol olarak yenilmelidir. Bunlarda olan kükürt cildi berraklaştırır, küçük sivilcelerin çıkmasına mani olurmuş.

Hayat salatası ismini verdiği bu karışık salata her yemekte yenmelidir: Turp, kabukları soyulmamış hıyar, domates, kereviz, marul, yeşil biber ince ince doğranacak bir limonun suyu ve zeytinyağı ile karıştırılarak yenilecektir.

Yağlı, hamur işi yemekler, tatlılar yenmiyerek ızgara et, süt, ve bu sebzeler, üzerine de bol meyva yenirse vücut şişmanlamadan sıhhatli kalır, yüz pembe beyaz olurmuş.

Bu sene kadife çok rağbettedir

Kış modellerindeki yenilikler arasında en çok nazara çarpan iki şeydir: Birincisi kadifeden yapılan elbise ve yünlü yahut ipekli elbiselere kadifeden konulan garnitür, ikincisi mantoların bütün bolluğu arkaya toplamasıdır.

Öğleden sonra giyilecek mantoda olsun redingot biçiminde klâsik mantoda olsun belden aşağı godeler yahut büzgüler vardır. Birkaç model derce diyoruz:

1 — İnce dradan yapılmış ve önden dört düğme ile iliklenen mantonun arkasına konulan parçalar o kadar kloştur ki pli hissini vermektedir.

2 — Bej rengi yünlüden etek ve kazak bütün dikişler ve etekler iki santim eninde kahve rengi kadife biyelerle örtülmüştür. Düğmeleri kadifedendir.

3 — Siyah ipekli krep marokenden elbise. Eteğin bütün dikişleri bir santim eninde siyah kadife biyelerle örtülmüştür. Bluzun yan kısmı ve kollarının üstü ayni kadifeden yapılmıştır.

4 — Yeşil yünlüden olan bu elbisenin etekleri cepleri ve düğmeleri daha koyu yeşil kadife ile süslenmiştir.

5 — Mor yünlüden elbise. Kemeri, düğmeleri yakası ile ceplerini süsliyen biyeler koyu mor kadifedendir.

6 — Siyah yünlüden manto. Arka kısmı büzgülüdür. Büzgüleri tutan üç sıra on santim eninde siyah astrakan kürküdür. Ayni kürk büzgülerin iki yanına ve yakasına da konmuştur.

Sabah kahvaltısı

Cildinizin güzel, yanaklarınızın al-al olmasını isterseniz her sabah şu basit kahvaltıyı yapınız: Yarımşar çay fincanı kuru üzüm, siyah erik ve kuru kayısıyı temiz yıkadıktan sonda derin bir çorba tabağı içine koymalı, üzerine iki çay fincanı soğuk su ile bir çorba kaşığı bal ilâve etmeli, üzerini örterek yirmi dört saat böylece bırakmalı.

Bir sabah hazırlanan bu kahvaltı ertesi sabah yenilmelidir. Bunların içinde demir bulunduğu için vücut çok istifde eder.

Ellerin çatlamaması için

Kış yaklaşınca eller çatlar kırışır, sertleşir. Buna mâni olmak için elleri her yıkadıktan sonra bir mercimek kadar badem kremi alarak daha yaş olan elleri ovalamalı, sonra kurulamalıdır. Badem kremini bir eczanede yaptırmak mümkündür. Tertibi şudur: 250 gram toz halinde tatlı badem, 25 gram pirinç unu, 25 gram (iris), 10 gram toz halinde sabun, beş damla gül esansı.

Kestane tortesi

Bir kilo kestaneyi suda haşladıktan sonra ayıklayıp makineden geçirmeli. Yarım kilo süt içerisine makineden geçmiş 125 gram çikolata ile 150 gram şeker koyarak ateşte kaynatmalı ve ezilmiş kestaneye karıştırmalı. 50 gram taze tereyağını parça parça olarak ilâve etmeli. İki çorba kaşığı makineden geçmiş bademi de karıştırdıktan sonra taze tereyağı ile yağlanmış kalıba dökmeli ve kabilse buz dolabında yahud buz üstünde bir iki saat bırakmalı.

Kalıptan çıkınca üzerini meyva şekelermesi ile süslemelidir.

Ispanak yerine

Kış sebzeleri arasında, içinde bulunan demir yüzünden, en faydalı olan ispanaktır. Yalnız bu sebze kum ve romatizma rahatsızlıkları olanlara verilmez. Bunun yerini tutacak (ayni surette pişirilerek hemen ayni lezzette olan) başka sebzeler vardır. Malûm olan pazıdan başka pancarın ve havucun yeşil yaprakları ayni vazifeyi görür.

Yatağı ısıtmak için

Kışın fazla üşüyen bazı kimseler yataklarına kızgın bir tuğla veya sıcak su dolu bir şişe koyarak ısınmağa çalışırlar. Bunların zahmeti ve mahzurları vardır. Tuğlayı kızdırmak havagazı ile yemek yapılan evlerde güç bir iştir. Sıcak su şişesinin gece açılıp yatağı ıslatmak tehlikesi vardır. Yatağı zahmetsizce ısıtmak kabildir. Bir teneke bisküi kutusu içerisine soğuk suya batırılmış bir parça sönmemiş kireç koymalı. Kutunun kapağını sıkı sıkı kapamalı. Bir kaç dakika sonra kutu elle tutulamıyacak kadar kızar. Bir havluya sararak yatağa koymalı.

MUŞKULLERE CEVAP

Taskebabı, keşkül

Fatma Leylâ Ankara: Taskebabı yapmak için etin lop tarafından sinirsiz olarak intihap etmeli. Bunu kuşbaşı doğrayıp yıkadıktan sonra, tuz biber baharat ile karıştırmalı. Tencerenin ortasına ayıklanmış ve dörde bölünmüş bir baş soğan koyduktan sonra etleri üzerine istif etmeli. Tencerenin içine girecek ve etlerin üstünü örtecek bir kapak kapamalı. Asıl tencerenin kapağını da kapadıktan sonra ateşe koymalı. İptida et suyunu bırakır, sonra çekmeğe başlar. Tencerenin içindeki kapağı oynatmadan tencereyi hafifçe iğilterek suyunun eksildiği görülünce, süzülmüş domates suyundan sıcak olarak azar azar kenardan akıtmalı. Etler pişip suyunu çekince tabağa altüst edip sıcak sıcak sofraya çıkarmalı.

2 — Keşkülü fıkara şöyle yapılır: 125 gram şam fıstığı, 125 gram badem, 125 gram fındık ve 125 gram beyaz fıstığı makineden geçirmeli. Ateşe konulan bir kilo süt kabardıktan sonra iki kahve fincanı nişastayı su ile ezerek içine atmalı karıştıra karıştıra pişirmeli nişasta kokusu zail olunca 150 gram şeker ve makineden geçen badem, fındık, fıstıkların yarısını pişen sütün içine atarak karıştıra karıştıra sakız gibi oluncıya kadar pişirmeli. Tabaklara taksim edip soğuduktan sonra kalan badem, fındık, fıstıkları üzerine serpmeli.

Fazla tatlıdan hoşlanırsanız süte şekeri 200 gram olarak koyabilirsiniz.

3 — Sorduğunuz diğer yemeklere gelecek hafta cevap verilecektir.

Nişantaş Güzelbahçe sokağı V. M: Saçlarınızın oksijenli su ile rengini açmak için berbere müracaat en doğru harekettir. Fakat mutlaka bunu kendiniz yapacaksanız tarifi şudur: Bir çay fincanı oksijenli su içerisine bir tatlı kaşığı amonyak karıştırınız. Saçlarınızı alnınızdan enseye kadar giden bir cizgi ile ortadan ikiye ayrınız. Temiz bir diş fırçasını bu suya batırarak yol yol ayrılan saçlara kökünden üç parmak yukarısına kadar sürünüz. Bütün saçlara ilâcı sürdükten sonra tarayınız. Bu suretle ilâç saçların ucuna kadar yayılır. Saçların renginin açılması için sekiz, on, yahut on beş dakika beklemek lâzım, bu, saçınızın cinsine tâbidir. Saçlarınız istediğiniz renge geldiği zaman ılık sabunlu su ile başınızı yıkayınız. Sıcak su kullanmayınız.

Saçlarınızın rengini açtığınız zaman ayni ilâçtan kaşlarınıza da sürerek onların da rengini açmanız lâzımdır.

Hafif bir kolonya

Cildi yumuşatan ve güzelleştiren bir kolonya tarif edeceğiz. Bunu evde yapmak mümkündür:

Bir litre 45 derecelik ispirto içine 40 gram biberiye, 10 gram lavanta çiçeği, 10 gram kekik ve 10 gram merzengüş koyarak on beş gün ağzı kapalı bırakmalı. Bu müddetten sonra süzüp filtre etmeli. Bu kolonyanın kokusu da pek hoştur.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 18

Kanun devri başladığı zaman cemiyet hayatı da değişmişti. Bugüne kadar geçirilen tecrübeler şunu anlatıyor ki, izdivaç hiç bir devirde en doğru ve tabiate yakın şeklini bulmuş değildir.

Bugün Amerikada ve Avrupada bilhassa yüksek tabakalar arasında sık sık tesadüf edilen geçimsizlikler yavaş yavaş orta ve aşağı sınıflara doğru iniyor. İnsanlar ruhî bir kararsızlık içindeler. Hislerde göze çarpan buhran gittikçe derinleşiyor.

Muharebelerin bıraktığı teessürler sosyal ıztıraplar, sitelerin hümmalı hayatı birdenbire kazanılan servet, birdenbire elden giden sermaye zevk ve eğlencenin, içki ve sefahatin nesiller üzerinde yaptığı bozgunluklar insanları, kadını ve erkeği çok değiştirmiştir. Hele kadının hislerile beraber muhakemesi ile de yaşamağa başlaması evlilik hayatında büyük bir hâdise yapmıştır.

Eski kadın az düşünür, az hisseder ve daha ziyade adalesile vazife görürdü. Şimdiki kadın en az adalesile ve en çok hisleri ve muhakemesi ile yaşıyor. Aradaki fark bugünkü kadını erkek için bir dişi olmaktan uzaklaştırmıştır.

Bugünün kadını haricî ve maddî vasıfları itibarile dişidir. Fakat ruhî teşekküller ile dişi olmaktan çıkmıştır. Hislerde ve düşüncelerde birleşen kadınla erkek adalî münasebetlerde eski hayatiyetlerini tamamile kaybetmişlerdir.

Eski kadın, dişi kadın bir ihtiras aleti ve nihayet çocuk yuvası idi. Bu kabul edilmişti ve bu kanaat eski insanları dişili erkekli mesud etmeğe kâfi idi. Bugünün kadını adalesinden ziyade sinirinin ve kafasındaki fosforunun tahakkümü altındadır. Bunun içindir ki, bugünün kadını hırçındır. İddiacıdır ve mütehakkimdir. Onu mesud etmek için en münevver erkekler bile yanlış yollardan yürürler. Onu hâlâ dişi vaziyetinde görüp koku, ipek, kürk ve hayatın göz kamaştırıcı oncuk boncuk kabilinden bin bir oyuncağını önüne dökmekle gözlerinde bir yudum sevinç uyandırmağa kalkmak ne budalalıktır bilsen.

Kadını bunlarla zaptetmenin modası çoktan geçmiştir. Müsavi haklar iddia eden bir mahlûka daima dişiliğini anlatan bu hulûl tarzını değiştirmedikçe onu mesud etmeye imkân yoktur. O şimdi heyecandan dudakları titriyerek siyasî davaların içine atılmağa hazırlanıyor.

Bu sırada ona vizon kürkten ve birman krepinden bahsetmek hakaret olur. Üzeri makine yağlarile lekelenmiş bir deri ceket bugünün kadını için İskoç bir mantodan emprime bir elbiseden daha kıymetlidir.

Ahmed Melih arkadaşının âdeta bir konferansa benziyen sözlerini şaşkın şaşkın dinliyordu.

O kadar dalmıştı ki, bu bahsin asıl hareket noktası olan karısının kararını bile unutmuşa benziyordu.

Avukat Riza Sedad ona bir sigara uzatarak devam etti:

— Velhasıl bu iş pek karışmıştır azizim. O kadar ki tabiî sevgi ve temayüllerin mahsulü olan izdivaçlar bile azalmağa başlamıştır. En kuvvetli sevgilerle bir çatı altına başlarını sokan ve ilk hamlede mesud görünen çiftler yavaş yavaş hayatın maddî tazyikleri altında sevgilerinin çözüldüğünü görüyorlar ve daha fenası bunların yerini sevgi eseri olmayan ve sırf karşılıklı menfaatler üzerine kurulan bir takım izdivaçlar kuvvet buluyor.

Bunu bir iktisadî hâdise saymak da mümkündür. Cemiyet hayatında mühim rol oynayan sermaye kadın erkek münasebetlerini de tahakkümü altına alıyor. Servet hislere ve sevgilere hâkim oluyor. Aşk da yavaş yavaş para ile satın alınan bir ticaret maddesi haline geliyor. Ve işte bütün bunlar gösteriyor ki, kadın erkek münasebeti bir istihale devresi geçirmektedir. Böyle buhranlı zamanlarda hisler ve hakikatler her zamankinden fazla çarpışır. Hayali daima hakikate değişen kadınlar böyle vaziyetlerde hislerine mağlûp olurlar. Netice ne olursa olsun onlar hislerinin ve hayallerinin esiri kalmaktan zevk alırlar. Bana öyle geliyor ki Nermin hanımefendi de böyle bir vehim ve hayal buhranı ile bu müthiş kararı vermiştir.

Şimdi seninle kafalarile yaşayan iki erkek gibi görüşüyoruz. Akıl, mantık, muhakeme varken hayale, evhama kapılacak değiliz. Nermin Melih hanımefendi dönmemek azmı ile verdiği bu kararı neticelendirmek için beni vekil yapmak istedi. Eski bir aile dostunuz olduğum için böyle bir vazifeyi kabul etmeme imkân yoktur. Elimden geldiği kadar aranızı bulmağa çalışacağım. Nitekim dün son vapura kadar Feneryolunda kalarak hanımefendiyi fikrinden vaz geçirmeğe gayret ettim. Muvaffak olamadım. Fakat ümidimi kesmiş değilim. Onun daha sakin bir zamanında daha makul düşüneceğini tahmin ediyorum. Ne kadar olsa kadındır. İlk heyecanı geçince tabiileşir. Ben o kanaatindeyim ki, birkaç gün sonra kendisile gene temas edersem dünkü kadar şiddetli bulmayacağım.

Ahmed Melih dalgındı.

— Çok şey, garip şey!.

Diye söyleniyor, hiç beklemediği, hatırından geçirmediği bu hâdiseyi tahlil edemiyordu.

Riza Sedad dedi ki:

— Onunla istersen sen de görüşmeye çalış. Ben ayrılırken kendisine:

— Ahmed Melihi size getireyim. Muhakkak ki on sekiz yıllık hayat arkadaşınızı feda etmeye kıyamıyacaksınız.

Dedim. Şiddetle başını salladı.

— Bunu yapmayınız, çünkü faydasızdır. dedi.

Buna rağmen ben ümidimi kesmiş değilim, sen doğrudan doğruya bir ziyaret yaparsan umarım ki!...

Ahmed Melih dudaklarını büktü. Yirmi dört saat evvel karısile aralarında geçen son konuşmayı hatırlamağa çalıştı. O gece ne kadar dalgındı. Ve zihni ne kadar yorgundu.

Karısının soyunmadan kendisini beklediğini pek iyi hatırlıyordu.

(Arkası var)

Hergün bir hatıra

Iki defa doktorluktan nasıl vazgeçmek istedim?

Olmaz, padişahın katî emri var, timarhaneye kimse giremez!

Profesör Mazhar Osmanın birçok hatıralarla dolu çok dikkate değer bir hayatı vardır. Kendisini söyletmek için evvelâ şöyle garip bir sual hatırıma geldi:

— Hayatınızda yaptığınız en büyük gaf nedir?..

Başkası olsaydı uzun uzun hatıralarını yoklar, tereddüdle cevap verirdi. Fakat profesöre hayatında yaptığı büyük gaf o kadar tesir etmişti ki, hemen cevap verdi:

— Çok garip bir vakadır... Münihte talebeyim. Katiyen alkol içmediğim için anlatacağım vaka sırasında sarhoş olmadığımı da unutmayınız... O gece Asaf Derviş pansiyonuma geldi:

— Tiyatroya gidelim.. dedi..

— Peki.. dedim.

Gittik. Hiç unutmam «Kavaleriya Rostikana» oyunuyordu. Tiyatrodan çıktım. Asaf Dervişten ayrıldım. Bir de pansiyonumun önüne geldim ki, benim odamda bir ışık yanıyor... Tuhaf şey... Kapıyı ittim. Ince bir kadın sesi içeriden sordu:

— Kimsiniz?.

O zaman aklıma geldi. Günlerden pazardı. Ya hizmetçi kız ben eve gelmiyeceğim diye odamda yatmış, yahud içeriye birini almıştı. Kapı açılmayınca bir daha vurdum ve sert sert tekrar ettim:

— Benim canım.. açsana.. yatmağa geldim.

İçeride bir kıyamettir koptu. Almanca konuşmalar filân... Gürültü ayuka çıkıyor. O zaman feci bir ihtimal aklıma geldi. Sakın yanlış kata çıkmış olmıyayım?. Hemen en aşağı indim. Birer birer katları çıktım. Öyle ya.. benim odam bir kat aşağıda.. ne lâmba yanıyor, ne bir şey.. hemen içeri girdim. Lâkin üstümde kıyametler devam ediyor... Ertesi günü sofrada hep birlikte yemek yiyoruz. Üstümdeki iki odada bir İsviçreli dul kadınla, genç kızı yatıyormuş.. bende aksiliğe bakın ki yanlışlıkla kızın odasına gitmiştim. Akla birçok fena ihtimaller gelebilecek bir vaziyet.. ben hiç başımı tabağımdan kaldırmıyorum. Nihayet İsviçreli kadın pansiyon sahibine sordu:

— Bizim altımızdaki odada kim yatıyor...

Cevap verdiler:

— Kara doktor... Esmer olduğum için bana pansiyonda kara doktor derlerdi. Bunun üzerine İsviçreli madamdan özür diledim, yanlışlığı filân anlattım amma ya inandı, ya inanmadı. Bugün bile bu hâdise aklıma geldikçe yaptığım yanlışlıktan dolayı utanırım. İşte hayatımda yaptığım en büyük gaf budur. Bu hâdiseden sonra bir ev, bir yer, bir adres aramak icap etse son derece dikkatle hareket ederim.»

***

— Size nasıl tek bir deli yüzü görmeden emrazı akliye ve asabiye hocası olduğumu, aylarca nasıl timarhaneye sokmadıklarını anlatayım.. gayet meraklıdır...

Doktor Raşid Tahsinin asistanı idim. Raşid Tahsin İsviçreye gitti. Beni onun yerine Gülhaneye hoca yaptılar. Lâkin o zamana kadar tek bir deli yüzü görmemiştim. Kitaplardan okuyor, derslerimi öyle veriyordum. Lâkin çıldıracağım, deli yüzü görmeden bu işin hocalığı olur mu?. Kalktım. Toptaşına gittim. Kapıyı çaldım. Açılmaz, nihayet biri çıktı. Derdimi ona anlattım.

— Sen delimisin yahu? dedi, biz aklı başında adamı timarhaneye sokar mıyız hiç?.

— Canım, işte tedkikat yapacağım.

— Olmaz.. padişahın katî emri var.. Timarhaneye kimse giremez..

Son derece meyus döndüm. Artık deli görmek için Rum ve Ermeni hastanelerine ziyaret maksadile gidiyordum. Lâkin hakkımda saraya jurnallar

Profesör Dr. Mazhar Osman

yağdığını biraz sonra haber aldım. Bu jurnallarda delilerle temas etmek isteyen gayet esrarengiz bir adamdan bahsediliyordu. Yani benden... Nihayet bir gün beni zabtiyeden çağırdılar:

— Bir daha dediler. Delilerle temasa kalkışma.. yoksa başka türlü hareket ederiz.

Nihayet baktım ki, olmıyacak Tıbbiye mektep nazırı Zeki paşaya gidip halimi anlattım. Birçok teşebbüslerden sonra müsaade alabildik. Cağaloğlundaki «Meclisi Sıhhati insani» cemiyeti reisi Ömer paşaya gidecek, onun tavassutu ile Toptaşına girecektim. Ömer paşa beni tepeden tırnağa kadar süzdü:

— Oğlum, dedi, sen ille Toptaşına girmek için merak sarmışsın öyle mi?

— Evet.. dedim

— İlâhi gençlik, dedi. yahu dünyada başka merak edecek bir şey bulamadın mı? Vaz geç sen bu sevdadan.. padişahımız böyle şeyler sevmez.

Bundan sonra imtihan zamanı geldi. Müsabaka imtihanı.. mektep nazırı bizi çağırdı:

— İmtihan evrakının saraya gitmesi ihtimali pek çoktur... dedi, sakın yazılarınızda deli, cinnet, muhtelişşuur kelimelrini kullanmayınz.. saraydan bu kelimelere kızarlar...

Evet biz tam 27 sene bu kelimeleri kullanmadık. Hattâ benim levham inkılâba kadar «emrazı asabiye ve dimağiye mütehassısı» diye yazılı idi. Emrazı akliye değil... Siz şimdi canınız sıkıldıkça sütunlarda birisine «deli» diye yazıyorsunuz. Biz akıl doktoru olduğumuz halde deli sözünü 27 sene ağzımıza alamadık ve aylarca deli yüzü görmeden hocalık etmeğe mecbur olduk. Çünkü deli, cinnet, muhtelişşuur kelimeleri padişaha sultan Muradı hatırlatıyormuş ve fena halde canı sıkılıyormuş.. bunları ağzına alan gazaba uğrarmış.. geliniz de bu vaziyette Toptaşına girmek için izin isteyiniz..

***

—Hayatımda iki büyük vaka vardır ki beni doktorluktan yıldırdı. Bu vakalar yüzünden az daha doktorluğu tamamile ve katî surette bırakacaktım. Ve hattâ ikisinde de doktorluktan vaz geçmeğe karar verdim. Anlatayım. Babıâlinin karşısında vaktile bir «Resne» fotoğrafhanesi vardı. Burayı Bahaeddin ve Mustafa Rahmi adında Giridli 2 kardeş idare ederlerdi. Mustafa Rahmi siyatiğe tutulmuş. Gitmediği doktor kalmamış. Hattâ başka memleketlere gitmiş, lâkin kurtulamamış. Harbi umumiden evvel.. nihayet yeise düşmüş.. operatör Orhana gitmiş:

— Kes şu ayağımı doktor.. demiş. Operatör Orhan da:

— Bunun için ayak kesilmez... demiş, bu sinir hastalığıdır, Mazhar Osmana git.. diye bana göndermiş. Ben tedaviye başladım. Fakat bir türlü iyi olmuyor. Bir gün hastama gayet kuvvetli, şiddetli bir ilâç olan Alpini şırıngası yapmağa karar verdim. Yaptım. Hasta:

— Başım döndü... deyince bende şefak attı. Maatteesüf ben ilâcı belkemiğine şırınga etmişim. Artık herşey geçmiş ona:

— Zarar yok.. dedim. Bir arabaya bindirerek evine gönderdim, amma ben de bittim. Kullandığım ilâç tebabette gayet yeni... Ölüm ihtimali çok kuvvetli.. Çamlıcadaki evime hasta gibi geldim. Ve bütün gece şafak sökünceye kadar uyumadım. Mütemadiyen kitapları karıştırıyor, kullandığım ilâç hakkında malûmat arıyordum. Lâkin o kadar yeni bir ilâç ki istediğim malûmat katiyen yok... Gece yarısı polise haber verdim:

— Eğer beni aralarsa ben buradayım.. dedim. Hastamın bir felâkete uğraycağından o derece eminim ki, icap eden tedbirleri alıyorum. Nihayet şafak söktü. İlk vapurla İstanbula koştum. Fotoğrafhaneye geldim. Fotoğrafhanede koca bir kilid.. Gülhaneye gittim. Nasıl ders verdiğimi bilmiyorum. O zaman Cağaloğlunda Nüzhet eczanesi üstündeki muayenehaneme koştum. Eczacı merhum Nüzhete hastamı sordum:

— Verdiğin reçetenin ilâcını bile almadılar. Hiç gelmediler.. dedi. O zaman artık bana katî kanaat geldi.. hastam öldü. Ve kararı verdim. Artık katiyen doktorluktan vaz geçeceğim. Muayenehanemde fena fena düşünürken Nüzhet geldi:

— Rahmi bey sizi görmek istiyor.. dedi. Hastamın o kadar öldüğüne inanmışım ki, sordum:

— Kim Rahmi bey..

— Hastanız canım.

— Kendisi mi?. Kendi mi geldi?.

Fena halde tuhaflaşmıştım. Ölen hastam ayağile bana gelsin?.. Hastam içeriye girdi. Ellerime sarıldı:

— Allah senden razı olsun doktor, verdiğin ilâçla bir şeyim kalmadı.. demez mi?. O zaman kendimden geçmiş ve bağırmışım:

— Çık.. çık dışarı.. Allah belânı versin senin.. çık..

Zavallı bay Rahmi bu sözlerime ne kadar şaşırmıştı. O zamandanberi katiyen böyle müsbet neticesini bilmediğim kuvvetli ilâç kullanmam. Başka memleketlerde olsa doktorlar tecrübe mahiyetinde neler yapmazlar?. Fakat burada insanın elinden bir kaza çıksa doktor mahvoldu demektir.

Beni doktorluktan vaz geçirtmeğe karar veren ikinci vaka da şudur: Almanyadan yeni gelmiştim. 12 kuruşla Sirkeciye çıktım. O kadar parasızım ki, aman bir hasta diyorum. İstanbul tarafında büyük bir konağa çağırdılar. 18 yaşında sarışın, güzel bir kız. Doktorlar konsültasyon yaptılar. Yanında daimî surette bir doktor bulunmasına karar veriyorlar. Gece gündüz genç hastamın yanındayım. Hergün bir ölüm tehlikesi atlatıyoruz. O zaman kadın saçı şimdiki kadar kıymetsiz değil... Güzel hastamın saçlarını kesmek icap eti. Ailenin güzyaşları arasında altın rengi saçlarını kestik.. 25 gün bu evde kaldım. Fakat 26 ıncı günü hastam iyileşti. Nihayet konsültasyon yapan büyük doktorlar geldi:

— Mükemmel.. dediler.. çok iyi.. kendilerinden izin aldım, bir gece eve gidecektim. Hastama yerinden kımıldamamasını tenbih ettim. Biraz şişman olduğu için bir kriz gelebilirdi. Ertesi gün sabhleyin konağa geldim. Bir feryad... Ben gidince hasta yerinden kalkmış. İyi oldum diye aşırı hareket etmiş, ve ölmüş.. bu hâdise beni doktorluktan öyle yıldırdı ki, bunda da hekimlikten vaz geçmeğe karar veriyordum. — *H. F.*

VENEDİKLİ BAFFA
"Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 18

Emir müthişti: Sabanca - Izmit kanalı için bütün Anadolu seferber ediliyordu

Devletin bütün müesseseleri bozulmuştu. Padişahtan son divan kâtibine varıncıya kadar bütün devlet adamlarının gözlerinin doymadığı birşey vardı: Para...

Padişah, rüşveti kanunen alıyordu. Veziriâzam peşkeşleri, idiyeler vesair hediyeler ne idi? Padişah devlet mansıblarını açıktan açığa para ile satıyordu. Kimsenin alın teri dökerek kazandığı servet kendinin değildi. Padişah âdeta devlet zenginlerinin meşru bir varisi idi.

Ya halkın kadılardan, divan kâtiplerinden, asker devşirmeye gidenlerden çektikleri!... Kadılar halkı mütemadiyen ezerler, divan kâtipleri sahte berat yazarlardı. Uzak yerlere giden vezirlere beyaz turalı kâğıtlar verilirdi. Divan kâtipleri bu kâğıtları ele geçirmişler, istediklerine rüşvetle berat yazarlardı. Hattâ bir nevi mürekkep de icad etmişlerdi. Bu mürekkeple yazılan beratları istedikleri zaman silerler, yeniden bir başkasına yazarlar, para kazanırlardı. Bu yüzden iki kâtip asılmış, altı kâtibin elleri kesilmiş, yedi kâtip de küreğe konulmuştu.

Yeniçeri ocağına devşirme çocukları, gayri müslimlerden alınırdı. Devşirmeleri de Rumeline ve Anadoluya gönderilen sürücüler toplarlardı. İş o dereceye geldi ki, oğlan devşirmeye hep insafsız herifleri yolladılar. Bunlar caize diyerek zenginleri soyarlar, mallarını alırlar, yahudi, çerkes, çingene ve hattâ müslümanları bile devşirirler, ocağın nizamına halel verirlerdi.

Halk bütün bu zulümlerden bıkmıştı. Nihayet padişaha kadar şikâyet etmeğe karr verdiler. Üçüncü Murada rık'alar sundular. Rık'alardan birinin içinde şu gazel vardı:

Durmayup padişehim zulmile dünya yıkılur
Dudmanı fukara beyti reaya yıkılur
Dehre her dunü deni hâkimü vali olalı
Kalbi cahil yapılur hatırı dânâ yıkılur
Böyle dönerse eğer aksine bu çerhi felek
Korkarız üstümüze kubbei mina yıkılur
Kesri ırz itme şeha yok yere hatır yıkma
Kalbi mümin ki sana arşi muallâ yıkılur
Yıkılur diyu dilâ gam yeme bu çerhi kühen
Kati çoktan yıkılubdur dime hâlâ yıkılur

Üçüncü Muradın da umurunda idi! Halk taundan kırılıyordu. O muttasıl ölenlerden kalan keselerle akçeleri hazinesine doldurmaya bakıyordu. Müsadere ettiremediklerinin paralarını da ödünç diye aldırmaktan sıkılmıyordu. Çavuşbaşı öldüğü zaman, vasisinin elinden «ulûfe müzayikasına» yetmiş bin altın alınmıştı.

Nihayet ölüm, sultanların da koynuna girmeğe başladı. İkinci Selimin kızı Fatma sultan Siyavüş paşadan bir kız çocuk dünyaya getirirken öldü. Onun malına dokunulmadı. Bilâkis çoluğuna çocuğuna «terakkilerle teselliler verilmek ferman olundu.» Kızlar ağası Mehmed ağa da onun peşinden gitti. İstanbul zürefası bu kara belâdan kurtulunduğuna derhal tarih düşürdüler.

Ortalığın düzeleceği yoktu. Asmak, kesmek te para etmiyordu. Devlet adamlarının aczını yeniçeriler de anladılar. Onlar da arada sırada çorba yememeğe başlamışlardı.

Sinan paşa, bütün bu felâketler ortasında hayırlı bir işe başlamak istedi. İstanbulun odun sıkıntısını ortadan kaldırmayı düşündü. Sabanca gölünün suyunu İzmit körfezine akıtmaya karar verdi. Bu işe ilk başlıyan, Kanunî zamanında Koca mimar Sinan ağa idi. Filhakika, İstanbulda daima odun sıkıntısı çekilirdi. Sabanca gölü İzmit körfezine akıtılacak olursa, oraların her bahar zümrüdleşen ağaç denizinden odun ve kereste İzmite kolayca nakledilebilecekti. Mimar Sinanın tahminine göre «İznikmid denizine Ayan gölü ki Sabanca kasabası kenarındadır, Cümle bin zira yerler mesaha olunup kazılıp Halice ilhak eylemek tasmim edip suyu akıtmak» güç bir şey değildi. Fakat daha sonra yapılan teşebbüsler nasıl ki, bazı engeller yüzünden, geri kaldı ise, bu teşebbüs te o zamanlar başarılamadı.

Aradan yıllar geçti. Bu sefer Sinan paşa bu işi başarmıya kalkıştı. Mimar Sinanın yerine geçen mimar Davudu ve onunla beraber çalışan bütün «Mühendisani rüzigâri» topladı. Bu işi gayet az para sarfederek yapmaya teşebbüs etti. Sabanca gölü İzmit körfezine akıtılmak için Sakaryadan altı bin zira yer kazılacaktı. Hakikaten, mühendisler araziyi «bihisabı hendese» ölçtüler. Her tarafı yokladılar. İşin pek kolay meydana geleceğini anlayınca, Sinan paşa meseleyi Üçüncü Murada anlattı, ve rızasını almaya muvaffak oldu. Sinan paşa, işi gayet sağlam tutmuştu: Memaliki mahrusa beylerinin ve sipahilerinin» bazıları bizzat gelecekler, şayet cebelileri gelemezse, onların bedellerini vereceklerdi. Bu iş için otuz bin ırgad ve usta kâfi idi. Derhal Mehmed paşazade Hasan paşa mübaşir tayin olundu. Budin hazine defter emini Ahmed efendi Emin ve divan kâtiplerinden Mustafa efendi kâtib nasbolundu. 10 cemaziyelevvel 999 (1590) tarihile divandan yazılan fermanda: «Hidematı mezbureye Anadolu ve Sivas beylerbeyilerile bizzat beylerbeyilerine tâbi olan ırgadları ve her sancağın yarar yiğitlerile gelip ve Karaman ve Zülkadiriye ve Erzurum beylerbeyileri kendu yerine yarar sancak beylerile beş binde bir hesabı üzere ırgadlarını ihrac edip alay beylerile mahalli memura gönderip itmamı maslahat idesiz deyu müekkid ahkâmı hümayunum gönderilip ve anlardan memur olunan beylerbeyiler ve sancak beyleri hâslarının ve alay beyler züema ve çeribaşılardan ve o vilâyetlerde ziamet ve timarları olan müteferrikalar ve çavuşlar ve divanı hümayunum kâtibleri ve defteri hakanî ve maliye ve hazine kâtiplerinden ve sair erbabı timar on beş binde bir ırgadlarını yoklayıp müstakil defter edip ve nakıs ve eksük yoklamayıp şöyle ki gelen ırgadlardan bazı sahibi firaş ve ameliman da olup veya siyahiden uğrudan hiçbir veçhile ırgad tutmamağa kudreti olmayıp kendisi bizzat ırgad yerine gelirse emrolunduğu üzere beş binde bir hesabı üzere ırgad yerine istihdam edip kendunun dahi hizmete liyakati yoksa emrolunan ırgad noksan gelmemek eciliyçün sipahilerden günde yirmi beşer akçe hesabı üzere altışar aylık bedeli ırgadiyelerini alıp tekmil edip mezbureyni mimarlar ve mühendisler ve su yolcular ve benna ve neccarlar ve lâğımcılar ve sair ırgadlar» ın inceden inceye yoklanması emrolunuyordu. İş bu kadarla da kalmıyacaktı. Vazifesine gelmiyenlerin timarları ve dirlikleri de derhal ellerinden alınacaktı.

Emir müthişti: Sabanca - İzmit kanalı için bütün Anadolu seferber ediliyordu. Sinan paşa, Sakarya ve havalisini kendi de görmek istedi. Üçüncü Muradın iznile kaptan Hasan paşanın başdardasına bindi. Serdar Ferhad paşa ve Anadolu kazaskeri Ali efendiyi de beraber götürdü. Sadaret işlerini nişancı Mehmed paşa görecekti.

Sinan paşanın teftişi üç gün sürdü. Mimarlar ve mühendislerle her taraf ölçüldü. Sakarya suyu Sabanca gölüne, Sabanca gölü de İzmit körfezine akıtılacaktı. Sakarya suyu ile ağaç denizi dedikleri ormanlıktan Sabanca gölünün arası 9600 zira, göl ile İzmit körfezinin arası da yirmi de bu işe yardımı sağlandı.

(Arkası var)

SİNEMA

Mary Pickford evleniyor

Kocası, kendisinden 12 yaş küçük olan eski artist Charles Rogerstir

Hollivuttan gelen haberlere göre Duğlas Fairbanks'ın eski karısı Mary Pickford yakında Charles Rogers ile evlenecektir. Charles Rogers siyah saçlı, siyah gözlü, yakışıklı bir gençtir. Bundan yedi sekiz sene evvel Hollivutun en gözde jön prömyesi idi. Fakat yeni yetişen artistler Charles Rogers'in pabucunu dama attılar. Geçende de bir münasebetle yazdığımız gibi, genç artist filim çevirmeği bıraktı, birçok saz çalmasını bildiği için bir cazband kumpanyası teşkil ederek cazbantçılığa başladı.

Charles Rogers Hollivutta çalışırken Mary Pickford ile birlikte «Küçük satıcı kız» adında bir filim çevirmişti. Bu filimde küçük satıcı kız Mary idi. Charles, Mary'nin âşığı rolünü yapıyordu.

Bu filim çevrildikten sonra Mary Pickford, delikanlıyı çok himaye etmiş ve bu suretle onun parlamasına yardımda bulunmuştu. O zaman bazı kimseler Mary ile genç artist arasında gizli bir rabıta olduğundan bahsetmişlerdi. Fakat Mary Pickford o kadar temiz, o kadar lekesiz tanınmıştı ki, bu şayiayı çıkaranlara karşı umumî bir infial baş göstermişti.

İki sene evvel Duğlas ve Mary ayrılmağa karar verdikleri ve Mary mahkemeye müracaat ettiği zaman bu şayialar yeniden tazelenmişti. Mary'nin delikanlı ile evlenmek için mahkemeye baş vurarak boşanma isteğinde bulunduğu söylenmişti. Fakat mahkemede Mary o kadar samimî görünmüş, öyle sıcak göz yaşları dökmüştü ki, bu şayiayı çıkaranlar bile utanmışlar ve tekzibe mecbur olmuşlardı.

Filhakika artist kocasının kendisini Hollivutta yapyalnız bırakarak senenin on bir ayını dünyayı gezmekle geçirdiğini, Amrikaya geldiği zaman da ancak yüzünü görebildiğini, bunun kendisine büyük bir hakaret olduğunu söylemişti.

Mary ve Charles evvelce birlikte çevirdikleri «Küçük satıcı kız» filminden bir sahnede

Amerikada en çok sevilen artist Mary Pickford'tur. Erkek, kadın, genç, ihtiyar herkes onu sever. Aradan yirmi sene geçtiği halde herkes elân Mary'yi saçları bukleli küçük bir genç kız telâkki eder, onun her halini hoş görür.

Mary'nin mahkemede söylediği sözler herkesi müteessir etti. Duğlasın kabahatli olduğu umumiyetle kabul edildi. Mary mahkemeden boşanma kararı aldı.

Bu karardan sonra ne yapacağını soran gazetecilere şu sözleri söyledi:

— Bir müddet dinlenmek, sonra çalışmak niyetindeyim. Artık evlenmeği aklımdan geçirmiyorum. Unutmayın ki, ben kralice Viktorya zamanını görmüş (yani yaşını başını almış) bir kadınım.

Diğer taraftan Charles Bogres de: «Mary ile aramızda samimî dostluktan başka bir şey yoktur. Evlenme haberleri asılsızdır» demişti.

Şimdi, aradan iki sene geçtikten sonra o zamanki şayiaların doğru olduğu anlaşılıyor. Hattâ bir rivayete göre Duğlas, karısının Charlese karşı olan hissiyatını anladığı için onunla birlikte bulunmaktan çekinmiş, mütemadiyen seyahatlerle vakit geçirmiş. On sene süren evlilik haytına hürmeten ağzını açıp bir söz söylememiş, hattâ mahkemeye kendini müdafaa için avukat göndermeğe lüzum görmemiş, Hollivuttaki mükellef köşkünü karısına bırakmağa razı olmuş.

Mary bugün 44 yaşındadır. Charles ise henüz 32 yaşına basmıştır. Bu suretle aralarında mühim bir yaş farkı vardır. Fakat bu yaş farkına rağmen Mary henüz genç görünmektedir. Mühim serveti, büyük nüfuzu vardır. Charles bundan istifade ederek filimcilik sahasında sönen yıldızını yeniden parlatabilir.

Mary ile Carlesin düğünleri Londrada yapılacaktır. Hattâ bir rivayete göre yeni evliler şimdilik Lonrada yerleşmek ve İngilterede birlikte bir filim çevirmek niyetindedirler.

Charles Bogers ve Mary Picford

Terbiyevî filmler

Bulgaristan bu hususta mecburiyet koydu

Bulgar Maarif nezareti sinema sahiplerine gönderdiği bir tamimde, bundan sonra sinemalarda her ana filimin yanında bir de ilâveten 200 metre uzunlukta ilmî, terbiyevî, tarihî veya edebî ehemmiyeti haiz bir filimin gösterilmesini bildirmiştir.

Şimdiye kadar sinemalarda gösterilmekte olan haftalık dünya havadisleri, kanunun şartlarını tatmin edememiştir. Nezaret, ilmi - terbiyevî ehemmiyeti haiz filimlerin gümrük vesaire gibi taksitlerden muaf tutulacaklarını bildirmiştir.

Nezaret halk üzerinde müsbet ve terbiyevî tesirler bırakacak filimlerin gösterilmesini istemiştir.

★ Laurel ve Hardi ilk filimlerini 10 teşrinievvel 1926 da çevirmişlerdi. İki artist kavgasız geçen bu on senelik arkadaşlığı büyük bir ziyafetle tesit etmişlerdir.

★ Ginger Rogers ile Fred Astaire'in son çevirdikleri filimdeki dans sahnesi, 37 defa tekrarladıktan sonra nihayet filme alınabilmiştir.

★ Hollivutun yeni artisti Dorothy Lamurun saçlarının uzunluğu bir metre yirmi yedi santimdir.

★ Londra civarında Metropolitan film şirketinin stüdyolarında yangın çıkarak bu stüdyolar yanmıştır. Zarar ve ziyan çok büyüktür.

Harry Baur

Son hadisede kıskançlığın tesiri var mı?

Meşhur Fransız artistlerinden Harry Baur'un geçende bir kahvede otururken bir kadın artistin taaruzuna uğradığını ve kafasına bir şişe atıldığını yazmıştık.

Harry Baur birkaç ay evvel genç bir kızla evlenmişti. Son hadisede kıskançlığın da tesiri olması muhtemeldir. Fransız gazeteleri artistin yeni zevcesinin Türk tebaasından Redife adında olduğunu yazıyorlar. Resmimizde artist ve genç zevcesi bir arada görünüyorlar.

Ankarada bir Cumhuriyet âbidesi daha..

Çubuk barajından bir görünüş

Ankarada Çubuk barajının açılma müjdesini gazetelerde gördüğüm zaman satırları hararetten kurumuş dudaklarla su içer gibi her katresinin tadını ala ala okudum.

Türk tarihinde su, daima ön plânda yer almış bir medenî varlıktır. Selçuk Türkleri nerede bir medenî eser kurmağa kalkışsalar evvelâ onun yanıbaşında güzel bir su akıtmayı düşünürlerdi. Türklerde bir medeniyet âbidesi kurmak istiyen her zenginin bu âbidesi mutlaka şu suretle kompoze edilirdi: Toplu olarak, medrese hamam, imaret, cami bazan bu medresenin yanına bir de küçük mektep binası ilâve edilirdi. Fakat bütün bu müeseselerin evvelâ suyu temin edilirdi. Hamamın haznesini şişirecek su ile beraber, camiin, medrese ve imaretin avlusu ortasında muhakkak birer şadirvan, birer havuz bulunacaktı. Hattâ Türk evleri de böyle idi. Bu şadirvanlardan muhakkak akar su geçecekti.

Bugün Anadolu şehirlerinde Selçuklulardan kalma pek çok çeşmelerimiz vardır. Meselâ Kayserinin bugün bile en güzel suyu olan (Makbulsuyu) Selçuk veziri Fahreddin Alinin (Sahip Ata) medresesini kurarken yanıbaşından akıttığı sudur ki yedi asırdan fazla harıl harıl akar.

Osmanoğulları Bizans ülkelerini istilâ ettikleri zaman onların toprak altındaki sarnıçlarda biriktirilmiş müteaffin sularile alay ettiler. Dağlardaki membalardan çıkıp vedileri döğerek Türkün şiirini edebiyatını çağlaya çağlaya akmıyan su, Türkün gözünde su değildi.

İstanbulun fethinden sonra gittikçe kalbalıklaşan şehrin su ihtiyacı bir iki asır cemiyeti kıvrandırmakta devam etti ise de Kanuni Süleyman mimar Sinan elile bu derdi kökünden halletti, İstanbulu suya boğdu ve Sinandan sonraki hassa baş mimarlarına bir de (su nazırı) ünvanı takıldı.

Türklerde suculuk tarihi bir tedkik mahsulü olarak ortaya konsa bu sahada cihan medeniyetine ettikleri hizmetin ne kadar yüce olduğu herkesçe anlaşılır.

***

Ankaranın bugünkü göz alıcı medeni varlığının nasıl bir azm ve irade ve nasıl bir emek mahsulü olduğunu lâyikile anlayabilmek için arasıra dünkü haline göz atmak lâzımdır.

1924 te idi, yattığım izbeye bir akşam karanlığında dönerken tam şimdiki adliye sarayının önüne gelmiştim, her taraf çamur içinde, fakat burada çamur derya halinde idi, bata çıka yürürken lâstiğimin teki çamurda gömülü kaldı, gözüm görmüyordu, her taraf karanlık içinde, rüzgârdan da kibrit yanmıyordu. Nihayet bunu mezarında terk ederek tek lâstik ile izbeme dönmüştüm. Şimdi adliye sarayının önünden kuvvetli ışıklar altında ter temiz trotuarlar üstünde geçtiğim her gecemde bu geçmiş faciayı hatırlarım.

Gene o tarihlerde Balıkpazarında küllükler ortasında bir han yapıyordum. O sahada ilk defa yükselttiğim bu binanın topraktan yüselişindeki ihtişamı halk, görülmemiş bir şey gibi seyrediyor, bana da mucizekâr kuvvet sahibi bir sanatkâr gibi bakıyordu.

Bina ikmal edildikten sonra ne işlere yaramadı ki: Devlet demiryollarına ve Ziraat bankasına lokal bile oldu. Bugün ise o havalinin en kötü ve göze görünmez bir binası olarak bir tarafta sıkışmış kalmıştır. (*)

İşte her tarafını buna göre kıyas edebileceğimiz o vakitki Ankaranın aşağı taraflarında halkın ihtiyacına cevap vermek mecburiyetinde olan bir tek çeşme vardı ki Hacıbayram camiinin önündeki çeşme idi. Kadınlar testilerle, kovalarla birbirlerini kırarlardı.

Keçiören bağlarında da saçlarımızı yıkamak için çamaşır leğenlerinde su biriktirdiğimizi pek âlâ hatırlamaktayım.

İşte bu acı hatıralar dünün vakası olarak hafızamızda yaşarken bugünkü Cumhuriyetin yarattığı eserler arasında Çubuk barajının açılışını haber alan her Türk, çok haklı olarak benim gibi sevinç ve gurur içinde Cumhuriyete ve anı kuran ve koruyanlara minnet ve şükran hisleri duyar.

Vaktile çamaşır leğenlerinde biriktirdiğimiz yağmur suları yerine şehre senede üç buçuk milyon ton su temin eden Cumhuriyeti kuranlar, bize sudan da azizdirler.

Fakat bana öyle geliyor ki baraja konmuş kitabeler pek muhtasar ve mütevazı yazılmıştır. Bu kitabeler biraz daha mufassal olmakla beraber büyük başvekilimizin kısa, fakat çok derin mânalı açış nutku da ayrıca bir kitabe olarak oraya konmalıdır.

Sedat Çetintaş

[*] Ankaranın bu bakımdan bir inkılâp tarihi başlı başına bir eser olarak yazılmağa değer.

Adapazarı öğretmenlerinin toplantısı

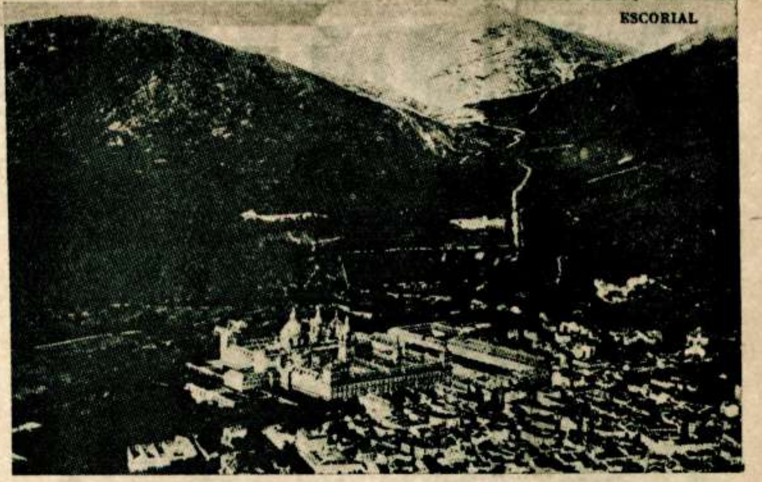

Toplantıda bulunan Adapazarı öğretmenlerinden bir grup

Adapazarı (Akşam) — İzmit kültür direktörlüğünün işarı üzerine Adapazarı öğretmenleri müfettiş İhsan Altayın riyaseti altında toplantılar yapmışlar ve bu seneki müfredat programı üzerinde müzakerelerde bulunmuşlardır.

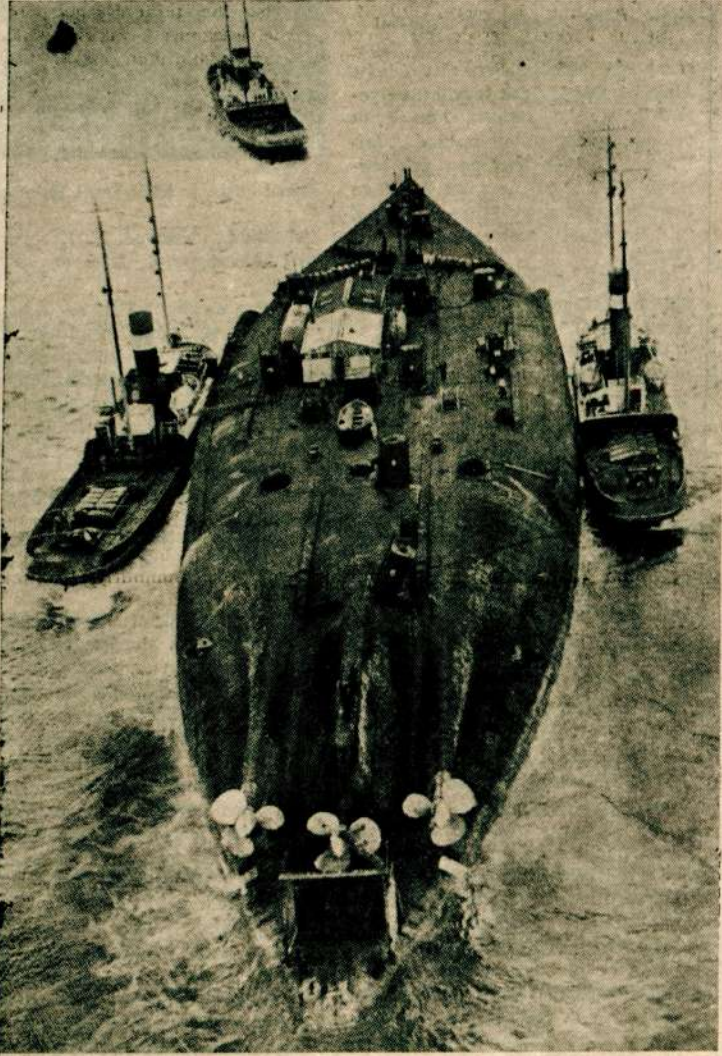
125 öğretmeni bulunan Adapazarı kazası, kültür sahasında çok ileri bir mevkide bulunuyor.

Bilbao etrafında milislerin bir siperi

Âsilerin eline geçtiği bildirilen Madrid civarında eski kral sarayının bulunduğu mühim bir yer: Escorial

Oviedoyu alan âsiler şenlik yapıyorlar

Umumî harpten sonra batırılan Alman dritnotlarından biri daha yüzdürülmüştür. Dibi yukarıda olarak yüzdürülen bu gemi parçalanmak üzere tersaneye çekilmiştir

Filistindeki arab milliyetperverlerinin başında bulunan ve Bağdada gittiği bildirilen Fevzi Kavukçunun Osmanlı zabiti kıyafetile eski bir resmi

Ana şefkati: Amerikadan Avrupaya gelirken ölüm tehlikesi geçiren İsveçli tayyareci Biorkvalli annesi kucaklıyor

Almanyanın Londra sefiri M. Ribbentrop ve zevcesi

Sovyet bayramı münasebetile: M. Stalin ve hükûmet erkânı çocuklarla bir arada

AKŞAM - SPOR

İngilizler futbolü sert oynar, fakat orada kasdi harekete nâdir tesadüf olunur

TEKNİK BAHİSLER

Futbolün ceza kanunu

Cezaya esas, yapılan hatalardaki kast ile kastın derecesidir

Oyun kaidelerinin çifte hedefi vardır: Önce mücrimi cezalandırmağa, sonra da adaleti tesise yarar. Oyun kaideleri, futbolün ceza kanunudur. Fakat ceza kanunu insanda hürriyet, iradede mutlakiyet arar. Bunun gibi, oyun kaideleri de oyuncunun hürriyetini icap ettirir. Herhangi bir kimseye bir hareket, ancak o hareketi yapmaktaki serbesliğine kıyas edilerek isnad olunabilir. Mücrimi itham etmek ve cezalandırmak için, vakaların ve sebeplerin heyeti umumiyesini, serbes bir düşünce ve serbes bir irade tesbit edinceye kadar, tahlil etmek lâzımdır. İşte bir misal: Bir kadın beşinci kattan sokağa bir yolcunun üstüne düşüyor ve yolcu ölüyor. Kadın, insan öldürmek cürmile tevkif edilecek midir? Kadın kendisini kocasının pencereden aşağı attığını söylüyor. Böylece, o kadın düşmekte veya düşmemekte serbes olmadığı için, mesul değildir. Mücrim olan kocasıdır, çünkü hareketin *faili muhtarı* o dur.

Futbolcü için de vaziyet aynidir. O ancak, tam bir serbesti ile hareket etmiş ise, serbes irade faili varsa, diğer bir tabirle, hata *kasdi* ise, cezalandırılmalıdır. Eğer meselâ, bir başkası tarafından itilen bir oyuncu istemeden topun üstüne düşer ve topu elile tutarsa, «hendbol» yoktur, zira meşin topu elleri içine alarak oyuna müessir olmak o oyuncunun aslâ aklından geçmemiştir. Şu halde bir hakem bir hendbol çalmak istediği zaman ancak bir şeyi hesaba katmalıdır: O da, oyuncunnu topu el ile tutmakta *iradesi* bulunup bulunmadığıdır. Bütün diğer maddelerin: Topun istikamet değiştirmesinin, oyuna tesirin, hiç bir kıymeti yoktur. Gene bunun gibi, bir oyuncu aleyhine bir serbes vuruş, ancak bir hasmını tutmak veya düşürmek *istemişse* ve yahudda onun vücud tamamiyetini tehlikeye koymuşsa verilmelidir. Koşarken, arkanızdan koşan ve acemice ayağınıza takılan bir hasmı sertçe düşürebilirsiniz. Fakat bunda sizin hiç bir kabahatınız yoktur. Şu halde, hata mevcud değildir. Faul sukutun vehametile değil, niyetin vehametile ölçülür. Bunlar, ceza cizgisi dahilinde, «on altı metre» içinde oldukça ehemimyet kesbeden bilgilerdir, zira bir penaltı hemen hemen bir goldür. Bunun içindir ki, hakemler bu ceza çizgisi içindeki bir hata veya bir hendbolu, ancak bu hata failinin *isteyerek* hareket ettiğine kani olmuşlarsa, çalmalıdırlar. «On altı metre» içinde gelişi güzel cezalandırmak, ağır haksızlıklar yaratmak demektir.

Fakat bazı hakemler de aksine harekette mübalâğa etmektedirler. Çünkü vaka «on altı metre» içinde olduğundan böyle yapmaktadırlar. Muhakkak hataları, cezanın hataya göre nisbetsiz olcağı bahanesile çalmamaktadırlar. Hatanın işlendiği yer neresi olursa olsun, hendbol hendboldur, favul favuldür. Hakem ancak bununla meşgul olmalıdır. Hakem her hatayı, sahanın neresinde olursa olsun çalmakla mükelleftir. Ve ancak düdüğü çaldıktan sonradır ki, hatanın ceza çizgisi içinde olduğunu tesbit eder. O zaman, serbes vuruş otomatikman penaltı şeklini alır. On atı metre için ayrı, sahanın geri kalan kısmı için ayrı nizam yoktur. Sahanın her noktasında, seyanen tatbik edilen tek bir nizam vardır. Yegâne değişen *ceza*'dır.

Bundan başka oyun kaidelerinin, gene ceza kanunu gibi, adaletin tesisine yaradığını söylemiştik. Eğer yirmi frank çalsanız, yalnız hapse gitmekle kalmazsınız, fakat yirmi frangı da iade mecburiyeti vardır. Futbolde de mücrim yalnız ceza görmez, fakat yapılan haksızlığı tamire de mecburdur. Nitekim oyunda yapılan hataların birçoğu adaleti ihlâl eder ve hasım için bir désavantage yartır. Bu haksızlığa uğrayan tarafı, haklarına tesahüp ettirmek lâzımdır.

Bir oyuncu bir «hata» yapınca başka bir oyuncuyu, hendbol yapınca da topu durdurmuş olur. Bu suretle hasım takıma, on, yirmi, otuz metrelik bir mesafe ile ifade edilecek bir avantage kaybettirir. Vaziyeti hatadan evvelki hale getirmek için, haksızlığa uğrayan tarafın topu ileri göţürmesine imkân vermek lâzımdır. İşte bu, serbes vuruşun nizamı menşeidir.

Fakat bir oyuncunun hata veya hendbol yaparken, karşı taraf topu ne de olsa geçirtmeğe veya kendinde muhafazaya muvaffak olduğu için, hasmın avantage'ının bozmadığı da olabilir. Bu takdirde, hatayı çalmamalıdır, çünkü çalmakla oyun durdurulur, bu da hatanın kurbanı olan taraf için kazanç değil kayıb ve nihayet hatayı yapan için de bir kâr olur. Bu adalet hilâfına bir şeydir. Hakemin bu ademi müdahalesine «Avantage kaidesi»nin tatbiki denilir.

E. Birbaum
(Beynelmilel hakemlerden)

İÇERDE

Âdil Giray hakem komitesi başkanı oldu

Hakem komitesini bizzat kurarak senelerce başında bulunduktan sonra federasyon başkanı ile aralarında çıkan bir ihtilâftan dolayı çekilen Nüzhet Abbasın yerine ısrarla Sadi Karsan getirilmişti. Fakat birkaç haftalık bir çalışmadan sonra bundan iki gün evvel Sadi Karsan da ayrıldı. Gene duyduğumuza nazaran komite başkanının istifasına son Galatasaray - Beşiktaş maçı hakeminin seçimi meselesi sebep olmuştur. Federasyon başkanı antrenörü ileri sürmüş komite başkanı buna muarız kalmıştır. Bu vaziyet karşısında Sadi Karsan ayrılmak mecburiyetinde kalmıştır.

Dün hakem komite başkanlığına Adli Girayin getirilmesi ihtimalinden bahsetmiş ve bu haberin tahakkukunu beklediğimizi kaydetmiştik. Bugün federasyonun bu vazifeyi kabul etmesini Adil Giraydan rica ettiğini ve Adil Girayın da kabul ettiğini haber aldık. Bu suretle verdiğimiz haber tahakkuk etmiş demektir.

Dürüstlüğü ile tanınmış bu eski idarecinin hakem komitesi başkanlığına getirilmesini sevinçle karşıladık. Fakat temenni edelim ki, o da bir noktai nazar ihtilâfından dolayı bir gün gelip çekilmek mecburiyetinde kalmasın!...

Nizamname encümeni işe başlıyor

Tadil edilen nizamname mucibince yapılması lâzım gelen talimatname bugüne kadar yapılamamış altı aylık müddet temdid edilmişti. Ve bu yüzdendir ki, hergün birçok ihtilâflar karşısında kalıyorduk. Umumî merkez bunu göz önünde tutarak Hamdi Emin Çap'ın başkanlığı altında bir talimatname encümeni kurmuş ve fikirlerinden ihtisasından istifade edilmek üzere eski atletizm federasyonu başkanı Burhan Felek de umumî merkezce bu encümene aza intihap edilmiş ve kendisine bildirilmiştir.

DÜNYA FUTBOLÜ

Almanyanın hazırlığı

15 teşrinisanide Berlinde İtalya millî takımile karşılacak Alman millî futbol takımında oynaması muhtemel yirmi kadar futbolcü, bir haftalık bir talim görmek üzere Berline davet edilmişlerdir. Alman takımının on bir oyuncusu gelecek hafta seçilecektir.

Svoboda gene oynıyacak

İstanbul sporcularınca, çektiği çok sıkı şütler dolayısile Svoboda Dan Dan diye tanınmış olan Slavianın bu meşhur merkez muhacimi uzun zamandanberi oynamıyordu. Avrupa gazetelerinin verdiği malûmata göre bu oyuncu Slavya hücum hattındaki yerini gene almış bulunmaktadır.

Slavianın turnesi

Çekoslovakya şampiyonasının başında gelen Slavia futbol takımı gelecek ay Afrika şimalinde ve Fransada büyük bir turneye çıkacaktır.

Orth açıkta

Macaristanın umumî harpten sonra yetiştirdiği en meşhur oyunculardan Orth Almanya şampiyonu Nüremberg tarafından antrenör olarak tutulmuştu. Alman İş bakanlığı Macar futbolcünün kontratını kabul etmemiştir. İtalyada, cenubî Amerikada antrenörlük etmiş ve birkaç sene Şili millî takımını çalıştırmış olan Orth'in Fransız klüplerinden birisi tarafından angaje edilmesi muhtemeldir.

Smistik yaralı

Viyanın Rapid ve Avusturya millî takımlarının maruf merkez muavini Smistik işinde, sol elinin iki parmağını ezdirmiştir. Smistik futbolü eli sarılı olarak oynamakta ve gene de muvaffak olmaktadır.

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme iktibas hakkımahfuzdur.
Tefrika No. 777

Rıza paşa, İzzet paşayı yakaladı, Çit köşkünden dışarıya attı

Müstebid ve mutlak idarelerde ikbale erişmenin en kuvvetli ve seri çaresi saraya, hükümdara çatmaktır. Abdülhamid sarayında da bunun pek parlak nümuneleri görülmüştür.

İzzet Holo paşa bu çatkınlar dizisinin başında bulunur. İkbali idare etmek ikbale varmaktan daha çok güçtür. İzzet paşa bunu da bilmiş, bir defa yakaladığı mevkii Abdülhamid saltanatının sonuna kadar elden kaçırmamıştır. Netice itibarile müsmir hiç bir iş çıkaramamış olan maliye ıslahat komisyonunda riyaset Rıza paşadan sonra nafia nazırı Zihni paşanın uhdesine geçmiş ise de nüfuz ve hüküm daima İzzet paşada kalmıştır.

O kadar ki İzzet paşa bir içtimada reddetiğini ertesi içtimada iltizam edecek olursa azaya kabul ettirmekte hiç güçlük çekmiyordu!

(Maliye ıslahat komisyonu âlisi) onun elinde bir oyuncak olmuştu!

Nihayet komisyonun ıslahat yapacak yerde suiistimallere alet olduğu Abdülhamide bir çok taraflardan yetiştirilmeğe başlanmıştı. O da bunu ortadan kaldırmaktan başka çare bulamamıştı! Arab İzzet paşa pek kurnazdı. O kimlere, ne vakit iltifat ve husumet göstermek lâzım geleceğini iyi bilir, eğilmek icab ettikçe saz gibi eğilirdi.

Şeyhislâm Cemaleddin efendinin oğlu bay Ahmed Muhtar (İntakı hak) eserinde şu hâdiseyi naklediyor:

Maliye komisyonu hazinenin müzayikasına mebni tuz resminin arttırılmasını teklif eder; fakat vükelâ meclisi kabul etmez. Buna rağmen İzzet paşa komisyona tanzim ettirdiği bir mazbata ile zam hakkında bir irade alır.

Şeyhislâm efendi buna pek ziyade hiddetlenir. Vükelâ meclisinde İzzet paşa hakkında hakaretlerde bulunur.

Bunu haber alan İzzet paşa şeyhislâmdan hiddet ve şiddetinin sebebini bay Muhtar vasıtasile sordurur. Cemaleddin efendi oğluna kapalı bir zarf verir:

— İşte şeyhislâmın cevabı!

Diyerek bunu İzzet paşanın önünde okumasını tenbih eder.

Bay Muhtar babasının tenbihini harfiyyen icra eder.

Cemaleddin efendi bu varakasında İzzet paşanın on senedenberi devlet ve memlekete zararlı gördüğü bütün icraatını sayıp döktükten sonra (İzzet paşa hâs bendegândandır; azli kudret ve salâhiyetim dahilinde değildir. Fakat böyle işlerde devam ettikçe kendisini vükelâ meclisinde de, babı fetvada da, sarayda da alenen tahkir ve tezlil edeceğim) yolunda sözler yazmıştı.

Bu varaka okunurken İzzet paşanın yanında başkaları da vardı. Bunlar da okunanı dinliyerek bay Muhtarın kendisine İzzet paşa gibi pek tehlikeli bir düşman kazandığına zahib olmuşlardı. Halbuki İzzet paşa bu sözleri sükûnetle dinliyor, yalnız şeyhislâmın ithamlarını reddediyordu.

Veda zamanı gelince bay Muhtarı kandilli selâmlarla merdiven başına kadar teşyi etmesi gönlünde gerek ona, gerek babasına karşı bir iğbirar duymadığını gösteriyordu.

İzzet paşanın serasker Rıza paşa ile de arası hiç iyi gitmemiştir. Bir defa Yemene asker sevkedilecekti.

Rıza paşa mabeyinde Çit köşkünde Ethem, Ömer Rüştü - meşrutiyette harbiye nazırı - topçu Riza - meşrutiyette bahriye nazırı - paşalarla bu mesele hakkında müzakerede bulunuyordu. İdarei mahsusanın Yemene gönderilecek vapuru bulunamağından hariçten bir vapur tedariki konuşuluyordu.

Bu sırada mabeyin başkâtibi Tahsin ve ikinci kâtib İzzet paşalar da meclise geldiler. İzzet paşa müzakereye şiddetle müdahale etti. Rıza paşaya karşı edebe münafi bir vaziyet aldı.

Rıza paşa Yunan muharebesi neticesinde Golos tahliye edilirken kaç tonilâtoluk vapura kaç asker yerleştirilebildiği hakkındaki tecrübesinden bahsediyordu. İzzet paşa buna karşı:

İkinci karin ve kâtib İzzet Holo paşa

— Sen ne bilirsin? Şu kadar tonda bir vapur şu kadar efrad alır! diye techilde bulundu. Rıza paşa kızdı, homurdandı. İzzet paşa da ateşlendi. Tahkirlere başladı. Rıza paşa bu tecavüzleri hazmedemiyerek birden kalkıp İzzet paşayı yakaladı; Çit köşkünden dışarıya attı. Tahsin ve Ethem paşalar birer taraftan, Ömer Rüştü paşa da ellerinden tutup Riza paşaya yalvardılar da İzzet paşayı bıraktırdılar. Arada dayak faslı da oldumu?

Riza paşa hatıratında burasını kapalı geçer ama hariçte bu gürültü arasında bunun da vaki olduğu anlaşılıyor. Abdülhamidin son senelerinde saraydaki hâdiselere ve cereyanlara vukufunu (İntakı hak) eserile gösteren bay Ahmed Muhtar sadrazam Ferid paşanın İzzet paşa ile uyuştuğu için başkâtib Tahsin paşanın menfuru olduğunu, serasker Riza paşanın da İzzet paşanın kafasına iskemle ile vurmağa teşebbüs eylediği için Tahsin paşa nezdinde mergub bulunduğunu yazıyor.

Reji genel direktörü Louis Rambert de Notes et impressions eserinde bu hâdiseden bahsederken (işinden olmıyan şeylere karışıyor) diye Riza paşanın İzzet paşaya kızdığını, sözlerine hareket dahi ilâve ederek yakaladığı bir iskemleyi İzzet paşanın kafasına indirdiğini, iskemlenin kırıldığını, İzzet paşanın yüzünden akan kanı silmek için paşalardan birinin mendilini verdiğini, İzzet paşayı tedaviye doktor Zambako paşanın çağrıldığını, hatta Beyoğlu kulüblerinde sandalye yerine İzzet paşanın başı kırılmadığına teessüfler edildiğini haber veriyor!

Avrupa mebusan meclislerinde müşatemeler, mudarebeler olurken Yıldız sarayında inikad eden paşalar meclisinde de kafalarda iskemle kırmak gibi hallerin vukuunda istiğrab edilecek bir şey yoktur!

Hakaret reddolunur, muhayyerdir! Her ne hal ise!

Kavlen hakaret edip fiilen hakarete uğrıyan İzzet paşa Abdülhamidin huzuruna çıkarak Riza paşadan şikâyette bulundu. Abdülhamid başkâtibi çağırdı. İzzet ve Rıza paşaların barışmalarını irade etti. Tahsin paşa İzzet paşa ile birlikte gene Çit köşküne döndüler. Tahsin paşa Rıza paşayı bir odaya aldı; İzzet paşanın kusurunu af ve elini öpmesine müsaade etmesini, iradenin böyle olduğunu tebliğ etti. Serasker paşa:

(Arkası var)

Denizaltı gemilerinde mühim bir yenilik yapıldı

Almanlar uzun çalışmadan sonra tek makineli Tahtelbahirler inşa ettiler

Yeni denizaltı gemilerin sürati daha çoktur. Bunlar daha geniş bir sahada gezebileceklerdir

Almanların Saar denizaltı gemisi (geminin baş tarafında destere gibi keskin ağızlar ağları kesmek içindir)

Umumî harbin askerî ve bahrî hâdiselerinden büyük bir kısmının hakikati binbir münakaşa içinde boğulur, kaybolur. Yalnız birkaç hakikat ihtilâfsız kabul edilmektedir. Bunların içinde Alman tahtelbahirlerinin oynadıkları fevkalâde mühim rol de vardır. İngiliz bahriye erkânı bile kabul ediyor ki, Alman tahtelbahirleri İngiliz sahillerini biraz daha müessir bir abloka altına alsalardı İngiltere harbi behemehal kaybederdi. Meşhur amiral Celliko bile şu şayanı hayret itirafta bulunmuştur:

— İngiltere ve Fransa için harbin en tehlikeli anı şüphesiz 1917 senesinin ilkbaharı idi. Bu esnada Alman tahtelbahirleri İngiliz ve Fransız sahillerini abloka altına almışlar, ve o sene zarfında tonajları 4,000,000 e baliğ olan İngiliz gemisi batırmışlardı. Almanlar bu ablokalara biraz daha dayanabilseler, ve düşman gemilerini gene ayni süratle batırmağa devam edebilselerdi İngiliz ve Fransızları açlığa mahkûm olarak teslim olmaktan bir şey kurtaramazdı.

Harbi umumîde geçirdikleri bu büyük tehlikeyi nazarı itibara alan İngilizler harp sonu toplanan bütün tahdidi teslihat konferanslarında tahtelbahirin ortadan kaldırılmasını talep etmişler ve denizaltı gemilerinin tedafüî olmayıp tarruzî olduğunu ileri sürerek beynelmilel hukuku ayaklar altına almadan bunların çalışmasına imkân olmadığını iddia etmişlerdir. Fakat İngilterenin muhalefetine rağmen bütün bahrî devletler denizaltı gemisi inşasına hararetle devam etmişler, ve umumî harp esnasındaki kadrolarını fersah fersah geçmişlerdir.

Bilhassa Japonya ve İtalya bu sahada ön safta gelmektedir. Maamafih Fransanın da yüze yakın tahtelbahiri olup bunların hep yeni inşa edilmiş olması Fransaya bu hususta birinciliği verdirmektedir. Küçük ve büyük devletler tahtelbahir inşaat programlarını daha ikmal etmemiş oldukları halde yeni programlar hazırlamaktadırlar.

Maamafih müstakbel harplerde denizaltı gemilerin umumî harp senelerinde olduğundan daha ziyade tahripkâr olacaklarını düşünmeye hiç bir sebep görünmüyordu. Hattâ bahrî otoriteler istikbalde tahtelbahirin harp kıymetinin mahdud kalacağını çünkü bunlara karşı keşfedilen silâhların gayet müessir olduğunu ileri sürmeye başlamışlardı. Tahtelbahire karşı silâhlar tekâmül ettiği halde tahtelbahirin hiç tekâmül etmemesi bu iddiaları haklı gösteriyordu.

Her tahtelbahirde bulunan imdad tertibatı

(Tahtelbahir batınca bu şamandıra denizin sathına çıkmaktadır. Yukarıki şamandıra «U 19» tahtelbahiri burada battı, gören en yakın Alman limanına telgaf çeksin» diye yazılıdır.)

TAHTELBAHİRİN MÜŞKÜLLERİ

Bir kere denizaltı gemilerin görüş sahası gayet mahduddu. Sonra denizaltında iken sürati gayet azdı. Çünkü bu gemiler iki makine kullanmak mecburiyetinde idi. Birini su üstünde iken işletiyor, diğerini ise su altında kullanıyordu. Birincisi bir Diesel motöründen mürekkeptir, ikincisi ise elektrik motörleri teşkil ediyordu. Tabiî elektrik kuvveti bataryalarda muhafaza ediliyordu.

Tahtelbahirde iki motör kullanıması mecburiyeti şu sebepten ileri geliyordu: Denizaltında Diesel motörleri kullanıldığı takdirde dışardan hava almayan tahtelbahirin mahdud havası motör tarafından bir iki dakika içinde kullanıverilecek ve içerdeki efrad için yaşmak imkânı kalmadığı gibi motörde havasızlıktan bittabi derhal duracaktı.

Tahtelbahiri bu iki makine derdinden korumak için birçok tecrübeler yapılmış, fakat son zamanlara kadar hiç bir muvaffakıyetli netice elde edilememişti.

İki makine sisteminin başlıca fenalıklarından biri de çok yer işgal etmesi ve hiç lüzumsuz yere gemiyi çok ağır yapması idi. Meselâ deniz sathında giderken gemi ağır elektrik motörü tesisatından hiç istifade etmiyor, bilâkis bunun ağırlığı geminin süratini kısıyordu. Denizaltında yüzerken ise Diesel motöründen istifade edilmiyor bilâkis bu ağırlığı ve işgal ettiği yer ile geminin süratini gene tenaküs ettiriyordu.Kolayca anlalışıyor ki,tahtelbahire iki makine yerine bir makine konması bu gemilerin harp kabiliyetini müthş surette arttıracaktır. Bir kere makinenin biri çıktığı takdirde boşalacak yere yeni eslihanın konması mümkün olacak veya sürati arttırmak için hacım küçültülecek ve geminin hareket sahası büyüyecektir.

ALMANLARIN BİR İCADI

Bugün tahtelbahiri tek makineli kılmak arzusu tahakkuk etmiş bulunuyor. Almanyanın son inşa ettiği 36 tahtelbahir çift değil gerek deniz yüzünde, gerekse altında tek bir makine kullanmaktadır. Almanlar gayet kurnazca düşünmüşler, çok basit bir usul keşfetmişlerdir. Mesele şudur: Gerek deniz üstünde gerekse deniz altında dizel motörü kullanılmaktadır. Yalnız gemi denizatında iken dizel motörleri için kuvvei muharrike olarak mayi gaz yerine hidrojen ve oksejenden mürekkep bir gaz kullanılmaktadır. Bu mürekkep gaz büyük tazyik altında tübler içinde muhafaza edilmektedir. Bu suretle tahtelbahire elektrik ile hareket etiği zamanki kadar geniş hareket sahası tesis edecek miktarda oksijen-hidrojen mürekkebi taşıyabilmektedir. Elektrik motörü ve bataryaları artık lüzumsuz oldukları için kaldırılmışlardır. Bu suretle gaz taşınması için nisbeten vâsi miktarda yer açılmıştır.

Maamafih bunun yalnız bir başlangıçtan ibaret olduğu söylenmektedir. Almanlar daha büyük yeni tahtelbahir plânları çizmişlerdir. Bu yeni tahtelbahirlerin taktir edilmiş suyu elektroliz etmek cihazı havi bulundukları söylenmektedir. Elektroliz neticesi su istenilen nisbette hidrojen - oksijen gazlarına ayrılacak ve tahtülbahir bu suretle kendi hidrojeni ve oksijenini temin etmiş bulunacaktır. Bunun neticesi tahtelbahirin hareketsahası daha çok genişleyecektir. Bu suretle denizaltı gemiler umumî harpte oynadıkları büyük rolden daha ehemmiyetli roller oynamağa muktedir olacaklardır. Tahtelbahirin bu suretle denizaltı süratinin artması kıymetini çok daha arttıracaktır.

Almanların yeni ihtiraı İngilizleri çok düşündürmektedir. İngilizler Alman tecrübelerini büyük dikkatle takip etmekte ve yeni inşaat programlarını ona göre tesbit etmektedirler

Alman tahtelbahir filosu Kiyel limanında

Çocuk Dünyası

HEDİYE ALANLAR

17 Teşrinievvel 936 tarihli bilmecemizin halledilmiş şeklini bugün hediye kazananların isimlerile beraber neşrediyoruz.

ÇATAL

Bilmecemizi doğru halledenlerden İst. Ticaret mektebinde bay Yılmaz birinci gelmiş ve hediyesi olan (Yağlı boya takımı), Kadıköy 4 cü ilk okuldan bayan Melek ikincilik ile (Altın uçlu kalem), Çorlu Fazıl Artun üçüncü gelerek (Sümer kızı) hediyemizi kazanmışlardır.

Şekerleme alanlar

1 - Beşiktaş Şair Nedim cad. No. 62 Reyzan, 2 - Galatasaray lis. No. 18 Sabit, 3 - Kabataş lis. No. 351 Ali İrfan, 4 - Beyazıd Soğanağa mahallesinde Belkıs, 5 - Vefa lis. No. 971 Daver, 6 - İst. 59 cu ilk okul 481 Nebahat, 7 - Çengelköy Bakırcılar No. 5 Ayşe, 8 - Dizdariye Vefa lis. Süleyman, 9 - İst. Muzaffer, 10 - Kumkapı orta okul Cahit.

Çikolata alanlar

11 - Fatih 13 cü okul Vehat, 12 - Galatasaray lis. İhsan Tur, 13 - Kasımpaşa Bedreddin mahallesi Hayri kızı Şükran, 14 - Tepeüstü Avukat so. No. 59 Nezihe, 15 - Vefa lis. 304 İsmet, 16 - Yeni Nesil okul. 80 Remin, 17 - Beyoğlu 11 ci okul 34 İlhan, 18 - Erenköy kız lis. 500 Süheylâ, 19 - İst. erkek lis. 1469 Hayri, 20 - Pertevnihal lis. 184 Necdet.

Bisküit alanlar

21 - İst. kız lis. 965 Semiha, 22 - Beşiktaş 19 cu okul 287 Fahreddin, 23 - İst. kız lis. 619 Ayşe, 24 - 44 cü okul 657 Muallâ, 25 - Gelenbevi orta okul 468 Süleyman, 26 - Cibali tütün fabrikasında Cahit, 27 - Beylerbeyi iskele cad. 14 Kadri, 28 - Kasımpaşa orta okul 148 Melih, 29 - Kasımpaşa cad. No. 2 S. Kızılbağa, 30 - Kadıköy polis karakolu sırasında 22 No. Mehmed.

Birer kutu boyalı kalem ve resim defteri alanlar

31 - Kabataş erkek lis. 371 Nevzat, 32 - Kandilli lis. Sitare, 33 - İst. 9 cu okul 43 Fikret, 34 - Beşiktaş Yeni mahalle No. 6 Basri, 35 - İst. erkek lis. 498 Rüknettin, 36 - Sütlücede ekmekçi Ali, 37 - Beyoğlu 12 ci okul 453 Feyzan, 38 - Beyoğlu 11 ci okul 105 Mehmed, 39 - İst. erkek lis. 1466 Fehmi, 60 - Fatih Çarşamba No. 6 Fazile.

Mürekkeb alanlar

41 - Fatih orta okul No. 28 Süleyman, 42 - Vefa lis. 353 Zahit, 43 - İstiklâl lis. 420 Sami, 44 - Kadıköy orta okul 210 Kâmüran, 45 - Kadıköy 4 cü okul 221 Melek, 46 - Vefa erkek lis. 372 Zeki, 47 - İst. kız lis. 256 Handan, 48 - Aksaray Hamidiye cad. No. 25 Server, 49 - Lâleli Mesih paşa cad. No. 39 Bülent, 50 - İst. kız orta okul 330 Muzaffer.

Cetvel alanlar

51 - Fener Rum mektebi 1248 Yorgi, 52 - İstiklâl lis. 254 Hulûsi, 53 - İst. kız lis. 604 Hayriye, 54 - Nişantaş Baytar so. No. 43 Sermet, 55 - Beyazıd Camcı Ali so. No. 13 Emine Fevzi, 56 - Yeni Nesil okul. Zihni, 57 - Bakırköy birinci okul No. 71 Serap, 58 - Samatya Müdafaai Milliye cad. No. 52 B. Çağlı, 59 - İst. kız lis. 59 Bedia, 60 - Kumkapı No. 10 Yusuf.

Birer defter alanlar

61 - Trabzon orta okul 245 Mehmed Ali kızı Keşi, 62 - İstiklâl lis. Nuri, 63 - Sivas lis. 439 Şermilt, 64 - Fatih 13 cü okul 917 Muallâ, 65 - Giresun Osmaniye mahallesinde 3 No. Alâeddin, 66 - İst. 44 cü okul 164 Hikmet, 67 - Şehremini Yunus so. No. 25 Muzaffer, 68 - Bayramıç topçu bölük 1 K. yüzbaşı Rahmi oğlu İrfan, 69 - Galat Fransız kız okul. Handan, 70 - Üsküdar 22 ci okul Z. Çöloğlu.

Kart alanlar

71 - Süleymaniye orta okul. Leman, 72 - Balıkesir Mitatpaşa okul 392 Perran, 73 - İst. kız lis. 427 Muallâ, 74 - Trabzon şarbay kızı Celile, 75 - Kadıköy Moda Remziye, 76 - İst. kız lis. 53 Güler, 77 - Ankara Ulus ilk okul 386 Behzat, 78 - Kuzguncuk No. 7 İffet, 79 - Arnavutköy No. 90 Şake, 80 - Bursa Setbaşı İshak so. No. 7 Gökalp, 81 - İst. erkek lis. 628 Hüseyin, 82 - Ankara İş bankası Hayriye, 83 - İst. Ticaret mek. Yılmaz, 84 - Adana Gazi paşa okul. 192 Kayahan, 85 - Boğaziçi lis. 227 Hüseyin, 86 - Konya İş bankasında Ekrem oğlu Turgud, 87 - Darüşşafaka lis. 233 Halidun, 88 - İzmir birinci Kordon No. 38 Ömer, 89 - Kadıköy Süleyman paşa No. 51 Petro, 90 - Burdur: Gazi cad. No. 9 Mustafa Aslan, 91 - Süleymaniye No. 35 Fikret, 92 - Diyarıbekir erkek lis. 427 Münir, 93 - Vefa lis. 384 Muzaffer, 94 - İzmit Akçekoca mek. 128 Süheylâ, 95 - İst. erkek lis. Lûtfi, 96 - Ankara Çocuk sarayı cad. No. 12 Sadi, 97 - Boğaziçi lis. 287 Mustafa, 98 - Ankara Emlâk Eytam bankasında Cemaleddinden Halûk, 99 - Beyazıd 5 ci okul No. 35 Hâmid, 100 - Akhisar Çelikl oğlu eczanesi Seyhan, 101 - Aksaray No. 16 Hayriye, 102 - Beyoğlu 12 ci okul 64 Bahaeddin, 103 - İsparta kültür direktürlüğünde Meliha, 104 - Şişli Kudret, 105 - Kuzguncuk Mersesyan okul. Kevork, 106 - Erdek Merkez okul. 29 İlter, 107 - Mecidiyeköy 42 ci ilk okul Jale, 108 - Aksaray Zühtü paşa torunu Mebrure, 109 - Erenköy kız lis. 293 Meliha, 110 - Kadıköy İzzeddin so. No. 115 Turhan, 111 - İst. kız lis. No. Yücel, 112 - Kadıköy 7 ci okul 140 Ümran, 113 - Teşvikiye cad. No. 6 Orhan, 114 - Beyoğlu 29 cu okul No. 77 Suna, 115 - Pertevnihal lis. No. 19 Mufahham, 116 - Fatih Sarıgüzel No. 20 Melika, 117 - Kadıköy 41 ci okul 26 Şükran, 118 - Nişantaş kız orta okul 151 Gönül, 119 - Haydarpaşa lis. 1797 Hamdi, 120 - Fatih orta okul 247 No. Kemal, 121 - Emirgân No. 41 M. Kıvılcım, 122 - Selimiye No. 33 Şeref Gür, 123 - İst. 6 cı okul 335 Feriha, 124 - Kasımpaşa camii kebir No. 214 Muallâ, 125 - Kandilli Çelebi hamam so. No. 16 Hikmet, 126 - Çapa kız orta okul No. 650 Kadriye, 127 - İst. kız lis. 1691 Mehlika, 128 - K. Mustafapaşa No. 19 Semiha, 129 - Vefa erkek lis. 343 Kadri, 130 - Davutpaşa orta okul 545 Halûk, 131 - Kadıköy Altıyol ağzı 88 Hayat, 132 - Kadıköy orta okul 4499 Ali, 133 - Kadıköy kız orta okul 213 Gönül, 134 - 61 ci okul Kadriye, 135 - Fatih 11 ci okul Mukaddes, 136 - Beykoz okul 253 Cahit, 137 - Bakırköy 2 ci okul No. 54 Haralambo, 138 - Bakırköy 10 temmuz cad. 45 Semih, 139 - Çapa kız öğretmen 285 Nadide, 140 - Beyazıd 5 ci okul No. 39 Süheylâ, 141 - Şişli Terakki lis. 79 Cevval, 142 - İst. kız lis. 523 Vecahat, 143 - İst. kız lis. 1602 Fethiye, 144 - İst. kız lis. 467 Sabahat, 145 - Vefa lis. 245 Tarık, 146 - Feriköy No. 3 Salih, 147 - Işık lis. Güner, 148 - İst. 2 ci okul No. 164 Yaşar, 149 - Kumkapı orta okul 238 Mehmed, 150 - Bakırköy Taş han No. 25 Rezan, 151 - Fatih Fevzi paşa cad. No. 140 Sait, 152 - Selçuk sultan okul 24 Fethiye, 153 - Çamlıca 13 cü okul 53 Firüzan 154 - Pangaltı No. 54 Nimet, 155 - İst. erkek lis. 917 Avni, 156 - Fatih 11 ciokul Güler, 157 - Beşiktaş orta okul Said, 158 - Sultanahmed No. 66 Şeref, 159 - Kasımpaşa No. 64 Şerefnur, 160 - İst. erkek lis. 87 Vehbi, 161 -İst. erkek lis. 350 Fazıl, 162 - İst. erkek lis. Dahi, 163 - Moda No. 18 Fazıl, 164 - Üsküdar Çarşı boyu No. 5 İçsel, 165 - Beşiktaş Ortabahçe Şadan, 166 - Ortaköy tramvay cad. 1 Ergül, 167 - İst. erkek lis 117 Orhan, 168 - Ortaköy tramvay cad. No. 87 Hilmi, 169 - İst. erkek lis. 168 Fazıl, 170 - İst kız sanat okul Muazzez, 171 - Gelenbevi orta okul 51 172 - Sultanahmed sulh ceza mahkemesinde Fevziye, 173 - Şehzadebaşı No. 31 Kâmil, 174 - İst. 17 ci okul 256 Alâeddin, 175 - Üsküdar İhsaniye No. 80 Jale, 176 - Kandilli kız lis. 634 Belkıs, 177 - İst. kız lis. 87 Jale, 178 - İst. erkek lis. 728 Lûtfiye, 178 - İst. erkek lis. 569 İbrahim, 179 - Göztepe 117 Cahide, 180 - Şehzadebaşı Nefer so. No. 18 Erdoğan, 181 - Süleymaniye No. 6 Nezahat, 182 - İst. 3 cü okul 331 Sazi, 183 - Beyoğ u 20 ci okul Harika, 184 - Kandilli kız lis. 198 Sabiha 185 - Beyazıd Mitat paşa cad. No. 3 Meliha, 186 - Yedikule tramvay cad. No. 27 Safiye, 187 - Nişantaş kız orta okul 205 Semiha, 188 - Teşvikiye Fırın so. No. 126 Selma, 189 - Darüşşafaka lis. 343 Adnan, 190 - Kandilli kız lis. No. 663 Behire, 191 - Kuleli lis. No. 268 Kâmil, 192 - Beşiktaş Akaretlerde Ziya, 193 - Kandilli 32 ci oku Muallâ, 194 - Arnavutköy No. 3 Halid, 195 - İnönü kız orta okul 16 Feriah 196 - Işık lis. 178 Osman, 197 - Kandilli Setüstü No. 27 Saadet 198 - Ertuğrul kışlasında Hüseyin oğlu Emin, 199 - Fatih tramvay cad. No. 1 Özcan, 200 - Üsküdar kız orta okul 150 Melâhat.

Her akşam bir hikâye

Boş bulunmamalı

Mektupta şöyle yazılı idi:

«Böyle giyaben ahbaplığımız iki aydır devam ediyor. Artık biribirimizi tanımak zamanı gelmiştir zannediyorum. Pazar sabahı saat onu çeyrek geçe Haydarpaşa iskelesinde bulununuz. Ben Ankara trenile geleceğim. Beyaz bir esvap giyerek yakanıza kırmızı bir gül takınız. Benim esvabım siyahtır. Boyunbağım lâciverd. Başımda da gri şapka...»

Küçük Şükran mektubu tekrar tekrar okudu. İçinde hayret, memnuniyet, korku biribirine karışıyordu. O gün akşama kadar yazıhanede perişan bir zihin ile kaldı. Arada sırada, kimseye göstermemeğe çalışarak mektubu cebinden çıkarıyor, bir daha gözden geçiriyordu. Annesi ne kadar sevinecekti. Haftalık bir gazetenin sütunlarında gördüğü ilâna bir cevap yazmağa onu annesi zorlamış:

— Kızım, şimdi gözünü açmıyana koca yok! Öyle sünepe sünepe durma! diye ona nasihatler vermişti. Haftalık gazetedeki ilânda şunlar vardı:

«Kibar bir zat yalnızlıktan sıkılıyor. Genç bir kızla evlenmek maksadile muhabereye girişmek istiyor. ilâh....»

Annesi o kadar zorlamasa Şükran bir şey yazmağa cesaret edemiyecekti. Mektup yazmış, cevap almıştı. Bu muhabere iki aydır sürüyordu. Nihayet işte annesinin de kendisinin de beklediği saadet tahakkuk ediyor demekti. Zengin ve kibar bir adama varırsa çektikleri sıkıntılı hayattan ikisi de kurtulacaktı.

***

Şükran, Köprünün Haydarpaşa iskelesinde, Ankara postasını getiren vapurdan çıkanları bekliyor, siyah kostümlü, lâciverd boyunbağlı erkeği gözden kaçırmamak için gözlerini dört açıyordu. Halk vapurdan telâşla boşanıyordu. Çıktılar, aktılar. Fakat Şükran aradığını göremiyor, bir yanlışlık oldu korkusile gidenlerin arkasından bakıyordu. Nihayet, vapur tamamile boşaldı. Kapılar açıldı, şimdi Haydarpaşaya gidecekler içeri dolmağa başladı. Kimseler yok!

Şükran şaşkınlığından, bilet toplıyan memura müracaat etti, Ankara postası bu mudur? Diye sordu. Tasdik cevabını alınca ümidini bütün bütün keserek merak ile bekliyen annesine haber götürmek üzere evin yolunu tuttu.

Ağır ağır yürüyordu. Arada başını çevirerek siyah esvaplı, lâciverd boyunbağlı erkeği görmeğe çalışıyordu. Fakat bu baş çevirişlerde onun gözüne açık renk pardösülü biri çarpıyordu. İskelede de bu adam onun yüzüne dikkatle bakmıştı. Şimdi Şükranı takib ettiğinde şüphe yoktu.

Şükran bunu anlayınca içinde bir hiddet duydu:

— Hah, bu adam da tam sırasını buldu!

Diyordu. O kadar canı sıkılıyordu ki başını çevirerek adamı azarlamak ve kovmak istiyordu. Fakat kendisine hiç bir şey söylemediği hiç bir izaçta bulunmadığı için bu kadarını fazla buluyordu.

Yürürken, Şükranın aklına bir şey geldi. Kendisini böyle boş yere bekleten ve üzen adamdan intikam almak için bunun yüzüne gülemez miydi? Hem öteki adam ne idi? Hüviyetini bilmediği bir gölge, bir hayal. Halbuki bu adam bir hakikatti. Şükrandan pek hoşlanmıştı ki onun bu kadar ısrar ile peşine düşmüştü. Şükranın arkası sıra o da tramvaya binmişti. Şükran indi. O da tramvaydan atladı. Uzaktan Şükranı takibe başladı.

Şükran artık eve gelmişti. Annesi pencerede onu bekliyordu. Genç kız kapıdan girmeden evvel başını çevirdi. Arkasındaki erkek köşenin başından dönüyor, yaklaşıyordu. Şükran ne yaptığını bilemiyordu. İçinden bir ses:

— İçeri gir, kapıyı kapa, kurtulursun, diyordu.

Filhakika, Şükran böyle yaptı. Fakat sonra, düşündü. Bu adam kendisine karşı bir alâka göstermiş ve hiç bir münasebetsizlik yapmamıştı. Öteki adam sözünde durmadı diye Şükran artık ömrü oldukça matem dutamazdı ya! Neden iyi bir fırsatı kaçıracaktı? Neden ayağına gelen kısmeti tepecekti?

Bunu düşününce, pencereye gitti. Karşı kaldırımın üzerinde bir erkek pencereye gözlerini kaldırmış, bekliyordu. Şükran ile nazarları karşılaştı. Erkek gülümsedi. Şükran da âdeta bilâihtiyar gülümsedi.

Şükran pencereden ayrılamıyordu. Aşağıdaki erkek de gitmiyordu. Bir aralık Şükran eline aldığı bir gülü sokağa düşürdü. Derhal pişman olur gibi göründü:

— Ah ne yaptım! diyordu. Acaba pek mi ileri gittim?

Erkek çiçeği aldı, biraz elinde tuttu, sonra yakasına geçirdi ve cüzdanından bir kâğıd çıkardı. Üzerine kurşun kalemle bir şeyler yazdı.

Tuhaf şey! Ne yazıyordu? Kime yazıyordu? Küçük Şükran pek merak ve üzüntü içinde idi. Şüphesiz ki bu kâğıd kendisine yazılmış olamazdı. İsmini bilmezdi ki yollıyabilsin.

Bütün bu vaka, bir rüyada gibi, sükût içinde geçiyordu.

Şükran, erkeğin yürümeğe başladığını, köşeyi dönerek gözden kaybolduğunu hayretle gördü. Hiç bir şey söylemeden buradan nasıl gidiyordu? Başını çevirip bir selâm bile vermemişti!

Ertesi günü Şükrana bir mektup geldi. Bu küçük bir kâğıd üzerine kurşun kalemle yazılmış bir kaç satırdan terekküb ediyordu. Şükran işi anladı. Kurduğu saadet binalarının üzerine bir yıldırım düşüyordu. Mektubu okudu:

«Biribirimizi gördük. Sizi aldattığım için affınızı rica ederim. Fakat, siz de beni aldattınız. Hem de daha zalimane. Beni bekliyordunuz, fakat rasgele bir erkeğin size kur etmesine müsaade ettiniz. Onun bakışına, gülüşüne mukabelede bulundunuz. Benim olan gülü ona verdiniz. Şimdi onu hazin bir hatıra olarak ben saklıyorum. Hayır, aziz küçük hanım, ben yalnız hayatıma ilânihaye arkadaş olacak kadını böyle tahayyül etmemiştim. Bu akşamki trenle Ankaraya dönüyorum.» **Hikâyeci**

Üçüzler

İzmir (Akşam) — Her zaman (ikiz) olmaz ya, bazan da (üçüz) doğar. İzmirde karşıyakada Alaybeyinde oturan Selânikli işsiz Abdül karısı otuz yaşlarında Afitab, sancılanmış ve memleket hastanesine kaldırılmıştır.

Genç kadın, bir batında üç çocuk birden doğurmuştur. Çocukların üçü de erkektir.

Yavrular zayıf doğmuşlarsa da iyi bakım neticesinde derhal kuvvetlenerek bir hafta içinde gürbüzleşmişlerdir. Fakat yavruların yaşayabilmeleri için annelerinin iyi gıda alması lâzımdır. Halbuki aile reisi Abdül, işsiz ve fakirdir, çocuklarına bez tedarik edecek parası bile yoktur.

Bu aile yardıma fevkalâde muhtaçtır. Onun için İzmirdeki şefkat müesseselerinin bu fakir aileyi (üçüzler) şerefine himayeleri altına almaları lâzımdır.

Radyo

10 Teşrinisani 1936 Salı

İstanbul: Öğle neşriyatı: saat 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı, Akşam neşriyatı: Saat 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Konferans: Doktor Salim Ahmet tarafından, 20 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Türk musikiheyeti, 21,30 Operet temsili: Şehir Tiyatrosu artistlerinden Bedia Vasfi Rıza ve Hazım tarafından, (Saz ve Caz), operetinin 3 üncü perdesinden bir sahne, 21,30 Orkestra, 1 - Suppe: (Köylü ve şair) uvertür, 2 - Sibelius: (Vals trist), 3 - Eugen D. Albert: (Entermezzo), 4 - Gounod: (Faust) operasından parçalar, 5 - Haydn: (Askerî senfoni), 6 - Delibes: (Coppelia, Dans ve saatler), Vals, 7 - Christine: (Madam) operetinden parçalar, 22 Solo plâk, 22,30 Ajans ve borsa haberleri, 23 son.

11 Teşrinisani 936 Çarşamba

İstanbul: Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Dyalog: Bedia, Vasfi Rıza tarafından, 20 Sine Kemani: Nuri ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 Orkestra, 1- Keler - Bela: (Macar konseri) üvertür, 2- Rich - Strauss: (Penbe süvari) vals, 3- Franz von Blon: (Ay ışığında), 4- Sarasate: (İspanyol dansı), 5- Padarevski: (Yolcu türküsü), 6- Ocki-Albi: (Acem ninnisi), 7- Ocki-Albi: (Musahabatı musikiye), 8 - Michel: (Puseler serenadı), 9- Macar halk şarkısı, 22 Plâkla sololar, 22,30 Ajans ve borsa haberleri, 23 Son.

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Şişli: Pangaltıda Nargileciyan, Taksim: Limonciyan, Beyoğlu: İstiklâl caddesinde Dellasuda, Galata: Karaköyde Hüseyin Hüsnü, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Yemişte Bensason, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih: Hamdi, Kaköy: Mehmed Fuad, Bakırköy: Hilâl, Sarıyer: Osman, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Yenikapıda Sarım, Beşiktaş: Süleyman Recep, Kadıköy: İskele caddesinde Sotiryadis, Yeldeğirmeninde Üçler, Üsküdar: Ömer Kenan, Fener: Balatta Merkez, Beyazıd: Cemil, Küçükpazar: Yorgi, Samatya: Kocamustafapaşada Ridvan, Alemdar: Divanyolunda Esad, Şehremini: Ahmed Hamdi.

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Şaban 24 — Ruzu Kasım 3

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	12,04	1,46	7,02	9,43	12,00	1,34
Va.	5.	6,42	11,58	14,39	16,57	18,30

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No. 13

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: **İSKENDER F. SERTELLİ** No 11

— Çünkü Malka limanındaki gemiler toplu bir halde demirlemişlerdir. Bunları büyük zayiata uğratmak için, sizin de toplu olarak bir noktaya hücum etmeniz lâzımdır!.

Kaptan Gaston Türk amiralına bu tedbiri tavsiye ederken, Kemal reis ayni manevrayı Türklerin bir yıl önce Cezayirde İspanyollara tatbik ettiğini hatırlamıştı. O zaman nasılsa bu plânında muvaffak olamayan Kemal reis, ayni plânı Malka limanında tatbike cesaret edememişti.

— Hayır, senin dediğin gibi hareket edersek, çok zayiat veririz, dedi.

Kaptan Gaston fazla bir şey söylemedi.

— O halde merkezden hücum edecek fırkaya ben kılavuzluk edeyim. Çünkü kaptanlarınız karanlıkta İspanyol amiral gemisini seçemezler. Ben ise onların nerelerde demirlediğini çok iyi biliyorum.

Diyerek gemisine atladı.

Kemal reis merkez kuvvetlerinin başına geçmişti. Sağ kolda Salih, sol cephede de Recep reisler bulunuyordu.

Gece yarısından bir saat sonra..

Gökyüzü yıldızlıktı.

Limanın ağzındaki birinci varoşu kıvrılınca düşman gemilerile karşılaştılar.

İspanyol gemicileri elbette ki, baştan başa uyumuyorlardı.. gözcüleri, nöbetçileri Türk gemilerini görür görmez borularla tehlikeyi haber vermişlerdi.

Recep reis fırkası on iki gemi ile ilk hamlede şehrin yüksek surları önünde toplanan gemilerin üzerine atıldı.

İspanyollar birdenbire neye uğradıklarını şaşırmışlardı. Gemiler biribirine o kadar yakın duruyordu ki.. bu durum karşısında İspanyolların top atmasına dahi fırsat ve imkân kalmamıştı.

Recep reis bu sırada ve bir hamlede İspanyolların dört gemisini birden ateşlemişti. Şimdi limanın üzeri bin bir meşale yanıyor gibi aydınlıktı.

Ne yazık ki, Recep reis, düşman gemilerini ateşlerken, alev ışığı altından ap açık görünen Türk donanmasının kaç koldan ilerlediğini düşmana göstermek fırsatını vermişti.

Recep reisin bu tedbirsizliği, Kemal reisin merkez hattından düşman üzerine fazla sokulmasına mani oldu.. Düşman amiral gemisi otuzdan fazla İspanyol gemisile muhafaza altına alınmıştı.

İspanyollar bu sırada amiral gemilerini korumaktan başka bir şey düşünmüyorlardı. Gösterdikleri telâş ve heyecanlar da bunu gösteriyordu.

Düşmanın amiral gemisinde misafir bulunan İspanya orduları başkumandanı Don Petro Fernandezin birdenbire Türklerin eline esir düşmesi ihtimali İspanyolları kudurtmuştu.

Salih reis fırkasına gelince: Onun da amiralın rey ve arzusu hilâfında hareket ettiği görüldü.

Kaptan Gastondan Malka surlarının en zayıf noktalarını öğrenen Salih reis ikinci varoş dibine yaklaştırdığı bir gemi ile sahile seksen kişi çıkarmıştı. Gerçi Salih reisin buna mani olması imkânsızdı.. gemicilerden birçoğu surlara çıkıp Endülüs fedailerile birlikte kaleyi müdafaa etmek istemişlerdi.

Türk gemicilerinin:

— Dindaşlarımıza yardıma geldik.. ne diye buralarda aylâk aylâk dolaşalım?.

Dediklerini Kemal reis de işitmemiş değildi. Fakat, Türk denizcileri gemilerinden ayrılacak olursa, gemilerin hali ne olacaktı?.

Türk donanması hiç bir yere kuvvet çıkaracak vaziyette değildi. Bu takdirde gemilerdeki kuvvetlerin zayıflaması tehlikesi yüz gösterebilirdi.

Kemal reis, Salih reisin buna meydan vermiş olmasından da memnun kalmamıştı.

Bereket versin ki, Salih reis, surların dibine çıkardığı denizcilerin telefat vermeden kaleye çıktıklarını ve Endülüs muhariplerinin de bu kahramanlara yardım ederek kendilerini birer birer yukarıya çektiklerini gözile görmüştü.

Salih reisin tedbirsizliği bundan ibaretti. Üstelik iki İspanyol gemisini de gövdeden baş vurma hareketile batırarak -hiç bir zayiat vermeden- geri dönmüştü.

En çok muvaffakıyetsizliğe düşen, Kemal reisin merkez hücum koluydu.

Eğer Kemal reis kaptan Gastonun plânı mucibince hareket etseydi, muhakkak ki düşmanın merkez hattını yararak amiral gemisile borda bordaya gelebilecekti.

Kemal reis en çok Recep reise kızıyordu. Deniz üstünü şenlik gecelerinde olduğu gibi gündüze çevirmişti. Düşman, hiç şüphe yok ki, Türk gemilerinin sayısı hakkında az çok bir fikir edinmişti.

İspanyollar Türklerin İspanya sularına gelişini duydukları zaman, Türk donanmasının en az yüz gemiden ibaret olduğuna hükmetmişlerdi. Bu sebepledir ki, peşlerinden takibe çıkmamışlardı.

Kemal reis:

— Plânımı alt üst ettin.. şimdi düşman amiralı takibimize çıkarsa, gemilerimizin sayısı hakkında esaslı bir fikir edinmiş olacağı şüphesizdir.

Diyor ve gemileri bir araya toplayıp yola düzüldükten sonra Recep reisi adamakıllı haşlamayı düşünüyordu.

Nihayet sabaha karşı üç fırka birleşerek Malka limanından açılmıştı.

Türk donanması bu baskında bir yelkenli ile yetmiş dokuz levend kaybetmişti. Ayrıca kaleye giden seksen yardımcı da donanma hesabına bir kayıp demekti.

Hasılı İspanyolları darmadağınık eden ve amirallarından dümencisine kadar hepsine dehşet salan bu baskın Kemal reisi hiç de memnun etmemişti.

İşin garip ciheti de Malkada baskın yapan Türk donanması limandan toplu bir halde dönerken, İspanyol gemilerinin limandan dışarıya çıkmamaları idi.

Ne de olsa İspanyolların Türklerden çok yıldıkları belliydi.

(Arkası var)

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR
«Akşam»ın Pazar, Salı ve Perşembe nüshalarında çıkar.

1 — Iş arıyanlar

İNGİLTEREDE BULUNMUŞ — İngilizce (yüksek derece), fransızca ve türkçebilen matmazel ciddî bir ailenin çocuğunun tahsiline bakabilir. Yakın Anadolu şehirlerine gider. Akşam'a (815) e yazılması. —

BİR FRANSIZ MADAM — 4 yaşında bir çocuğa fransızca öğretmek üzere bir evde mürebbiye olmak istiyor. Arzu edenlerin Beyoğlu, Yeşil sokak No. 11 Madam Martinoya müracaat. — 2

ÇOK TECRÜBELİ BİR DADI — Küçük bir bebeğe bakmak için kendisine iş arıyor. Adres: Z. A. Beşiktaş Yenimahalle Parmaklık sokak No. 7.—

25 YAŞINDAYIM — Tahsilim lise. Daktilo 'yazarım, Resmî muamelelere karşı bilgim vardır. Acele iş arıyorum. Akşam gazetesine (M. U.) rümuzuna mektupla müracaat. — 2

İŞ ARIYORUM — İyi bir aileye mensup bir aile kadınıyım, tahsilim vardır, yaşım 29 dur, kimsem yoktur. Ev işlerinde malûmatım olduğundan bu itibarla beni temin edecek bir şekilde çalışmak istiyorum. Taşraya da gidebilirim. Hakikî taliplerin Akşam gazətesinde (Dilek) rümuzuna müracaat eylemleri. — 2

2 — Işçi arıyanlar

HASTABAKICI ARANIYOR — Ortaköy Şifa Yurduna hastabakıcı Bayanlar alınacaktır. İsteklilerin her gün saat 10 - 12 ye kadar Dirktörlüğe baş vurmaları. — 1

AYVALIKTA — Bir ticarî müesseseye muhasib aranmaktadır. Şeraiti öğrenmek isteyenlerin Yemişte Helal hanında 4 numaraya müracaatları.— 1

KADIKÖYÜNDE KADIN VE ERKEK İŞLERİ YAPAN BİR TERZİHANEYE— 70-80 lira kefaleti nakdiye vererek arkadaşlık edecek işten anlar bir terzi bayan veya baya ihtiyaç vardır. Müracaat: Mühürdar Tuğlacı Eminbey sokak No. 9/1. —

MÜTEŞEBBİS BAY, BAYANLARA İŞ — Muhasebe, lisan bilenler tercih olunur. İş üzerinden ücret verilir. Galata, Bankalar, Şehsuvar Cad. 47 No. 1 saat .7.30 - 18.30 müracaat. — 4

3 — Satılık eşya

SATILIK OTOMOBİL — 931 dölüks modeli gayet temiz spor bir Ford otomobili satılıktır. Taksim çeşme sokağı yeni garaja müracaat. Tel. 40802 — 5

FORD - CHEVROLET—31 model spor veya ekonomik kapalı bir otomobile ihtiyaç vardı. Akşamda C. K. rümuzuna mektupla müracaat. — 2

SATILIK OTOMOBİL — 927 küçük kanada modeli hususî binek otomobil satılıktır. TaksimdeEmniyet garajına müracaat. — 1

SON SİSTEM YENİ BİR PİYANO PİYANOLA — 13. notasile satılıktırr. Betovenk Şubert Vağner vesair parçalar, Taksim tarla başı yağhane sokak No. 35 — 3

135 LİRAYA — Alman markalı çok güzel bir piyano iskemlesi ile beraber acele satılıktır. Müracaat Beyoğlu Aynalı Çeşme Emin cami sokak Emin cami apartımanında No. 63/3. —2

4 — Kiralık-Satılık

HEM YAZLIK, HEM KIŞLIK APARTIMAN — Beşiktaş Hayrettin iskelesi 13 No.lı apartımanın beş ve üç odalı, elektrik, terkos, banyo, havagazı ve fevkalâde manzaralı güzel daireleri kiralıktır. Her zaman gezebilirler. Pazarlık için Beyoğlunda İstiklâl caddesi Ağa camii karşısında 133 No. doktor Hayri Ömere müracaat. Tel. 43586. — 3

SATILIK EV ARANIYOR — Beyazıt, Şehzadebaşı, Lâleli ve civarında tramvaya yakın, her konforu havi dört odalı kâgir 2500 - 3000 lira arasında bir ev aranıyor. Akşamda (C.G.) rümuzuna mektupla müracaat. — 2

ACELE SATILIK GAYET UCUZ EV — Üsküdarda Bağlarbaşında Vank bağı nam mevkiinde Payanda sokağında E. 31, Y. 22 No.lı ev. Ahşap olup altı odalı teşkilâtı muntazam, konforlu, her şeye elverişli, dört yol ağzında ve önünden tramvay geçen havadar, ferah ve takriben dört buçuk dönüm bahçesi muhtelif meyva ağaçları ve kuyusu bulunan ev satılıktır. Görmek için içindeki kiracıya, pazarlık için Galata Bankalar karşısında Nazlı Handa No. 1/5 te Hüsnü Yavuztekine, yahut Beyoğlu İmam sokak İmam apartıman daire 3 te madam Mannike müracaat. — 4

GÖZTEPE — Tramvay durağında kahveci Tahirin arkasındaki arazi birer dönümlük ifraz edilmiş, ayrıca asfalta iki dakikalık Dutlukta iki dönüm bir parça da maktuan beş yüz liraya satılıktır. Görecekler kahveci Tahire, pazarlığı Beyoğlu Ağa camii karşısında 133 No. doktor Hayri Ömere müracaat. Telefon: 43586. — 3

KİRALIK YALI — Bebekte Sağlık apartımanı: 4 oda, kalorifer, elektrik, havagazı, sıcak su, banyo, kayıkhane. Tel. 20107. — 1

UCUZ SATILIK APARTIMAN — Karaköyde Beyazıt mahallesinde Vekilharç sokağında 7 numaralı apartıman satılıktır. Ucuz fiatle satılacaktır. Talip olanlar kapıdaki adrese müracaat. —

ACELE SATILIK EV — Gedikpaşa caddesinde 145 No.lı hane: Denize ve Adalara nazır yedi büyük oda, salon, elektrik, terkos, sarnıç, tulumba, bahçeyi havi ev. Pazarları sabahtan akşama kadar, sair günler sekizden ona kadar müracaat. — 2

SATILIK EV — Fatih itfaiye yanında İmam Niyazi efendi sokağında bir salon, yedi oda, boyalı, bahçeli, tramvaya yakın 9 No.lı kâgir ev satılıktır. İçindekilere müracaat. — 1

KADIKÖYÜNDE SATILIK HANELER — 1: Moda caddesi 9 No. iki dükkânile beraber kâgir hane satılıktır. İçindekilere müracaat. 2: Şifada 20 numarada müfrez iki kâgir hane, bahçe, havagazı, su, elektrik. İki taksitle de verilir. İçindekilere müracaat. — 5

SATILIK ARAZİ — Topçularda Ulu yol nam mevkiinde her türlü ziraate elverişli ve Silisli kumu havi yüz yirmi dönüm miktarındaki arazi satılıktır. Talip olanlar Galatada Nordstren hanın da 11 numuraya müracaat etmeleri. Telefon: 44168 — 2

ACELE SATILIK KÂGİR HANE VE DÜKKÂN — Lâlelide Harikzedegân apartımanları karşısında tramvay mecburî durak mahalli önünde Fırıncı Bay Ali Fuat apartımanı ittisalinde 3 numaralı dört oda ve hamamı havi gayet kullanışlı kâgir bir hane, altındaki dükkânı ile birlikte acele satılıktır. Taliplerin Ziraat Bankası veznedarı bay Danişe müracaatları. — 4

KİRALIK DÜKKÂN — Pangaltı Altın bakkal Babil caddesinde 32 N. lı muntazam vitrinli elektrik tesisatı asma odası ve bodrumda suyu, helâsı olan dükkân kiralıktır. İçindekine yahud üstündeki hanede sahibine müracaat. — 1

SATILIK APARTIMAN — Fatihte Kıztaşında İskenderpaşa mahallesinde Bali paşa caddesinde yeni yapılan üç katlı ve banyolu ikişer odalık apartıman satılıktır. Arzu edenler ayni mahallede bay Vefaya müracaatları. —

KİRALIK APARTIMAN — Beyoğlu Nuruziya sokağında 15 No.lı apartımanın 2 No.lı dairesi kiralıktır. Boyanmak suretile yenilenmiş olan mezkûr daire, üç büyük, iki küçük beş oda, bir banyo, büyük bir mutfağı şamildir. Her tarafa yakın olan bu dairenin kirası seneliği 480 liraya verilecektir. Derununda sahibine müracaat edilmelidir. —

KONFOR — Divanyolu binbirdirek Klod Farer caddesinde yeni inşa edilen gayet lüks apartımanın iki dairesi kiralıktır. Bekçisi Bay Avniye müracaat. — 1

ACELE SATILIK HANE — Rumelihisarı Ali pertek mahallesi çeşme sokak 5 No. lı sekiz odayı, mükemmel bir sarnıç ile kuyuyu havi ikiye kabili taksim bir baphane satılıktır. Ziaat Bankası veznedarı Bay danişe müracaat. — 4

BÜYÜK FIRSAT — Acele satılık büyük bir bina: Tarapya, Tarabya caddesinde deniz kenarında ve vapur iskelesine yakın 4 No.lı ve büyük bahçeli Mısır Oteli binası inanılmıyacak derecede çok ucuz fiatle satılıktır. Görmek için içindekilere, şerait için 43358 telefon numarasına müracaat. —

DEVREN SATILIK — Askerlik dolayısile Beyoğlu semtinde bir tatlıcı ve şerbetçi dükkânı devren satılıktır. Talip olanların Akşamda (S A.) rümuzuna mektupla müracaat. —

SATILIK ARSA — Cihangirde önü hail kabul etmez umumî nezaretli çift apartıman veya ev inşasına müsaittir. İsteklilerin Akşamda M G rümuzuna mektupla veya şifahen ilân memurluğuna müracaat. — 2

KİRALIK LÜKS APARTIMAN — Taksimde Abdülhak Hamit caddesinde 34 No. lı apartıman bir dairesi kiralıktır. Beş büyük iki küçük oda, kalorifer, sıcak su, asansör, bol güneş, uygun fiat. Telefon: 4,4353. —2

VİLLÂ — Boğaziçinde Çengelköyünde iskele yanında yeni yalı. Betonarme 934 modeli, kübik, cadde ve deniz tarafında muntazam bahçeler, havuz, yüzlerce renkli balık, nadide meyva ağaçları, yediveren Avrupa gülleri kayıkhane hem denize banyosu, kamerye, bahçede tenvirat, yalıda terkos. telefon, gaz, elektrik, geniş oda ve salonlar, çift mutfak, çift banyo, sığınak ve bütün istirahati havi boğazın en güzel villâsı satılıktır. Taliplerin içindekilere ve yahut 38 - 98 numaraya telefonla müracaatları. — 7

KELEPİR ve ACELE SATILIK — Kadıköyünde Cevizlikte Afitap sokak No 3, banyo, elektrik, havagazı, terkos ve bahçeli 7 oda her tarafı güneş görür kâgir ev acele satılıktır. Paraca kolaylık gösterilir. Görmek için bekci Akife, görüşmek üzere Galata Ada han 17 ye, Telefon: 43837 — 4

BEYOĞLU BALIK PAZARINDA — Üzerleri salonlu betonarme iki dükkân birden kiralık ve satılıktır. Müracaat için, sabahları sekiz buçuğa kadar Harbiye mektebi karşısında 295 numaralı evde Bay Leona öğleden sonra üçten beşe kadar Sadıkıye han 16 numarada Bay Leona. — 4

KİRALIK APARTIMAN DAİRELERİ — Beyazıtta Mercanda Örücüler Örücüler yokuşu başında her tarafa yakın köşe başında Mercan apartımanında bütün konforu tamam küçük ve büyük daireler kiralıktır. Kapıcıya müracaat. —

SATILIK KÖŞK — Paşabahçesinde Şekerpare sokağında beş numaralı fevkalâde nezaretli dışı kâmilen, dahili kısmen yağlı boyalı 7 odası iki büyük sofası bir büyük taşlığı ve büyük bir mutfağı, hamamı, 3 helâsı, kileri, büyük çok muntazam bir bahçesı, kuyusu, ahırı, odunluk ve kömürlükleri, bahçesinin önünde demir parmaklıklı çini döşeli denize nezaretli büyük bir taraçası, elektriği ve telefonu bulunan köşk satılıktır. Taliplerin görmek ve görüşmek üzere Akşam matbaasında Klişe atelyesinde bay Fuada müracaatları. Telefon 20113. — 5

KİRALIK HANE — Fatih tramvay caddesi, köşebaşı piyango bayii üzerindeki 28 numaralı beş oda, banyo, elektrik, havagazı, terkos ve muşambalı hane. — 3

1500 LİRAYA SATILIK KÂGİR HANE — 9 oda 1600 arşın bahçe Kuzguncukta Bozacı sokağında 4 numaralı ev satılıktır. Yanındaki haneye müracaat. — 1

KİRALIK APARTIMAN — Ayaspaşa, Cami sokağı, Ülkü apartımanı: 4 oda, bir sofa, kalorifer, asansör, sıcak su, banyo. Tel. 20107. — 1

Nafıa Vekâletinden:

16 İkinci Teşrin 936 Pazartesi günü saat 15 te Ankarada Nafıa vekâleti Malzeme Eksiltme komisyonunda Kütahyanın Tavşanlı kazasına bağlı Domaniç nahiyesinde Kazmut Eğridere Devlet ormanlarından veya hususî mukaveleli ormanlardan kesilmek ve ana hat üzerinde herhangi bir istasyonda teslim edilmek üzere 90,495 lira muhammen bedelli (48500) adet normal 780 adet makaslık ve 500 adet köprülü kayın traversin kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı 452 kuruş mukabilinde Ankarada Vekâlet Malzeme dairesinden alınabilir.

Muvakkat teminat 5774 lira 75 kuruştur.

İsteklilerin teklif mektuplarını Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ile birlikte 16 İkinci Teşrin 936 Pazartesi günü saat 14 e kadar Ankarada Vekâlet Malzeme müdürlüğüne vermeleri lâzımdır.

(1567) (2569)

Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâleti iskân umum müdürlüğünden:

1 — Orta Anadolu vilâyetlerine yerleştirilen göçmenler için fennî şartnamesi dahilinde (5000) adet pullk imali eksiltmeye konulmuştur.

Bu pulluklara ait fennî ve idarî şartnameler Ankarada İskân umum müdürlüğnde ve İstanbulda İskân müdürlüğünde mevcut olup talipler resmî tatil günleri hariç olmak üzere her gün saat dokuzdan on yediye kadar bu şartnameleri alabilirler.

2 — Pazarlıkla ihalenin 10/11/936 Salı günü saat 15 buçukta Sıhhat Vekâletinde hususî komisyonda yapılacağı. (2625)

5 — Müteferrik

BEŞER BİN LİRALIK ÜÇ ORTAK ARANIYOR — Memleketin tanınmış bir sanayi firmasıyız. Ankara, İzmir ve İstanbul olmak üzere birer perakende şubesi tesis etmek arzusundayız. Parayı koyacak zat işin başında bulunacak ve ayrıca aylık ta alacaktır. İşimiz hakkında mufassal izahat için A K Akşam rümuzuna mektupla müracaat. — 6

Lisan mütehassısı Prof. Albert Anjel: Hususî FRANSIZCA DERSANESİ — Esas proğram: Mükâleme, tercüme, imlâ, tahrir usulü. Aylıklar: (A) kursu 3 - (B) kursu 4 ve (C) kursu 5 liradır. Dersler haftada üç defa veriliyor. Çabuk yetişmek isteyenler için her gün ders almak imkânı vardır. Adres: Köprübaşı Eminönü Hanı. — 4

UCUZ DERS — Bir Alman profesörü en son üsüllerle az bir zamanda Almanca, Fransızca ve İtalyanca lisanlarını öğretmektedir. Ücret gayet mutedildir. Bu lisanlar üzerine tercüme ve buhabere yapmağa vakti müsaittir. Akşam gazetesinə O. S. rümuzuna mektupla müracaat. —

RİYAZİYE VE FEN DERSLERİNDEN — İmtihanlarda muvaffak olmak için şimdiden hazırlanmalı. Yüksek riyaziye tahsilini bitirmiş bir genç lise, orta, ecnebi mektep talebelerini riyaziye ve fen derslerine hazırlamaktadır. Akşamda R. T. rümuzuna yazile müracaat. — 4

ALMANCA DERS — Mütehassıs bir muallim beher dersi - 50 - kuruşa en yeni usullerle ders vermektedir. İstiyenlere ayrıca evde de ders verilebilir. Muallim rumuzu ile Galata Adalet han No. 29 adresine mektupla müracaatları. — 1

FRANSIZCA DERSLERİ — Kolay bir metodla, çabuk ilerletirim. Talebelere herhangi derslerde yardım edebilirim. Fiatler gayet uygun. Akşamda 10 rümuzuna mektupla müracaat. — 3

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden edebiyat ve felsefe agrejesine malik ve İstanbul üniversitesinde lisan tedris eden - Fransızca ve İngilizceye vakıf - genç bir Alman profesörü (hususî veya grup halinde) Almanca dersleri vermektedir. Muhtelif ticaret şubeleri ve bakalorya imtihanlarına hazırlık dersleri. Esaslı ve en seri yeni usullerle tedris eder. Fiatlar mutedildir. «Prof. M. M.» rümuzile (Akşam)a mektupla müracaat. -- 2

DANS DERSLERİ — Hususî ve münferiden (asrî dans dersleri) Beyoğlu, Karlman karşısında eski Polonya Nur Ziya sokak No. 3. Müracaat saatleri: (12 - 14) (17 - 20) ye kadar Profesör Panosyan. — 1

ALMANCA DERSLERİ — Almanyada tahsil görmüş bir Türk Bayan, en modern metodlarla Almancayı kısa bir zamanda öğretmektedir. Akşamda A. M. rumuzuna mektupla müracaat. — 2

ÜÇ ŞERİK ARANIYOR (Bayan ve yahut bay) — Fabrikamız Beyoğlunda, Karaköyde, Bahçekapıda 3 satış şubesi açacaktır. 2500 lira sermaye ile iştirak edilebilir. Arzu edenler tahriren Akşam gazetesi vasıtasile (Şube) rümuzuna mektupla müracaat. — 2

Mektuplarınızı aldırınız
Gazetemiz idarehanesini adres olarak gösterilmiş olan karilerimizden
PR - 10 - SA - A K
G F V
namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Maliye Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: (İzmitte yapılacak kırtasiye deposu) inşaatıdır. İnşaatın keşif bedeli (30450) lira (73) kuruştur.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Nafıa işleri şeraiti umumiyesi
D — İnşaata dair fennî şartname.
F — Keşif cedveli.
G — Proje

İsteyenler bu şartname ve evrakı 153 kuruş bedel mukabilinde Ankarada Maliye vekâleti kırtasiye müdürlüğünden, İstanbulda Dolmabahçe kırtasiye deposunda, İzmit defterdarlığından alabilirler.

Eksiltme 20/11/936 tarihinde cuma günü saat 15 de Ankarada Maliye vekâleti kırtasiye müdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için 2283,80 lira muvakkat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.

A — Nafıa vekâletinden alınmış yapı müteahhitliği ehliyet vesikası.

B — En aşağı 8 gün evvel müracaatla 30,000 liralık bir inşaatı yapabileceğine dair Nafıa vekâletince tasdikli vesika.

C — Ticaret odası vesikası.

6 — Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Kırtasiye Müdürlüğüne getirilecek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2704)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — 20/X/936 tarihinde isteklisi çıkmadığından dolayı ihalesi yapılamamış olan 4000 lira muhammen keşif bedelli bir adet seyyar elektrik vinci pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 24/11/936 tarihine rastlıyan salı günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — Muvakkat teminat (300) liradır.

V — Şartnamenin son maddesi mucibince fiyatsız tekliflerle kataloklarını en geç eksiltmeden bir hafta evvel İnhisarlar Umum müdürlüğü Tütün fabrikalar şubesine verilmiş olması icap eder.

VI — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte sözü geçen komisyona gelmeleri lâzımdır. (2423)

★

1 — Cibalide idaremize aid Nakliyat Şubesi önünde mevcut iskelenin matbaa ambarı önüne temdidi işi pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli «989,23» lira olup pazarlığı 28/11/936 tarihine rastlıyan Cumartesi günü saat 11 de Kabtaşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme parlariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (2840)

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlânları

Tahmin edilen bedeli 250 lira 90 kuruş olan altı kalem sebze 24/11/936 salı günü saat 14 de Salı pazarında Askerî Fabrikalar yollamasındaki satın alma komisyonunda açık eksiltmeye konulacaktır. Şartnamesi hergün komisyonda görülebilir. İsteklilerin muvakkat teminatı olan 18 lira 82 kuruşu Beyoğlu malmüdürlüğüne yatırarak mezkûr gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (2805)

★

Tahmin edilen bedeli 1400 lira olan 4000 kilo sığır eti 24/11/936 salı günü saat 16 da Salıpazarında askeri fabrikalar yollamasındaki satınalma komisyonunda açık eksiltmeye konulacaktır. Şartnamesi hergün komisyonda görülebilir. İsteklilerin muvakkat teminatı olan 105 lirayı Beyoğlu Malmüdürlüğüne yatırarak mezkûr gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (2806)

★

Tahmin edilen bedeli 1435 lira olan 14000 kilo ekmek 24/11/936 salı günü saat 15 de Salıpazarında Askerî fabrikalar yollamasındaki satınalma komisyonunda açık eksiltmeye konulacaktır. Şartnamesi hergün komisyonda görülebilir. İsteklilerin muvakkat teminatı olan 107 lira 63 kuruşu Beyoğlu Malmüdürlüğüne yatırarak mezkûr gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (2807)

İstanbul Haricî Askerî Kıtaatı İlânları

Lüleburgazda 36 şar kamyonluk iki adet garaj pazarlıkla yaptırılacaktır. Garajın muhammen keşif bedeli 44653 lira 38 kuruştur. İlk pey parası 3350 liradır. Pazarlığı 11 İkinciteşrin 936 çarşamba günü saat 16 da Çorlu Kor satınalma komisyonunda yapılacaktır. Bunlara aid keşif ve fennî şartnameler İstanbulda ve Ankarada Levazım âmirliği ve Çorluda Kor satınalma komisyonlarında her gün görülebilir. Pazarlığa girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte belli gün ve saatte Çorlu Kor satınalma komisyonuna müracaatları. (425) (2538)

İstanbul 4 cü icra memurluğundan:

Üç ehli vukuf tarafından tamamına üç bin üç yüz lira kıymet takdir olunan Tophanede Hacımimi mahallesinin Hendek caddesinde eski 15, 17, 19 yeni 15, 15/1 No. lu sağı Murdahay dükkânı solu Lüleciler sokağı arkası dahi Lüleciler sokağı ve önü Hendek caddesile mahdut kayden dükkân ve bodrum ve mahallen bodrum katı bir ahırdan ibaret olup zemin katında bir oda bir sofa ve bir helâ ve birinci katta bir sofa üzerinde bir oda bir helâ bulunan ve ikinci, üçüncü katta birinci katın ayni olan heyeti umumiyesi 33 metre mesahai sathiyesinde bulunan bodrum katile birlikte beş kattan ibaret kâgir binanın tamamı dairemizde açık arttırmaya vazedilmiş olduğundan 8/12/936 tarihine müsadif salı günü saat 14 den 16 ya kadar dairede birinci arttırması icra edilecektir. Arttırma bedeli kıymeti muhamminenin % de 75 ni bulduğu takdirde müşterisi üzerinde bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttıranın teahhüdü baki kalmak üzere 15 gün müddetle temdid edilerek 23/12/936 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci arttırmada gayri menkul en çok arttıranın üzerinde bırakılacaktır. Satış peşindir arttırmaya iştirak etmek isteyenlerin kıymeti muhamminenin % de yedi buçuk nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lâzımdır. Hakları tapu sicilli ile sabit olmıyan ipotekli alacaklarda diğer alâkadarlarının ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet 20 gün zarfında birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi tenviriye, tanzifiyeden mütevellit belediye rüsumu ve vakıf icaresi ve 20 senelik taviz bedeli müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak istiyenler ilân tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairemizde açık bulundurulacak arttırma şartnamesile 34/3513 No. sile mevcut dosyaya müracaatle mezkûr dosyada mevcut vesaiki görebilecekleri ilân olunur. M. 893

İstanbul Yedinci icra memurluğundan: Bir borçtan dolayı mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen oda takımı muhtelif sandalye ve karyola iki komodin iki seccade halı ceviz karyola vesaire ev eşyası 14/11/936 cumartesi günü saat 10 dan 11 re kadar İstinyede İstinye caddesinde 107 No. lu ev önünde hazır bulunacak memur tarafından açık arttırma suretile satılacağı ilân olunur. M. 890

...ZAYİ — Galata İthalât gümrüğünden 26/11/33 te aldığım 65237 No. lu makpuzu zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim. — M. Süleyman

Cumhurbaşkanlığı Filârmonik Orkestrası Şefliğinden:

1 — Orkestra için seçme sınaviyle şu Müzisiyenler alınacaktır:

A — Bir Flüt ve küçük Flüt çalan,
B — Birinci ve ikinci keman çalanlar,
C — Viyola çalabilenler,
Ç — Bir kontrbas çalan,
D — Bir üçüncü Trombon çalan,
E — Bir obuva (Korangle) çalan,

2 — Seçme sınavları ikinci teşrinin 23-27 inci »Pazartesi, Salı, Çarşamba, Cuma» günleri saat 10 da Galatasaray lisesinde yapılacaktır. (2736)

Maliye Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: 2020/1000/510 milimetre eb'adında ve muhammen bedeli 15180 lira olan 253 adet saç dosya dolabı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme, 26/11/936 perşembe günü saat on beşte Vekâlet Levazım müdürlüğünde toplanan eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnamesi levazım müdürlüğünde ve İstanbulda Dolmabahçe Maliye evrakı matbua ambarı memurluğunda görülebilir.

4 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgeler ve 1138 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat makbuzu veya banka kefalet mektuplarile birlikte kanunun tarifatı ve şartnamedeki şeraite tamamen uygun ve noksansız olarak yazacakları teklif mektuplarını havi kapalı zarfları ihale saatinden birer saat evvel komisyon reisine vermeleri. (1672) (2803)

Galatasaray Lisesi Direktörlüğünden:

Lisemiz yatılı talebesinin ikinci taksit zamanı bir Birincikânundur. Paranın ona göre zamanında herhalde yatırılması lâzımdır. (2824)

Iktisat Vekâletinden:

«İŞ KANUNU»nun dokuzuncu «Teşkilât» faslındaki hükümlere göre kurulan «İŞ DAİRESİ»nin Teşrinisani 1936 başından itibaren faaliyete başladığı 145 inci madde mucibince ilân olunur. (1661) (2802)

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

İdareleri İstanbul Levazım âmirliğine bağlı müesseseler için 60 bin adet limon 26/11/936 perşembe günü saat 14,30 da Tophanede satınalma komisyonunda açık eksiltme ile alınacaktır. Tahmin bedeli 1200 liradır. İlk teminatı 90 liradır. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile belli saatte komisyona gelmeleri. (201) (2833)

★

İdareleri İstanbul levazım âmirliğine bağlı müesseseler için 30 ton gaz yağı 26/11/936 perşembe günü saat 15,30 da Tophanede satınalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 7425 lira ilk teminatı 556 lira 88 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (200) (2834)

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

150 ton hint yağı pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 102645 lira olup ilk teminat parası 6382 lira 25 kuruştur. İhalesi 11/11/936 perşembe günü saat 14 dedir. Fennî ve idarî şartnamesini almak isteyenler 515 kuruş mukabilinde M. M. V. Satınalma komisyonundan alabilirler. Pazarlığa gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki belgelerle pazarlık gün ve saatında Ankarada M. M. V. satınalma komisyonuna gelmeleri. (423) (2499)

Tashih

İstanbul 4 üncü icra memurluğundan: Gazetenizin 3/10/936 tarihli nüshasının 15 inci sahife 2 nci sütununda çıkan 934/2487 No. dosyanın Emniyet Sandığı ile İbrahime ait Fındıklıda Selime hatun mahallesinde Yeni Hardal sokağında eski 13, 13 yeni 15, 17, 15/1 No. lu gayri menkul açık ilânında ocak mahalli sehven oçak methali olarak yazılmış ve bir şartname ile den sonra açık arttırmaya kelimesi konacak iken unutulmuş olduğundan tashihen ilân olunur.

Zayi — İstanbul ithalât gümrüğünden aldığımız 425710 No. ve 20/10/936 tarihli depozit makbuzunu zayi ettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur. Topalyan

Grip, nezle, baş ve diş ağrılarının kat'î ilâcı **KESKİN Kaşeleridir. - FOSFATİN NECATİ** Çok kıymetli bir bebek gıdasıdır. Bununla beslenen yavrular tombol ve kuvvetli neşeli olur.

LLOYD TRIESTINO

Limanımızdan hareket edecek vapurlar

ABBAZİA vapuru 11 Teşrinisani çarşamba saat 17 de (Burgaz, Varna, Köstence, Sulina, Kalas ve İbraile) ye

CELİO vapuru 12 Teşrinisani perşembe saat 20 de (Pire, Brendizi, Venedik ve Trieste) ye.

KAMPİDOGLİO vapuru 12 Teşrinisani perşembe saat 17 de (Burgaz, Varna ve Köstence) ye.

ASSİRİA vapuru 12 Teşrinisani perşembe saat 17 de (Kavala, Selânik, Volos, Pire, Patras, Ayasaranda, Brendizi, Ankona, Venedik ve Trieste) ye.

MERANO vapuru 18 Teşrinisani çarşamba saat 17 de (Pire, Napoli, Marsilya ve Cenova) ya.

Kumpanyanın mesul olamıyacağı teahhürler veya değişiklikler müstesnadır.

Şimalî, Cenubî ve merkezî Amerika ile Avusturalya, Yeni Zeland ve Aksayi şark için doğru bilet verir. «İTALİA» vapur kumpanyasının lüks vapurile muhtelit servis.

Her nevi tafsilât için Galatada Merkez Rıhtım hanında kâin (Lloyd Triestino) ser acentasına. Telefon 44870 veya Galatasarayında sabık Selânik bonmarşesi binasındaki yazıhanelerine telefon: 44686

Dabkoviç ve şürekâsı Schuldt Orient Line

İLÂN

14/11/1936 tarihinde limanımıza gelmesi beklenilen «TROYBURG» vapuru avarya yapmış olduğundan bu vapurda malları olanların orijinal fatura iki suretlerile beraber acentemize fatura bedelinin yüzde on beşine muadil bir meblâğ tesviye etmeleri lüzumu alâkadarlarınca malûm olmak üzere ilân edildi.

Adres: Galata Frenkyan han 3 ncü kat Tel. 44708/7

Scandinavian Near East Agceny

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991-2-3

Svenska Orient Linien Gothenburg

Gothenburg, Stokholm, Oslo Dantzig, Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün Baltık limanlar Şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslodan beklenen vapurlar.

Gonborg vapuru 11 T. saniye doğru
Birkaland vapuru 13 T. saniye doğru
Lavonmaa vapuru 20 T. saniye doğru

Yakında İstanbuldan Hamburg Roterdam - Kopenhag, Gdynia Gothenberg, Dantzig - Stokholm, ve Oslo, limanları için hareket edecek vapurlar.

Gonborg vapuru 12 T. saniye doğru
Brikaland vapuru 14 T. saniye doğru
Lavonmaa vapuru 21 T. saniye doğru

Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentalığına müracaat.

Tel: 44991-2-3

İstanbul komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

Gazdan koruma evi için 163 kalem kimyevî ecza ve alâta ihale günü talibi çıkmadığından 23/11/936 pazartesi günü saat 14 de pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen tutarı 2800 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 210 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2657)

★

Cebeci hastanesi için 83 kalem alâta ihale günü talibi çıkmadığından 23/11/936 pazartesi günü saat 14,30 da pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen tutarı 1112 lira 30 kuruştur. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 83 lira 42 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2658)

Bursada Çelik Palas Otel ve Banyoları
Uç aylık kış mevsimi için fiyatlarında büyük tenzilât yapıldığını sayın müşterilerine bildirir.

Dr. Ihsan Sami
BAKTERIYOLOJI LÂBORATUARI

Umumî kan tahlilâtı. Frengi noktai nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) kan küreyvatı sayılması, tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam cerahat, kazurat ve su tahlilâtı, Ültra mikroskopi, hususî aşılar istihzarı, kanda üre, şeker, klorür, kollesterin miktarlarının tayini. Divanyolu No 113 Tel: 20981

SIHHÎ KANZUK BALSAMİN KREMLERİ

Esmer, sarışın, kumral her tene tevafuk eden güzellik kremleridir. Sıhhî usullerle hazırlandığından cildi besler ve bozmaz. Çil, leke, sivilce ve buruşuklukları kâmilen giderir.

4 şekilde takdim edilir:

1 — Krem Balsamin yağlı gece için pembe renkli
2 — Krem Balsamin yağsız gündüz için beyaz renkli
3 — Krem Balsamin acıbadem gece için
4 — Krem Balsamin acıbadem gündüz için

Kibar mahfellerin takdir ile kullandıkları yegâne sıhhî kremlerdir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

Bayanlar

Kış mevsimi yaklaştı, yakında kürk manto giyinmeye başlıyacaksınız: BEYKO ticarethanesi 12 ay vade ile kefaletsiz olarak KÜRK MANTOLARI satmaktadır.

12 ay vade

Anadoludan ayni şeraitle kabul edilir.

B E Y K O

Mahmutpaşa Kürkçü han içerisinde
Telefon: 21685

Mühim bir tavsiye

Yastık, yorgan ve şiltelerinizi kuş tüyünden yapınız. Yatması rahat, kışın sıcak, yazın serindir. (Kilosu 75 kuruşdan başlar) Fabrika ve satış deposu İstanbul, Çakmakçılarda Kuştüyü fabrikası. Telefon: 23027

Şubelerde mütekaidin istihdam edilecği hakkında

Eminönü Askerlik şubesinden: ...

Askerlik şubelerinde mütekaiden istihdam edilmek üzere askerlik işlerinden bilir genç ve işe yarar binbaşı veya yüzbaşı rütbesindeki mütekaidinden isteklilerin Eminönü askerlik şubesine müracaatleri.

Istanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D.No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.	
489	Büyükada Karanfil	Hacı Kalfa	E. 7 Mü. Ada 210 Parsel 3	597 metre arsa	600	Açık arttırma
3178	Kuzguncuk	E. Çiflik Y. Koncabaş	E. 4	28,50 metre arsa	50	»
3255	Üsküdar Pazarbaşı	Miroğlu	E. 73 Y. 93	139,50 » »	120	»
3312	Sarıyer Yenimahalle	E. İkinci Y. Ocak ağası	E. 3 Mü. Y. 5	143,50 » »	230	»
3320	Çengelköy	Çeşme	11	115 » »	120	»
3564/1	Kadıköy Osmanağa	E. Yoğurthane Y. Mühürdar Fuat	61 Harita 20	118,50 metre arsanın 4/6 his.	320	»
3564/2	»	» »	63, Harita 19	118,25 metre arsanın 4/6 his.	320	»
4036	Çengelköy	Kuleli caddesi	E. 35 Y. 84/1-84/2-84/3	Kâğir deponun 1,5/4 his.	3800	Kapalı zarf
4569	Kuzguncuk	E. Çiflik Y. Koncabaş	E. 9 Mahallen 7	86 metre arsa	100	Açık arttırma
4763	Şişli	E. Kâğıthane Y. Hüriyeti ebediye cad. Tramvay istasyonu	99-101-103	1463 metre arsanın 9/120 his.	900	»
4943	Samatya İmrahor	İmrahor cad.	E. 124 Y. 138	125 metre arsanın 18/21 his.	1180	Kapalı zarf
5627	Çengelköy	Kuleli cad.	E. 16-18 Y. 65/1 –	Rıhtımlı arsanın 2/8 his.	100	Açık arttırma
6305	Beyoğlu Hüseyinağa	Ziba	E. 40 Mü. Y. 56	40 metre arsa	320	»
6334	Yeşilköy Umraniye	E. Bostan Y. Kalaycı	E. 106 Mü.	107 » »	220	»
6414	Edirnekapı Çakırağa	E. Kilise ve Yanaki Y. Kasım ef. ve Ulubatlı ve Usul	E. 7-29 Y. 7	207 » »	210	»
7879	Kuzguncuk	E. İstirati Kalfa Y. Tomruk ağası	E. 45	46 » »	50	»

Yukarıda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 23/11/936 tarihine düşen pazartesi günü saat 14 dedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiledir.

KUMBARA

BİRE 1000 VEREN TARLADIR

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

1 inci işletme mıntakasında Haydarpaşa - Ankara hattı üzerinde aşağıda mevkii, miktarı, muhammen bedeli ve teslim müddeti, muvakkat teminatı yazılı 3 mahalde balast ihzar ve vagonda veya ocakta teslimi kapalı zarf usulile ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.

Eksiltme 23/11/936 Pazartesi günü saat 15 te Haydarpaşada gar binası dahilindeki 1 ci işletme komisyonunda yapılacaktır.

Bu işlere aid şartnameler ve mukavele projeleri parasız olarak komisyondan verilmektedir.

İsteklilerin 2490 No.lı Arttırma eksiltme ve ihale kanunu mucibince ve şartnamede yazılı ehliyet ve diğer vesaikle ve her iş için hizalarında yazılı muvakkat teminat bakbuzlarile her iki teslim şekline göre fiat teklifini havi zarfın üzerine hangi mahaldeki balast için olduğu yazılmak suretile eksiltme saatinden bir saat evvel makbuz mukabilinde Haydarpaşada kamisyon reisliğine vermiş olmaları ve teklif sahiplerinin de eksiltme günü saatinde hazır bulunmaları ve ayrıca izahat almak isteyenlerin de Haydarpaşada Yol baş müfettişliğine müracaatları lâzımdır. (2648)

Mevkii	K. L. M.	Beher metre muhammen bedeli Vagoonda teslim	ocakta teslim	teslim müddeti	Bedeli	Muvakkat miktarı	teminat
Vezirhan	217+000	138	134	6	5520	4000	414
Bozüyük	258+000	147	143	9	22050	15000	1654
Polatlı	479+000	138	134	6	6900	5000	517,5

SATILIK BİNA
Kızılay Cemiyetinden:

Cağaloğlunda İstanbul Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Direktörlüğü karşısında Kızılay Mümessilliğinin bulunduğu bina satılıktır. Müracaat mahalli Yeni postane civarında Kızılay hanında (Eski Aksaraylılar hanı) depo direktörlüğüdür.

Yüksek Mühendis Mektebi Direktörlüğünden:

Resim hattı dersi için mektebimize müsabaka ile muallim muavini ve asistan alınacaktır.

İsteklilerin bu hususla alâkadar yüksek bir mektepten mezun olduklarına, askerlikle ilişikleri bulunmadığına, şimdiye kadar başka işler yapmışlarsa bunlara dair vesikalarını bir dilekçeye bağlıyarak 20-11-936 tarihine kadar mektep idaresine müracaatları ve 22/11/936 tarihine tekrar müracaatla müsabaka günlerini öğrenmeleri ilân olunur. (2759)

Umumi neşriyat müdürü: Enis Til
kşam matbaası
Sahibi Necmeddin Sadak

İstanbul Kültür Direktörlüğünden:

1 — Zincirlikuyu İlk okulunda açılan Pansiyona ikinci taksit başi olan Birinci kânundan itibaren de talebe alınacaktır.

2 — Pansiyonun yıllık ücreti 80, iki aylık ücreti 20 liradır. Büyük tatilde okulda kalacaklardan ayda 12,5 lira alınır.

3 — Yazılmak ve fazla malûmat almak isteyenlerin okul direktörlüğüne başvurmaları lâzımdır. (2813)